

KØBENHAVNS KOMMUNE

FORSLAG TIL BUDGET 2013

INDHOLD

GENERELLE BEMÆRKNINGER TIL BUDGETFORSLAG 2013.....	2
--	---

BEVILLINGER OG OPGAVER

REVISIONEN.....	24
BORGERRÅDGIVEREN.....	28
ØKONOMIUDVALGET.....	33
KULTUR- OG FRITIDSUDVALGET.....	59
BØRNE- OG UNGDOMSUDVALGET.....	71
SUNDHEDS- OG OMSORGSUDVALGET.....	85
SOCIALUDVALGET.....	96
TEKNIK- OG MILJØUDVALGET.....	119
BESKÆFTIGELSE- OG INTEGRATIONSUDVALGET.....	130

BILAG

TAKSTKATALOG.....	141
ENHEDSPRISKATALOG.....	225
BEVILLINGSREGLER.....	232

GENERELLE BEMÆRKNINGER TIL BUDGETFORSLAG 2013

DEL I: RAMMER OG FORUDSÆTNINGER FOR BUDGETFORSLAGET

Generelle Bemærkninger til budgetforslag 2013 består af to dele. I første del beskrives rammerne for budgetforslaget, herunder den makroøkonomiske situation, Økonomaftalen for 2013 og betydningen af et ændret udligningsystem og beskæftigelsestilskud. Dernæst beskrives hovedlinjerne i budgetforslaget, effektiviserings- og administrationstiltag samt en 2025-fremskrivning af Københavns Kommunes udgifter. Afslutningsvis redegøres for de konkrete forudsætninger for budgetforslaget. Der tages udgangspunkt i den aktuelle økonomiske situation og ledighedsudviklingen. Derefter gennemgås hovedlinjerne i Økonomaftalen for 2013 mellem KL og regeringen og dens betydning for Københavns Kommune.

Anden del omhandler udfordringer og initiativer i Københavns Kommune.

DEN MAKROØKONOMISKE SITUATION

Den aktuelle økonomiske situation i Danmark er stadig præget af den internationale afmatning. Udsigterne i mange europæiske og andre lande er tynget af en svigtende tillid til de offentlige finanser. Slutningen af 2011 var præget af ekstraordinær stor usikkerhed om håndteringen af statsgældskrisen i en række europæiske lande, og der var frygt for en eskalering af krisen som følge af fornyet uro på de finansielle markeder. Med forskellige initiativer såsom nye lånefaciliteter i Den Europæiske Centralbank og vedtagelsen af rammer for finanspolitik i EU, forbedredes aktiemarkederne ind i 2012.

Foto: Døxehave

Tabel 1. Nøgletal fra Økonomi- og Indenrigsministeriets prognose for dansk økonomi, maj 2012

	Realiseret		Forventet	
	2010	2011	2012	2013
Realvækst i BNP (procent)	1,3	1	1,1	1,5
Nettoledighed (1.000 personer)	114	109	114	119
Forbrugerprisindeks (stigning, procent)	2,3	2,8	2,5	1,7
Kontantpris på enfamiliehuse (stigning, procent)	2,7	-2,9	-5,5	1,5
Offentlig saldo (procent af BNP)	-2,7	-1,9	-3,8	-1,7

Det Økonomiske Råd forventer, at der vil ske en gradvis, men langsom aftrapning af statsgældskrisen og dermed langsom konjunkturalisering – undervejs med mulige midlertidige tilbageskridt. Opsvinget ventes at blive skrøbeligt, og der er reel frygt for, at statsgældskrisen udvikler sig, så de i forvejen svage vækstudsigter svækkes yderligere. Dette skyldes til dels den meget usikre situation om Grækenlands eventuelle exit fra euroen.

Alligevel forventer Økonomi- og Indenrigsministeriet mere fremdrift i den danske økonomi frem mod 2013. Dette vil ske som følge af de kraftige stimuli fra meget lave renter, regeringens kickstart og udbetalingen af efterlønsbidrag samt en styrket forbrugertillid gennem foråret. Også Det Økonomiske Råd forventer, at Danmark vil få en højere vækst end euroområdet, hvilket bl.a. skyldes de planlagte finanspolitiske lempelser med høj vækst i det offentlige forbrug og investeringer, og at Danmark i modsætning til flere europæiske lande ikke er ramt af mistillid til statsfinanserne.

Nedenstående gennemgang af den makroøkonomiske situation er baseret på prognoser fra Økonomi- og Indenrigsministeriet og Det Økonomiske Råd fra maj 2012.

Økonomi- og Indenrigsministeriets skøn for væksten baseres på en antagelse om, at gælds- og tillidskrisen i Europa ikke

optrappes væsentligt, og at den igangværende genopretning i USA ikke bremses. Det skal understreges, at der dog fortsat er betydelig usikkerhed om styrken i genopretningen af den internationale økonomi.

I Økonomi- og Indenrigsministeriets prognose fra maj 2012 skønnes BNP-væksten i Danmark at blive godt 1 pct. i 2012 og 1,5 pct. i 2013. Væksten er endnu ikke stærk nok til at trække en mærkbar fremgang på arbejdsmarkedet. Til sammenligning skønner Det Økonomiske Råd en BNP-vækst i 2012 på 1,3 pct. og i 2013 på 1,2 pct. Økonomi- og Indenrigsministeriet forventer, at beskæftigelsen vil stige svagt med 3-4.000 personer i både 2012 og 2013.

Konjunkturudviklingen og den lempelige finanspolitik vil medføre en markant forværring af den offentlige saldo. Den offentlige saldo forværres fra et underskud i 2011 på 35 mia. kr. til et underskud i 2012 på 70 mia. kr. eller knap 4 pct. af BNP, hvilket primært skyldes fremrykning af udbetaling af efterlønsbidrag. I 2013 vil underskuddet blive reduceret til knap 2 pct. af BNP.

Boligmarkedet er stadig trægt og forventes i 2012 at opleve yderligere prisfald på 5,5 pct. I 2013 ventes boligpriserne at stige med 1,5 pct. Den lave rente er med til at understøtte en stabilisering og gradvis styrkelse af prisudviklingen på et stadig skrøbeligt boligmarked. Inflationen skønnes at blive 2,5 pct. i 2012 og 1,7 pct. i 2013.

LEDIGHEDEN TOPPER I 2013

Økonomi- og Indenrigsministeriet forventer, at der i 2012 vil være ca. 114.000 ledige, hvilket er en stigning i forhold til 2011 og på niveau med 2010. Frem til 2013 vil ledigheden stige yderligere til ca. 119.000 personer, for derefter at falde frem mod slutningen af 2013. Det Økonomiske Råd forventer omtrent den samme udvikling i ledigheden.

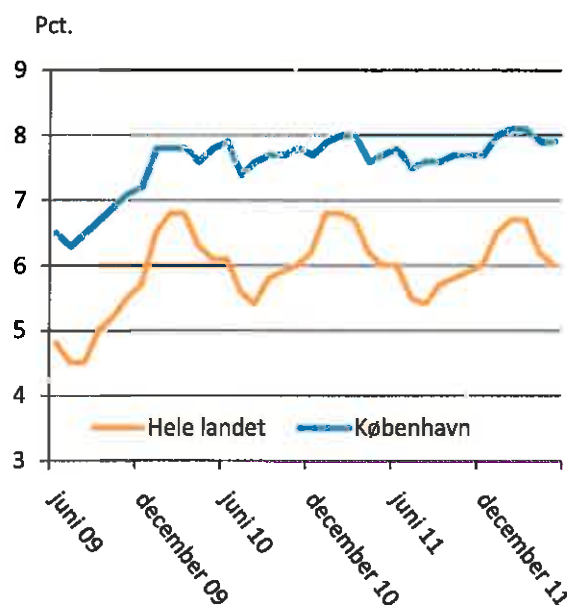
København har et højere ledighedsniveau end landet som helhed, og i 2011 havde kommunen den ottende højeste ledighed blandt kommuner i Danmark. I løbet af de seneste tre år har ledigheden i gennemsnit været 1,6 procentpoint højere i København. Hvor ledigheden i hele landet siden begyndelsen af 2010 er svinget mellem 4,5 og 6,8 pct., har niveauet i København ligget relativt stabilt omkring de 7,5-8 pct. Ledigheden er i de første måneder af 2012 på landsplan faldet med 0,5 procentpoint til et niveau på 6 pct., mens København har en stort set uændret ledighed på ca. 8 pct. i samme periode.

På landsplan er ledigheden størst for de 25-29-årige. I maj 2012 havde denne gruppe en ledighed på 9,6 pct. Til

sammenligning var ledigheden for personer på 60 år den laveste med en ledighed på 3,5 pct.

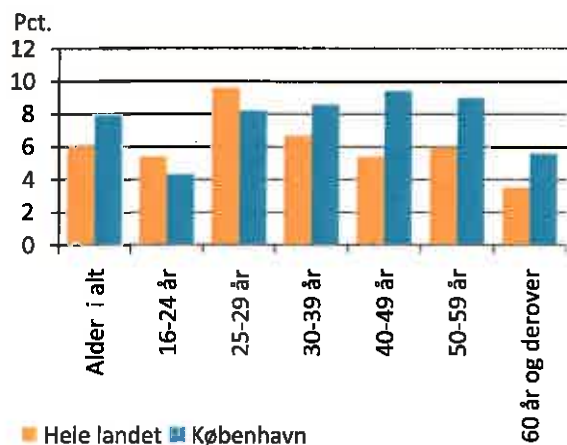
I København findes den største ledighed derimod blandt de 40-59-årige. De 40-49-årige havde i maj 2012 en ledighed på 9,4 pct., mens ledigheden for dem mellem 50 og 59 år var 9,0 pct. De 16-24-åriges ledighed i København var 4,3 procent og dermed den laveste på tværs af alle aldersgrupper.

Figur 2. Fuldtidsledige i pct. af arbejdsstyrken

Kilde: Danmarks Statistik, foreløbig opgørelse af bruttoledighed

Figur 3. Fuldtidsledige i pct. af arbejdsstyrken, maj 2012

Kilde: Danmarks Statistik, foreløbig opgørelse af bruttoledighed

ØKONOMIAFTALEN FOR 2013

Regeringen og KL indgik i juni 2012 en aftale om kommunernes økonomi i 2013. Rammen for de kommunale serviceudgifter i 2013 tager udgangspunkt i de kommunale budgetter for 2012. Hertil kommer et løft på i alt 0,8 mia. kr. fordelt med 500 mio. kr. til dagtilbud og 300 mio. kr. til forebyggelse og sundhedsfremme.

Da kommunernes budgetter samlet set lå 2,5 mia. kr. under aftaleniveauet i 2012, ligger kommunernes budgetter i 2013 således også 2,5 mia. kr. under niveauet i økonomiaftalen for 2012.

Der er tale om en økonomisk stram aftale. De økonomiske rammer for kommunerne i 2013 er fastsat under hensyntagen til EU-henstillingen og behovet for at konsolidere de offentlige finanser. Til gengæld indeholder aftalen en række effektiviseringsinitiativer, der skal sikre bedre ressourceudnyttelse og dermed frigøre økonomisk råderum.

FORTSAT NULVÆKST I SERVICEUDGIFTER

Økonomiaftalen for 2013 indebærer, at kommunernes serviceudgifter i 2013 ikke må overskride niveauet fra budgetterne i 2012 reguleret for pris- og lønudviklingen samt meropgaver og inklusive det nævnte løft til dagtilbud og sundhed på i alt 0,8 mia. kr.

Kommunerne kompenseres ikke for stigende serviceudgifter som følge af ændringer i befolkningssammensætningen. Det betyder, at kommunernes eventuelle udgiftsstigninger på dette og andre områder skal håndteres inden for de eksisterende økonomiske rammer i form af effektiviseringer eller omprioriteringer.

Et bredt flertal i Folketinget har vedtaget en budgetlov, som fastlægger de fremtidige rammer for samarbejdet mellem staten og kommunerne. Med budgetloven vil Folketinget fra 2013 skulle fastsætte fireårige lofter for de kommunale serviceudgifter.

LOFT OVER ANLÆGSUDGIFTER

På anlægsområdet indebærer aftalen som noget nyt et udgiftsloft. Kommunernes samlede anlægsinvesteringer i 2013 må således maksimalt udgøre 15,5 mia. kr. I lighed med aftalen for 2012 udmøntes 2 mia. kr. fra regeringens kvalitetsfond. Kvalitetsfonden indeholder midler til statslig medfinansiering af kommunale investeringer i de fysiske

rammer på dagtilbudsområdet, folkeskolen, idrætsfaciliteter samt på ældreområdet.

Københavns Kommune har i de senere år haft meget høje anlægsinvesteringer. Det nye anlægsloftet betyder, at København har en udfordring i at fastholde det planlagte, høje investeringsniveau for.

Anlægsloftet skyldes regeringens ønske om at opfylde EU Kommissions henstilling til Danmark om at forbedre de offentlige finanser med 0,5 pct. af BNP fra 2012 til 2013.

LAVERE KOMMUNALT GRUNDKAPITALINDSKUD

Regeringen vil på baggrund af økonomiaftalen med KL søge tilslutning til at nedsætte det kommunale grundkapitalindskud til alment boligbyggeri fra 14 pct. til 10 pct. fra 1. juli 2012 og som udgangspunkt frem til og med 2016.

Dette bevirker for København, at kommunen for de samme midler nu har mulighed for at give tilsagn om byggeri af flere almene boliger. Kommunen har dermed bedre forudsætninger for at opføre 9.000 nye almene boliger frem mod 2025, så kommunen fortsat kan realisere målet om, at almene boliger udgør 20 pct. af byens boligmasse. Dette sikrer en social balance i byens boligmasse.

FLERE STATSLIGE SANKTIONSMULIGHEDER

Regeringen har de senere år indført strammere sanktionsmuligheder overfor kommunerne i tilfælde af, at de ikke holder sig inden for de aftalte økonomiske rammer. I aftalen for 2013 tilføjes nu yderligere stramninger.

Det betingede balancetilskud på 3 mia. kr. videreføres. Det indebærer, at kommunerne under ét kun får udbetalt det fulde bloktilskud i 2013, hvis deres budgetter holder sig inden for den aftalte nulvækst i serviceudgifterne. Gør kommunerne ikke det, kan regeringen tilbageholde op mod 3 mia. kr. En eventuel regnskabssanktion for 2013 vil tage afsæt i det aftalte udgiftsniveau.

Som noget nyt indeholder aftalen for 2013 en sanktionsmulighed knyttet til anlægsinvesteringer. Således kan regeringen tilbageholde op mod 1 mia. kr., hvis kommunernes budgetter ikke overholder den aftalte ramme for anlægsudgifter på 15,5 mia. kr.

Københavns Kommune har de senere år overholdt de aftalte økonomiske rammer, både hvad angår budget og regnskab.

Foto: Seier+Seier

FLERE PULJER TIL VANSKELIGT STILLEDE KOMMUNER

Der er fastsat et balancetilskud for at sikre balance mellem de samlede kommunale udgifter og indtægter for kommunerne under ét i 2013. Balancetilskuddet løftes ekstraordinært med 3 mia. kr. med henblik på at styrke kommunernes generelle likviditet. Yderligere afsættes en lånepulje på 0,5 mia. kr. til kommuner med lav likviditet.

I lighed med de senere års aftaler, indeholder aftalen for 2012 en håndsrækning til kommuner i en særlig vanskelig økonomisk situation. I forbindelse med ændringen af udligningssystemet (se senere) forhøjes den ordinære særtilskudspulje ekstraordinært til 400 mio. kr. i 2013 og 2014, mens ændringerne indføres. Hertil kommer oprettelsen af en ny social særtilskudspulje på 400 mio. kr. fra og med 2013 til løsning af sociale problemer, som er typiske for de større byer.

Yderligere åbnes der op for, at nogle kommuner i en vis grad kan tilpasse de kommunale skatter betinget af et uændret beskatningsniveau for kommunerne under ét. Såfremt der i 2013 sker en samlet kommunal skatteforhøjelse, vil dette resultere i en modregning over bloktilskuddet.

For at give økonomisk stærke kommuner incitament til at nedsætte deres skatter, etablerer regeringen i 2013 en tilskudsordning for kommuner med et beskatningsniveau, der ligger over landsgennemsnittet, og som i 2013 nedsætter skatten.

Da beskatningsniveauet i København med 24,6 pct. ligger under landsgennemsnittet på 24,9 pct., vil tilskudsordningen ikke være tilgængelig for kommunen.

MODERNISERING OG BEDRE RESSOURCEANVENDELSE

Med de fastsatte stramme økonomiske rammer for serviceudgifter, skal nye initiativer og forbedringer af den kommunale service finansieres gennem modernisering og bedre ressourceanvendelse i den kommunale opgaveløsning samt omprioriteringer.

Med Gensidighedsaftalen fra 2009 indgik regeringen og KL et samarbejde om at effektivisere i kommunerne for i alt 5 mia. kr. frem mod 2013. Denne målsætning videreføres nu i regi af den ny Moderniseringsaftale. Regeringen og kommunerne vil hver gennemføre initiativer, som frigør ressourcer for 750 mio. kr. i 2013 og 2014. På denne måde frigøres i alt 1,5 mia. kr. i kommunerne til at prioritere kerneopgaver og den borgernære service.

Regeringen har i forhold til 2013 fremlagt initiativer for 358 mio. kr. som led i dens opfyldelse af Moderniseringsaftalen. Initiativerne indebærer bl.a. mindre administration i kommunerne som følge af effektivisering af løn, bogføring og regnskab, en øget tilslutning til forpligtende statslige indkøbsaftaler samt øget digitalisering og velfærdsteknologi.

Hvad angår digitalisering, kommer effektiviseringerne fra nye obligatoriske digitale selvbetjeningsløsninger og digital post samt et samarbejde mellem regeringen og KL om effektive indkøb og øget konkurrence på det kommunale it-marked. Regeringen har herudover fremlagt 37 nye forslag til regelforenklning og afbureaukratisering.

GRØN OMSTILLING

Økonomiaftalen indeholder en række initiativer, der skal understøtte kommunernes muligheder for at tilpasse sig fremtidens klimaforandringer og yderligere styrke den kommunale natur- og miljøindsats.

Regeringen og KL er enige om et løft af kommunernes investeringsniveau i klimatilpasning af spilevandsområdet med 2,5 mia. kr. i 2013. Kommunerne sikres bedre muligheder

for at samarbejde med forsyningsselskaberne om at forebygge oversvømmelser gennem en bedre afledning og håndtering af regnvand. Forsyningsselskabernes indsats vil blive finansieret over taksterne for afledning af spildevand.

Regeringen og KL er også enige om, at kommunerne i de næste år skal styrke indsatsen for at få et renere vandmiljø og en bedre beskyttelse af levesteder for dyr og planter i Danmark. Yderligere er parterne enige om, at indsatserne i det kommende landområdesprogram skal hjælpe kommunerne til at overholde Danmarks EU-forpligtelser på miljø- og naturområdet.

Foto: Mikael Colville-Andersen

BEDRE DAGTILBUD

Der er med finansloven for 2012 afsat 500 mio. kr. til bedre normeringer i dagtilbud fra 2013 og frem. Regeringen og KL er enige om at fordele midlerne som et tilskud til kommunerne ud fra antallet af børn mellem 0 og 5 år i de enkelte kommuner. De ekstra midler skal understøtte en styrket kvalitet i kommunernes dagtilbud.

Regeringen og KL er samtidig enige om, at der fremover ikke må være løse tværs lukkedage i dagsinstitutionerne fremover. Kommunerne skal således sørge for, at der kun holdes lukkedage, når forældre og børn holder ferie og fremmødet af børn derfor er meget lavt.

Med økonomiaftalen for 2014 vil parterne følge op på dels udviklingen i kommunernes normering i dagtilbud og dels udviklingen i omfanget og placeringen af lukkedage.

FOKUS PÅ SUNDHED

Regeringen og KL er enige om at styrke kommunernes arbejde med forebyggelse og hverdagsrehabilitering for ældre samt kommunernes indsats over for kronisk syge. Økonomiaftalen indeholder derfor et målrettet løft på 300 mio. kr. i 2013 og frem. De ekstra midler skal medvirke til at forebygge uhensigtsmæssige indlæggelser og bidrage til sammenhængende patientforløb.

EN BEDRE BESKÆFTIGELSESDAGTILBUD

Regeringen og KL ønsker, at der skal ske en forenkling af reglerne på beskæftigelsesområdet, således at kommunerne kan bruge færre ressourcer på administration og flere ressourcer på at hjælpe de ledige i job. Regeringen og KL er på den baggrund enige om at suspendere reglen om strafrefusion, hvis kommunen ikke gennemfører tilbud om aktivering og samtaler rettidigt. Yderligere er regeringen og KL enige om at modernisere de kommunale rådigheds- og sanktionsregler, hvilket skal forhandles og finansieres som led i en reform af kontanthjælpssystemet.

Regeringen vil i løbet af 2012 fremlægge et oplæg til omlægning af refusionssystemet. Udgangspunktet er, at kommunernes udgifter til forsørgelse ikke længere skal afhænge af typen af ydelse, men i stedet af ydelsens varighed. Hovedprincippet i det nye system kan således være, at refusionsatten gradvist aftrappes med den enkelte borgers varighed på offentlig forsørgelse – uanset hvilken ydelse, borgeren modtager.

ÆNDRING AF TILSKUD OG UDLIGNING TIL KOMMUNERNE

ÆNDRINGER AF UDLIGNINGSSYSTEMET

I foråret 2012 indgik regeringen og Enhedslisten aftale om justeringer af udligningssystemet. Aftalen ændrer på det system, der udligner de økonomiske forskelle mellem kommunerne på baggrund af dels aidersbetingede forhold og dels objektive sociale kriterier og bygger på resultatet af et analysearbejde i Økonomi- og Indenrigsministeriets Finansieringsudvalg, som har været i gang siden 2009.

Foto: Tristram Sparks

Aftalen betyder økonomisk set, at Københavns Kommune mister indtægter på omkring 245 mio. kr. årligt. Årsagen til tabet skal findes i, at det ændrede udligningssystem i høj grad flytter penge fra de større byer til de mellemstore kommuner og udkantskommunerne, bl.a. fordi ældre udlejningsboliger uden mangler i de store byer ikke længere indgår som et socialt kriterium, der medfører merudgifter. Samtidig er en række øvrige sociale kriterier enten ændret eller erstattet af nye kriterier, som samlet set gør, at København i det nye system fremstår mindre socialt belastet end tidligere.

JUSTERING AF BESKÆFTIGESTILSKUDET

Ligeledes i foråret indgik hele Folketinget en aftale om ændringer i beskæftigelsestilskuddet. Tilskuddet finansierer kommunernes udgifter til forsørgelse af dagpengemodtagere og står udenfor udligningssystemet. Finansieringsudvalget har analyseret den tidligere model for tilskuddet, idet bl.a. KL har rejst kritik af modellen, da den i 2010 medførte en samlet overkompensation af kommuner i Østdanmark og en underkompensation af kommuner i Vest- og Nordjylland.

Den nye model sikrer, at tilskuddet fremadrettet fuldt ud kompenserer de enkelte landsdele for deres udgifter til forsørgelse af forsikrede ledige. Inden for hver landsdel tildeles kompensationen ud fra kommunens andel af ledigheden i året to år før tilskudsåret. Denne model er valgt ud fra den hensigt, at kommunerne skal have incitament til at nedbringe ledigheden og dermed udgifterne til forsørgelse af forsikrede ledige.

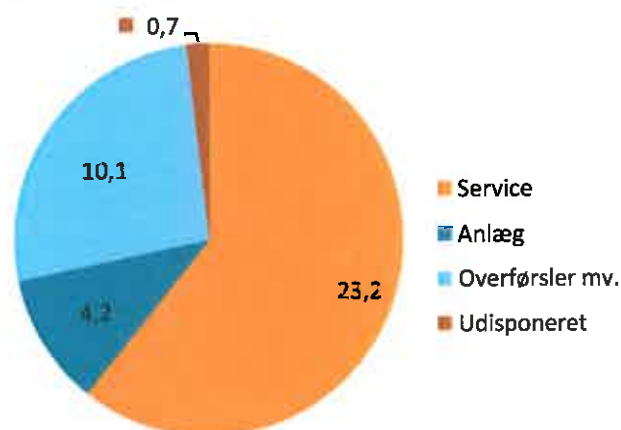
Det nye beskæftigelsestilskud har virkning allerede fra 2011, således at den efterregulering, der sker af 2011 i sommeren 2012, sikrer overensstemmelse mellem udgifter og indtægter i hver landsdel i regnskabet for 2011.

Ændringen betyder, at København skal tilbagebetale 237 mio. kr. for 2011, hvor kommunen hidtil havde modtaget et beløb på 112 mio. kr. mere end udgifterne. Samlet set får København dermed et tab på 125 mio. kr. fra den nye model i 2011. Tilbagebetalingen skal ske i foråret 2013. Hvorvidt der fremadrettet fortsat vil være tab på dette område vil i høj grad afhænge af ledighedsudviklingen i København i forhold til de andre kommuner i landsdelen.

KØBENHAVNS KOMMUNES ØKONOMI I BUDGETFORSLAG 2013

Københavns Kommunes budgetforslag for 2013 indeholder udgifter for i alt 37,9 mia. kr. og indtægter for det samme beløb. Udgifterne i Københavns Kommune fordeles mellem service, overførsler og anlæg. Fordelingen fremgår nedenfor.

Figur 4. Nettoudgifter for i alt 37,9 mia. kr. i 2013

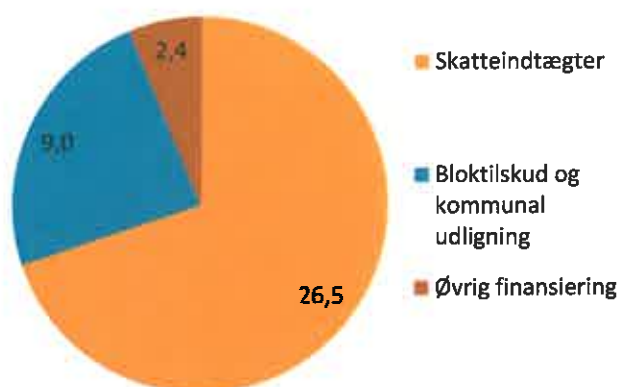

Udgifter til kommunal service udgør 23,2 mia. kr. De største udgiftsposter under serviceområdet er daginstitutioner, der koster 4,3 mia. kr., ældreomsorgen der koster 4,3 mia. kr., og folkeskolen der koster 3,4 mia. kr.

Udgifterne til overførsler udgør i alt 10,1 mia. kr., hvor udgifterne til kontanthjælp og dagpenge på 4,9 mia. kr. er den største post. Anlægsudgifterne i budgetforslag 2013 udgør 4,2 mia. kr. hvoraf halvdelen, 2,1 mia. kr. går til at bygge skoler og daginstitutioner.

Figur 5. Indtægter for i alt 37,9 mia. kr. i 2013

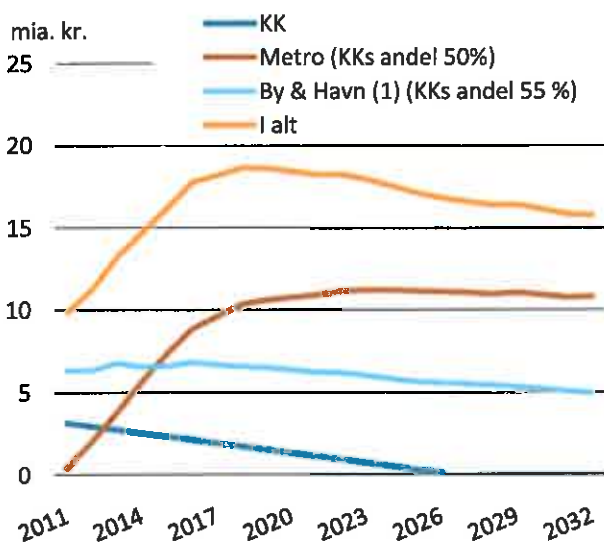

Københavns kommunes budgetterede indtægter for 2013 udgør i alt 37,9 mia. kr. Størstedelen på 26,5 mia. kr. kommer fra indkomstskatten og andre skatteindtægter, mens 9,0 mia. kr. kommer fra kommunaludligning og bloktilskud.

KOMMUNENS GÆLD

Københavns Kommune har over en længere årrække aktivt nedbragt kommunens gæld ved at prioritere afdrag på kommunens lån i budgetterne. Gælden pr. indbygger i Københavns Kommune primo 2012 var således på ca. 5.700 kr., mens landsgennemsnittet lå på ca. 14.600 kr. Gælden forventes primo 2013 at være på ca. 2,9 mia. kr.

Figur 6. Forventet gældsudvikling (Københavns Kommune samt Metroselskabet og By&Havn i forhold til ejerandel)

Kommunens principbeslutning om at nedbringe gælden med 200 mio. kr. om året fører til, at gælden vil være afdraget helt i 2027. Der er ikke i perioden behov for at refinansiere noget af gælden, dvs. at kommunen ikke skal optage lån på noget tidspunkt. Københavns økonomiske risiko fra gældsseksporering er derfor meget begrænset. Prioriteringen af gældsafdrag har samtidig den effekt, at kommunens renteudgifter er faldet og forsat vil falde frem mod 2027, hvilket varigt frigør midler til nye aktiviteter.

I et bredere perspektiv kan Kommunen betragtes som en koncern sammen med datterselskaber, hvoraf de største er Metroselskabet og Arealudviklingselskabet By&Havn (tidligere Ørestadsselskab). Gælden i disse to selskaber, som kommunen har en forpligtigelse til at stå inde for, skal derfor indgå i betragtningen af den samlede gældsseksporering.

Bruttogælden i selskaberne er høj og skal ses i sammenhæng med selskabernes store aktivporteføljer, der er finansieret ved gældsoptagelse. Københavns Kommune er derfor i fællesskab med de øvrige ejere (Staten og Frederiksberg Kommune) i 2013 og fremover i højere grad eksponeret på gældssiden, end kommunens egen gæld tilsiger.

På den lange bane ventes gælden i kommunens selskaber at blive nedbragt som følge af henholdsvis et driftsoverskud for Metroselskabet og et frasalg af udviklede grunde for By&Havn.

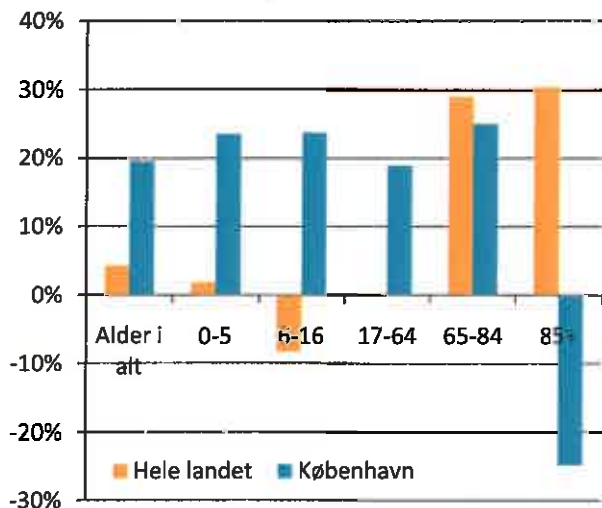
DEN DEMOGRAFISKE UDVIKLING I KØBENHAVN

København vokser fortsat. De seneste seks år er folketallet steget med næsten 50.000 – fra et udgangspunkt på lidt over 500.000 i 2006 til 549.050 ved begyndelsen af 2012. Befolkningsvæksten svarer i øjeblikket til ca. 1000 nye københavnere om måneden, og denne trend forventes at fortsætte i de kommende år – dog i aftagende grad. Således forventes der i 2025 at bo omkring 656.000 borgere i København.

Den demografiske udvikling i Københavns Kommune adskiller sig markant fra landet som helhed. Indbyggertallet i hovedstaden stiger i perioden 2012-2025 med 20 pct. sammenlignet med kun 4 pct. i hele landet. Samtidig huser København i dag Danmarks yngste befolkning med et aldersgennemsnit på 36 år sammenlignet med et gennemsnit på 40 år for hele landet. Og københavnere vil fortsætte med at blive yngre end befolkningen i det øvrige Danmark. Således forventes en væsentlig højere vækst i København i alle

befolkningsgrupper under 65 år i forhold til udviklingen på landsplan frem til 2025.

Figur 7. Demografisk udviklingsprognose frem til 2025 for Københavns Kommune og hele landet, aldersopdelt

Kilde: Egne beregninger på baggrund af Danmarks Statistik og Statistik, Københavns Kommune

Hvad angår børn i skolealderen 6-16 år, er udviklingen i København modsatrettet i forhold til landet som helhed. Hvor der i København vil være 24 pct. flere i denne aldersgruppe i 2025, vil Danmark opleve et fald i antallet af 6-16-årige på 8 pct. Ser man på antallet af indbyggere i den arbejdsdygtige alder (17-64 år), vil København opleve en stigning på 19 pct. frem til 2025, mens antallet er uændret i hele landet.

Derimod forventes der i København at blive relativt færre af de ældre borgere. Antallet af 65-84-årige vil frem til 2025 stige med 25 procent i København sammenlignet med 29 procent i hele landet. Forskellen er endnu tydeligere for de ældste borgere over 85 år, som der bliver 25 pct. færre af i København frem mod 2025, mens der på landsplan forventes en stigning på 30 pct. i denne befolkningsgruppe.

Det er vigtigt fortsat at følge den demografiske udvikling tæt, da den har stor betydning for kommunens indtægter og udgifter.

BYENS BØRN

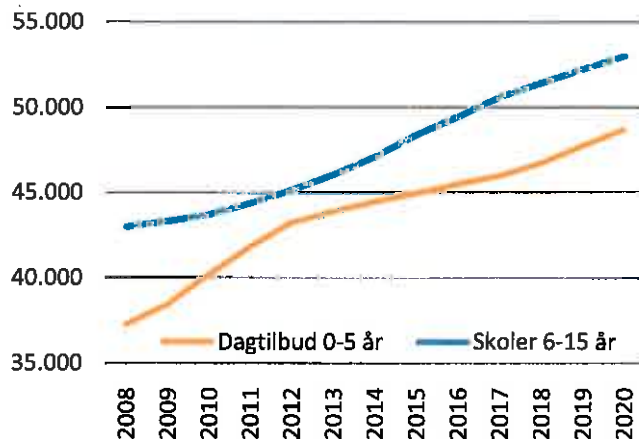
Det fortsat stigende børnetal er vidne om, at København tiltrækker og fastholder børnefamilier i byen. Det er attraktivt

at bo i København, og det er vigtigt at fastholde denne udvikling.

De seneste års massive udbygning af daginstitutionskapaciteten betyder, at København med de igangsatte projekter kan garantere pasning inden for 4 kilometer af familiens bopæl senest i 2014. Pasningsgarantien bliver overholdt, og rammerne for byens yngste børn er ved at være på plads.

Foruden pasning af de mindste københavnere skal der også sikres plads i folkeskolen og i fritidstilbud til de lidt ældre børn. Derfor har København de sidste to år udbygget kapaciteten med 11 nye skolespor, og det fortsatte behov for nye spor skal imødekommes de kommende år. Sporene skal bygges i de bydele, hvor behovet er størst, og imødekomme børnefamiliernes behov for skolegang og fritidstilbud.

Figur 8. Udviklingen i antal børn i Københavns Kommune

Kilde: Statistik, Københavns Kommune, prognose 2012

Det stigende børnetal lægger et pres på serviceudgifterne til børnenes skolegang og dagtilbud. Med et forsat loft på serviceudgifter skal enhedspriserne på børneområdet holdes nede for fortsat at have ressourcer til alle byens børn. Det har kommunen arbejdet målrettet med de seneste par år.

På dagpasnings- og fritidsområdet har tiltag såsom klyngestruktur vist sig effektivt – det vil sige, at flere institutioner deler den administrative leder, men bibeholder en pædagogisk leder. Sammen med fleksibel nybygning og udbygning af daginstitutionskapaciteten og fjernelse af kompensationsordninger samt en markant forbedret økonomistyring i institutionerne har tiltagene medført et væsentligt fald i enhedsprisen fra 2010 til 2011.

Sammen med fleksibel nybygning og udbygning af daginstitutionskapaciteten og fjernelse af kompensationsordninger samt en markant forbedret økonomistyring i institutionerne har tiltagene medført et væsentligt fald i enhedsprisen, særligt fra 2010 til 2011 med et fald på 15 pct. for børnehaver.

Figur 9. Udvikling i enhedspriser* 2007-2011
(Regnskabstal, 2012 p/l)

	2007		2009		2011
Skoler	84.023	87.419	85.207	83.546	**
Børnehaver	126.685	121.503	121.554	125.918	106.573

* Bruttodriftsudgifter pr. barn.

** Enhedspriserne for skolerne i 2011 er endnu ikke beregnet, da der mangler oplysninger om antallet af indskrevet elever for skoleåret 2011/2012.

På skoleområdet, hvor kapacitetspresset vil være størst de næste par år, har man også sænket udgifterne pr. elev. Fra august 2012 gælder nye arbejdstidsaftaler for lærerne, som sikrer, at den enkelte lærer bruger en større del af sin arbejdstid i direkte samspil med eleverne. Samtidigt betyder specialreformen (fra 2011) en mere fokuseret og inklusionsparat specialindsats.

Foto: Dorkstar

Generelt skal København bygge intelligent, når der bygges til byens børn. Børnenes alderssammensætning og behov ændrer sig, og byggeri sikrer, at faciliteter kan bruges på tværs af børnegrupper, så KKFO'er og skoler deler lokaler, og fritidshjem og dagsinstitutioner benytter sig af de samme grønne områder og fritidsfaciliteter.

EN MÅLRETTET BESKÆFTIGELSESINDSAT

Den økonomiske krise har medført en væsentlig stigning i ledigheden på landsplan og i København. Krisen har betydet stigende udgifter til dagpenge og kontanthjælp som følge af den stigende ledighed. I Københavns Kommune har udgifterne til kontanthjælp, sygedagpenge og førtidspension således været stødt stigende siden krisens start i 2008.

Københavns Kommune har iværksat en række initiativer, der skal reducere ledigheden i København, hvor et særligt fokus er rettet mod nyuddannede og unge kontanthjælpsmodtagere samt langtidsledige.

Der er således afsat midler i 2012 og 2013 til en intensiveret opsøgende indsats overfor private små og mellemstore virksomheder, som skal resultere i indgåelse af aftaler om etableringen af 300 ekstra private løntilskudspladser. Der er i samme periode igangsat et forsøg med nytteaktivering for unge mellem 25 og 29 år.

Københavns mange ledige akademikere udgør et stort potentiale for at bidrage til vækst og udvikling i København, herunder ikke mindst i det private erhvervsliv. Kommunen har derfor målrettet arbejdet for at skabe akademiker-arbejdspladser i private virksomheder siden 2011.

Samtidig viderefører København den styrkede indsats for langtidsledige dagpengemodtagere, som blev igangsat i 2011. Indsatsen skal forebygge fastholdelse i langtidsledighed og efterfølgende social marginalisering, samt sikre et bedre match mellem de lediges kvalifikationer og de kvalifikationer, der efterspørges på arbejdsmarkedet.

EFFEKTIVISERINGER OG BEDRE ADMINISTRATION

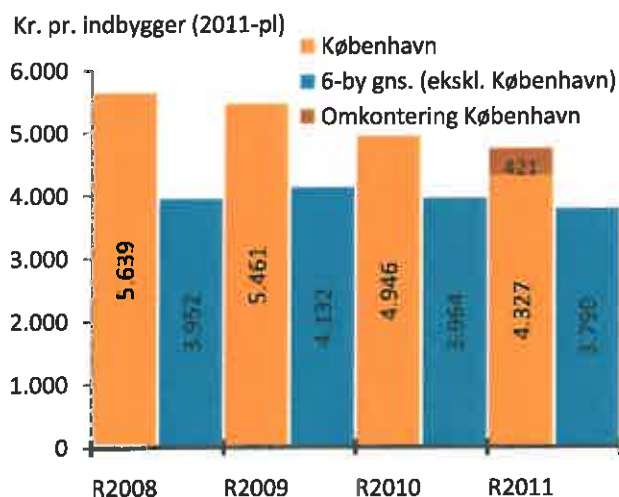
København har igennem flere år arbejdet målrettet med at tilvejebringe ambitiøse effektiviseringer. Det er nødvendigt, at dette arbejde fortsætter, da det er en forudsætning for at

Københavns Kommune kan håndtere de stramme økonomiske rammer og udgiftspresset som følge af befolkningstilvæksten.

Effektiviseringer ligger desuden i tråd med Moderniseringsaftalen mellem regeringen og KL, hvor parterne vil afbureaukratisere og dermed flytte midler fra administration til borgernær service i kommunerne.

I budgetaftalen for 2012 besluttede Borgerrepræsentationen, at Københavns administrationsudgifter skal reduceres med 500 mio. kr. frem imod 2015. Baggrunden er, at Københavns Kommunes udgifter til administration er betydeligt højere end i de øvrige store byer i Danmark. I 2010 var forskellen mellem udgifterne til administration i København og i de øvrige 6-byer 524 mio. kr. I 2011 er denne forskel reduceret til 516 mio. kr., når der er taget højde for den tekniske omkontering, der er sket i 2011. Såfremt der ikke korrigeres for omkonteringen, er forskellen mellem København og de øvrige 6-byer 289 mio. kr.

Figur 10. Driftsudgifter til sekretariat og forvaltninger

Kilde: Danmarks Statistik og egne beregninger

København er godt i gang med at sænke de administrative udgifter. Og med Borgerrepræsentationens beslutning om at samle de administrative opgaver knyttet til løn- og personaleadministration samt regnskab i kommunens Koncernservice er målet kommet et skridt nærmere.

Fokus på administrative effektiviseringer fastholdes i de kommende år, hvilket både vil ske i regi af effektiviseringsstrategien og det fortsatte arbejde med administrationsplanen.

Fremadrettet vil det blive lettere at følge udviklingen i de administrative udgifter, idet der med budget 2013 sker en revision af den nuværende kontoplan, der muliggør en tydeligere opdeling af de administrative udgifter.

EFFEKTIVISERINGSSTRATEGI

Den flerårige effektiviseringsstrategi indebærer, at Københavns kommune skal omstille og effektivisere for minimum 250 mio. kr. årligt. Effektiviseringerne fordeles mellem forvaltningsspecifikke effektiviseringer og tværgående effektiviseringer, hvoraf 200 mio. kr. skal findes på forvaltningsspecifikke effektiviseringer og 50 mio. kr. på tværgående effektiviseringer. Effektiviseringerne finder sted på flere forskellige områder. Som eksempler kan nævnes: Effektiviseringer som følge af bedre indkøbsaftaler, effektiviseringer som følge af øget digitalisering og selvbetjeningsløsninger samt effektiviseringer som følge af omlægninger og tilpasninger på it-området.

Effekten af tidligere års effektiviseringstiltag indgår i forvaltningernes effektiviseringsmåltal for både forvaltningsspecifikke og tværgående effektiviseringer. I 2013 skal der således som minimum udarbejdes tværgående effektiviseringsforslag for 9,1 mio. kr. og forvaltningsspecifikke effektiviseringsforslag for 107,2 mio. kr. Udmøntningen af de konkrete effektiviseringsforslag sker i forbindelse med forhandlingerne om budget 2013.

ADMINISTRATIONSPLAN

Som et led i realiseringen af målsætningen om at reducere kommunens administrationsudgifter med 500 mio. kr., besluttede Borgerrepræsentationen på sit sidste møde inden sommerpausen 2012 at samle en række af kommunens administrative opgaver på løn- og personaleområdet og på regnskabsområdet. Forslagene indebærer, at ca. 365 medarbejdere i løbet af 2013 flytter fra fagforvaltningerne til kommunens administrative servicecenter, Koncernservice.

Implementeringen af forslagene vil betyde, at de enkelte institutioner og enheder frigøres fra en række administrative driftsopgaver. Derudover vil forslagene medføre en række kvalitetsmæssige gevinster samt effektiviseringer for 57 mio. kr. frem mod 2017. I projektet om administrationsplanen arbejdes der desuden videre med at samle styringen af kommunens it-kontrakter, udvide kommunens tværgående indkøbsaftaler samt udarbejde en plan for styring og effektivisering af ejendomsområdet, såkaldt facility management, på tværs af forvaltningerne.

Foto: Mikael Colville-Andersen

KØBENHAVNS ØKONOMI FREM MOD 2025

For at vurdere Københavns Kommunes økonomiske situation på mellemlang sigt, har Økonomiforvaltningen foretaget en fremskrivning af kommunens samlede økonomi frem mod 2025.

København Kommune er i vækst. Befolkningen er vokset med 30.000 mennesker de sidste tre år. Og hver eneste måned vokser byen med 1000 nye borgere, heraf 100 børn. I 2025 er der 100.000 flere københavnere. Det er en befolkningstilvækst på 20 pct.

Væksten skaber et stort behov for nye investeringer i skoler, daginstitutioner, fritids- og kulturfaciliteter, men også infrastruktur og renoveringer af kommunens eksisterende bygninger. Samtidig skaber væksten et pres på kommunens driftsudgifter, som forventes at stige med 2,4 mia. kr. frem mod 2025.

Da der er en stram statslig styring af kommunernes udgifter og for at skabe plads til det høje investeringsbehov, er det derfor vigtigt, at kommunen fortsætter sin ambitiøse effektiviseringsstrategi på 250 mio. kr. årligt frem mod 2025.

Sker dette vil der både være råd til at finansiere de stigende driftsudgifter og til nye prioriteringer på 100 mio. kr. årligt. Kommunen er imidlertid på det seneste blevet påvirket af en række eksterne forhold, som skaber et pres på indtægterne og dermed også mulighederne for at investere i renoveringer og tilpasninger af bygningsmassen og forbedringer af infrastrukturen.

Særligt har den nye model for det kommunale udligningssystem betydet, at kommunen mister et trecifret millionbeløb årligt, ligesom også den nye model for beskæftigelsestilskuddet forventes at reducere indtægterne.

En fremskrivning af kommunens økonomi frem mod 2025 er med til at skabe et billede af, hvordan de nye økonomiske rammer kan rumme de investeringsbehov, der kan konstateres i København frem mod 2025.

Figur 11. Københavns Kommunes 2025-plan og regeringens 2020-plan

	Regeringens 2020-plan	KK's 2025-plan
Vækst i offentligt forbrug	0,8 pct. årligt	0,0 pct. årligt
Vækst i folketal 2013-2020	130 000	50 000
Omstilling frem mod 2020	5 mia. kr.	2,4 mia. kr.
Øget beskæftigelse 2011-2020	180 000	36 000

Tabellen viser centrale elementer i regeringens 2020-plan holdt op imod de forudsætninger, der er indarbejdet i Københavns 2025-plan. Den forventede vækst i befolkningen gør, at København i 2025 skal huse knap 40 pct. af hele landets befolkningstilvækst. Samtidig vil kommunens effektiviseringsstrategi på 250 mio. kr. årligt betyde, at der i 2020 er omstillet for 2,4 mia. kr. i kommunen. Denne omstilling svarer til næsten halvdelen af statens ambition om omstillinger af den offentlige sektor frem mod 2020.

Foto: Mikael Colville-Andersen

BUDGETFORSLAGETS FORUDSÆTNINGER

Økonomiforvaltningen følger løbende op på økonomien frem mod 2025 og vil på Økonomiudvalgets budgetseminar forud for budgetforhandlingerne fremlægge planen for udvalget.

Budgetforslaget for 2013 bygger på følgende forudsætninger:

- En uændret skatteprocent på 23,8 procent
- En uændret grundskyldspromille på 34, som er den maksimale sats.
- En uændret dækningsafgiftspromille på forretningsejendomme på 9,8
- Gældsafdrag på 202mio. kr.
- Statstilskud og udligning i overensstemmelse med økonomiaftalen mellem KL og regeringen, herunder det betingede statstilskud indarbejdet, da det forudsættes at aftalen overholdes.
- En udisponeret serviceudgiftspulje på 177,1 mio. kr.
- En udisponeret anlægspulje på 532,4mio. kr.

De to udisponerede puljer vil tilsammen udtrykke forskellen på de forventede indtægter og de forventede udgifter i budgetforslag 2013.

Udover disse to puljer er følgende puljer i budgetforslag 2013 endnu ikke udmøntet:

- To puljer til uforudsete udgifter på henholdsvis 98,9 mio.kr. på service og 27,0 mio. kr. på anlæg
- To investeringspuljer på henholdsvis 10 mio. kr. på drift og 40 mio. kr. på anlæg til investeringer i forbindelse med effektiviseringsstrategien.
- To DUT-puljer på hhv. 0,9 mio. kr. i service og -19,2 mio. kr. på overførsler mv.
- En servicebufferpulje på 72,4 mio. kr., der skal anvendes til serviceoverførelser fra 2012.

GENERELLE BEMÆRKNINGER TIL BUDGETFORSLAG 2013

DEL 2: UDFORDRINGER OG INITIATIVER I KØBENHAVNS KOMMUNE

Denne del omhandler københavnerfortællingen om Københavns rolle som vækstmotor for hele landet. Der fokuseres på større aktuelle og fremadrettede initiativer for at styrke vækst og kvalitet i København.

FOKUS PÅ VÆKST, BESKÆFTIGELSE OG PRODUKTIVITET

Som Danmarks hovedstad har København en væsentlig rolle for at få bragt ikke blot regionen, men hele landet ind på et vækstspor. Langt størstedelen af innovation, arbejdspladser og investeringer skabes i de store byer verden over og i regionen omkring dem.

I København skal vækst og livskvalitet gå hånd i hånd. Det gør byen attraktiv. Men der er behov for en styrket økonomiske vækst for at kunne fortsætte udviklingen af en by i verdensklasse. København arbejder ud fra en målsætning om en gennemsnitlig vækst på 5 pct. pr. år og en 4 pct. årlig stigning i produktivitet frem mod 2020. Der skal skabes 20.000 private arbejdspladser og sikres plads til 100.000 flere Københavnerne.

Københavns Kommune arbejder derfor tæt sammen med universiteter, virksomheder, stat og region om at skabe én stærk regional vækstalliance. Som eksempel samarbejder København på energi og miljøområdet tæt med Copenhagen Cleantech Cluster, som samler virksomheder, forskningsinstitutioner og offentlige myndigheder i Hovedstadsregionen.

København vil i lighed med andre metropoler opleve et stigende pres på miljømæssige og økonomiske ressourcer, og væksten skal derfor ske i forbindelse med en bedre udnyttelse af de eksisterende ressourcer. Vi skal blive bedre til at udnytte viden om byen og byens liv til at optimere og styre ressourceanvendelsen, både i kommunen selv, hos borgerne og virksomhederne. For at København kan udvikle sig til en "Smart City" skal vi blive bedre til at samle data i byen for at synliggøre ressourceanvendelse og skabe smarte løsninger. Det kræver samarbejde med de forskellige dataejere i byen.

AMBITIØS BYUDVIKLING

For at sikre plads til Københavns befolkningsvækst samarbejder kommunen løbende med By & Havn og andre relevante aktører om byudvikling. Samarbejdet skal sikre, at Københavns potentiale for befolkningsvækst realiseres. Det er primært en udvikling af Nordhavn, Carlsberg, Sydhavn, Ørestad og Valby Syd, som skal sikre boliger og fysiske arbejdspladser til de nye københavnerne.

For at sikre en koordinering af kommunale og private investeringer udarbejder kommunen årlige handlingsplaner, som dels giver overblik over gennemførte og kommende investeringer, samt behovet for nye investeringer i takt med befolkningsudviklingen i områderne. Handlingsplanerne er således et vigtigt redskab for at skabe investorsikkerhed i byudviklingsområderne og dermed rammer for vækst i byen som helhed.

Foto: Add1sun

SAMARBEJDE MED MALMØ OG HAMBORG

Et tæt og koordineret samarbejde med Malmø og Hamborg har en række potentialer for at skabe vækst og arbejdspladser også i København.

Som et led i Københavns Kommunes intensiverede samarbejde med Malmö Stad arbejder de to byer på et fælles Erhvervskort til markedsføring af byudviklings- og erhvervsområder overfor internationale virksomheder, investorer og developere. Ved at inddrage erhvervsorganisationerne Copenhagen Capacity og Invest in Skåne i udviklingen og lanceringen af Erhvervskortet

sikres en koordinering af erhvervsindsatsen på begge sider af sundet og inddragelsen af ejendomsbranchen i markedsføringen af de to byer.

Hamborg og København underskrev i juni 2011 en samarbejdsaftale for at styrke relationerne og skabe yderligere vækst, beskæftigelse og livskvalitet i en bredere region. Hamborg og København er enige om at styrke det regionale samarbejde ved at arbejde for en hurtigere togforbindelse over Femern Bælt så rejsetiden reduceres fra 4,5 time i dag til ca. 2,5 timer, når forbindelsen åbner i 2020. Derudover arbejder byerne for en tættere forbindelse mellem byernes erhvervsklynger og forskningsinstitutioner og etablere konkrete projekter på klima, energi og turismeområdet samt et kultursamarbejde.

VERDENS FØRSTE CO2 NEUTRALE HOVEDSTAD

København skal være CO2-neutral i 2025. Det er målet som politikerne vedtog i 2009. Der er nu udarbejdet en plan, for hvordan indfrielse af målet kan nås. KBH 2025 – Klimaplanen tager hensyn til den økonomiske og miljømæssige bæredygtighed, som samtidig skaber vækst i København.

Der skal sættes ind på flere fronter; der skal ske ændringer inden for transportområdet, energiforbrug og -produktion. Københavns Kommune skal også selv gå foran som det gode eksempel og implementere de nødvendige ændringer på egne bygninger, bruge alternative drivmidler (fx biogas og elbiler) og

efterspørge grønne løsninger. Investeringerne i et CO2- neutralt København skal gennem fokuserede klimaudviklingsaftaler med regionale virksomheder medvirke til at markedsføre ny viden og nye produkter på det nationale og internationale marked, skabe merværdi for byen i form af øget vækst, flere arbejdspladser og øget livskvalitet for københavnernes.

SIKRING MOD FREMTIDENS VEJR

Klimaet og vejret har forandret sig og vil fortsat forandre sig i det kommende århundrede. Der vil falde mere og heftigere regn og samtidigt længere tørre perioder. I dag er der særligt i byområderne skabt så store samfundsværdier, at beskyttelse af områderne mod ekstremvejr kan betale sig selv i tilfælde, hvor det kræver store investeringer. Også København vil blive ramt af de globale ændringer i klimaet. Det viste sommeren 2011 med al tydelighed. Det er derfor vigtigt, at byen er forberedt på fremtidens vejr.

Med Københavns Klimatilpasningsplan, herunder skybrudsplan, er der udstukket en plan for, hvordan byen og københavnernes bedst muligt sikres mod oversvømmelse. Klimatilpasningen i København skal medvirke til at skabe merværdi for byen i form af øget livskvalitet, nye jobs og medvirke til at markedsføre ny viden og nye produkter på det nationale og internationale marked.

Foto: Siebuhr

FOKUS PÅ KVALITET

Det er vigtigt, at København forbliver en attraktiv storby for byens stadigt flere borgere og for virksomheder, der ønsker at etablere sig og investere i byen. Samtidig er der nulvækst og loft over kommunernes serviceudgifter. For at opretholde et højt serviceniveau i København, er det derfor nødvendigt at fortsætte bestræbelserne på at nedbringe enhedspriserne på kommunens velfærdsydelser, øge produktiviteten samt at finde langtidsholdbare løsninger, der sikrer kvaliteten i kerneydelsen uden at øge udgifterne.

Derfor har Økonomiforvaltningen i samarbejde med de øvrige forvaltninger udarbejdet analyser af udviklingen i enhedspriser, produktivitet og arbejdstid på kommunens serviceområder.

Foto: Comrade Foot

MERE TID TIL KERNEYDELSEN

Arbejdet med enhedspriser, produktivitet og arbejdstid skal bruges til at identificere barrierer for de ansattes tid til kerneydelsen, herunder uhensigtsmæssige arbejdsgange, mangelfulde styringsredskaber og unødige administrative opgaver på det decentrale niveau. Andre barrierer for kerneydelsen, såsom overenskomster, lokalaftaler og lignende skal ligeledes identificeres. Så der kan skabes et bedre ledelsesrum gennem mere fleksible arbejdstidsaftaler og regler for arbejdstilrettelæggelse. Målet med analyserne er at identificere håndtag, som kan øge medarbejdernes direkte borgertid. De ressourcer, der frigives herved, kan omsættes til effektiviseringer, øget kvalitet og bedre service.

Forvaltningerne vil arbejde videre med de potentialer og håndtag, der skal sænke enhedspriserne, øge produktiviteten

og den direkte brugertid, som er blevet identificeret i analyserne. Derfor skal Københavns Kommune forsat have fokus på enhedspriser og produktivitet, samt hvorvidt man kan opnå bedre kvalitet og/eller effektiviseringer inden for gældende regler og aftaler ved bedre arbejdsplanlægning eller ændringer i arbejdstidsaftaler og regler for arbejdstilrettelæggelse.

Derudover skal Københavns Kommune bryde med vanetænkning ved at tænke innovativt og benytte ny teknologi i opgaveløsningen, samt videndele mellem institutioner og forvaltninger, således at best practice bliver udbredt i kommunen, hvilket kan sænke enhedspriserne, øge produktiviteten og kvaliteten i kerneydelsen.

TILLID SOM STYRINGS-PARADIGME – KVALITET Gennem Tillid

Implementering af tillid som styringsparadigme er også et værktøj til at sikre kvalitet i kerneydelsen. Mange ledere og medarbejdere anvender i dag unødvendigt mange ressourcer på at opfylde overflødige krav og uhensigtsmæssige kontrolregimer.

Københavns Kommune vil bestræbe sig på at øge tilliden imellem de forskellige styringsniveauer og dermed reducere omkostninger forbundet med unødvendig overvågning og kontrol, der over tiden er opstået. For at skabe den nødvendige tillid i hele kommunen, er det vigtigt, at man på alle niveauer inddrages i dette arbejde og derigennem tager ejerskab for målsætningen om at koble tillid og faglighed sammen.

Til brug for det politiske niveau vil der derfor blive udarbejdet et "Kodeks for Tillidsbaseret Ledelse", der skal danne grundlag for de politiske drøftelser med arbejdet. Der afholdes den 6. november 2012 et seminar for forskere, medlemmer af BR og af CSO. Ydermere vil arbejdet med tillid til medarbejderne indgå som obligatorisk modul i kommunens ledelsesudviklingsprogrammer. Endelig vil de arbejdspladser, hvor man er lykkedes med at øge kvaliteten gennem tillid, f.eks. ved en mere fleksibel og målrettet arbejdstilrettelæggelse, blive anvendt som cases og foregangseksempler i det videre arbejde. For at sikre fornuftig udnyttelse af eksisterende arbejdstidsaftaler og for at afskaffe aftaler, der står i vejen for en hensigtsmæssig arbejdsplanlægning, udarbejder ØKF en analyse, som fremlægges for ØU i september.

Arbejdet med tillid vil ikke kunne erstatte alle regler eller andre forskrifter. Men der hvor kommunen skal løse komplekse problemstillinger, og hvor man kan opleve, at der kontrolleres for kontrollens egen skyld, vil kontrolregimer og

afrapporteringsredskaber søges erstattet af tillid til de enkelte chefer og medarbejdere. Ved at erstatte detailkontrol med tillid kan der blive ryddet op i de mange krav og administrative processer, som vurderes ressourcekrævende og omkostningsfulde.

Grundlæggende handler tillidsbaseret ledelse om at have tillid til fagligheden hos de dygtige og professionelle medarbejdere og ledere i kommunen, og tillid til at de løfter de nuværende og kommende opgaver. Det er essentielt, at der fastlægges klare retningslinjer for hvilke konsekvenser det afstedkommer, hvis man som leder eller medarbejder ikke formår at forvalte den udviste tillid.

Foto: Woodleywanderwork

GENOPRETNING AF SKOLER OG VEJE

Samtidig med at København i disse år bygger meget nyt, er der også fokus på at prioritere gode og tidssvarende fysiske rammer i kommunens eksisterende bygninger og at få rettet op på et vedligeholdelsefterslæb for byens veje.

RENOVERING AF SKOLER OG ØVRIGE KOMMUNALE BYGNINGER

Kommunens bygninger danner ramme om mange borgeres hverdagsliv – daginstitutioner og skoler for børnene, sociale tilbud for de udsatte borgere, plejehjem for byens ældre borgere, samt kultur- og fritidstilbud mv. Der pågår allerede genopretning af flere skoler og sociale døgntilbud, og også idrætsområdet er blevet prioriteret de seneste år. Der vil i de kommende år fortsat være fokus på at sikre attraktive rammer i de københavnske tilbud ved at investere i helhedsrenovering af byens bygninger.

Som en del af Københavns 2025-plan har Københavns Ejendomme opgjort behovet for helhedsrenovering af de kommunale bygninger. Helhedsrenovering af kommunens bygninger indebærer, udover almindelig genopretning, at bygningerne kommer til at opfylde nutidige funktionskrav, og at der samtidig investeres i klimatilpasning og energirenovering samt indeklima og tilgængelighed. Alle sammen tiltag, der vil medvirke til at skabe bedre miljøer i de københavnske tilbud.

GENOPRETNING AF VEJOMRÅDET

Vejområdet er grundlaget for byens liv og betjener utallige trafikanter hver eneste dag året rundt. Det slider på byens veje, broer, cykelstier og fortove, der løbende skal vedligeholdes. Bevillingerne til vedligeholdelsen har i mange år ikke været tilstrækkelige til at fastholde en god tilstand. Der er derfor løbende blevet opbygget et efterslæb, og det betyder, at der i dag ikke kun er behov for at vedligeholde vejområdet, men i høj grad også for at investere i genopretning, der kan bringe tilstanden op på et højere niveau.

Teknik- og Miljøforvaltningen har derfor udarbejdet en genopretningsplan for vejområdet der kortlægger, hvad der skal til for at sikre, at kvaliteten af byens infrastruktur understøtter kommunens visioner og mål på transportområdet. Genopretningsplanen indeholder et overblik over, hvilken tilstand vejområdets enkelte elementer – kørebaner, cykelstier, broer mv. – er i, og hvor stort investeringsbehovet er for at genoprette det enkelte element.

FOKUS PÅ UDSATTE, UNGE OG SUNDHED

SAMMENHÆNGSKRAFT OG BOLIGER I BYEN

København er flere gange udnævnt som en af verdens bedste byer at leve i. Men København er til trods herfor udfordret på sammenhængskraften med betragtelige socioøkonomiske forskelle mellem de nye byområder og de udsatte byområder.

København har et mål om være en blandet by, så fx unge og ældre, rige og fattige bor side om side i hele byen. De nye almene boliger bliver derfor fremover hovedsageligt opført i de nye byområder, så der overalt i byen er en blanding i ejerformer. Det er hensigten, at der skal opføres et historisk højt antal nye almene boliger i 2013 for at udnytte den lavkonjunktur, som muliggør byggeri af almene boliger i byer, hvor grundpriserne ellers ofte er for høje.

Forsøgsbyggerier under konceptet Almen Bolig+ har vist sig så attraktive, at de tiltrækker beboere, der ellers bor i andre ejerformer. Det er der brug for mere af. Siden efteråret 2011 er der desuden igangsat et ambitiøst arbejde med at udvikle de udsatte byområder, så de i højere grad kommer på niveau med det øvrige København.

København er allerede Danmarks yngste by, og fremover vil endnu flere unge bo i København, og det er en ressource for byen. Derfor arbejder forvaltningerne med at understøtte nybyggeri og skabe lettere tilgang til de eksisterende boliger. De unge skal kunne bo over hele byen og også bidrage til at løfte de udsatte boligområder.

UNGESTRATEGIEN

København har et stærkt ønske om, at københavnere har et højt uddannelsesniveau, så byen kan blomstre, og de unge har de bedst mulige vilkår for en meningsfuld tilværelse. Derfor støtter København tæt op om regeringens målsætning om, at 95 pct. af en ungdomsårgang skal starte på en ungdomsuddannelse.

Forvaltningerne – Børne- og Ungdomsforvaltningen, Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen, Socialforvaltningen og Kultur- og Fritidsforvaltningen – har siden efteråret 2011 arbejdet på en fælles ungestrategi som skal sikre, at ingen af Københavns unge bliver tabt mellem to stole, selv om de relevante tilbud er forankret i forskellige forvaltninger med forskellige indgange.

En fælles ungestrategi skal give et tydeligt overblik over de tilbud, der eksisterer i dag samtidig med, at tilbuddene kan udvikles på tværs af forvaltninger med øje for både fritidstilbud, ungdomsuddannelse og arbejdsmarkedet.

Foto: Maltesen

MERE KVALITET PÅ BØRNEOMRÅDET

Hver dag bliver cirka 34.000 børn og unge passet i Københavns daginstitutioner, fritidsinstitutioner og klubber. Institutionerne har muligheden for at skabe trygge og læringsparate børn og unge.

Pasningen skal være af høj kvalitet. Den skal sikre en tryk overgang mellem tilbud og klæde børnene på til læring og leg i nye rammer – uanset børnenes sociale baggrund. Dette stiller store krav til det pædagogiske personale og ledere, som skal have de nødvendige redskaber og løbende have deres kompetencer udviklet og tilpasset.

København har fokus på kvaliteten i folkeskolen. I de seneste to budgetaftaler er der fundet midler til at udvide timeantallet hos især eleverne i mellem- og udskoling. I sidste års budgetaftale, blev der desuden afsat midler under faglighedspakken til videreuddannelse af lærerne, to-lærerordninger, flere timer og interaktive tavler. Herudover vil der under Ungestrategien være fokus på

Med fokus på regeringens og kommunens målsætning om, at 95 % af alle elever skal starte på en ungdomsuddannelse, skal der fortsat være initiativer der især styrker de ældre elever og deres overgang fra folkeskolen til ungdomsuddannelse og arbejdsmarkedet. Ungestrategien med fokus på tilbud til unge i alle kommunens forvaltninger, prioriterer netop denne indsats.

MERE KVALITET I ÆLDREPLEJEN

Kvaliteten i den københavnske ældrepleje er generelt høj, hvilket understreges af en høj brugertilfredshed. Københavns Kommune har på en række områder et højere serviceniveau sammenlignet med 6-by kommunerne.

Der er de seneste år blevet afsat midler til bl.a. at oprette forskellige netværksskabende aktiviteter, afsat en aktivitetspulje til plejehjem og skabt mere tid til faglig ledelse. For at videreudvikle kvaliteten i den københavnske ældrepleje skal herudover rettes fokus på indsatsområdet Større tryghed. Det handler om mere, bedre og højt professionaliseret hjælp til de allersvageste ældre i kommunen. Dette stiller store krav til alle dele af hjemmeplejen – både sygeplejen og hjemmehjælpen skal have de rette forudsætninger for at kunne yde den bedste støtte og omsorg.

Med den fællesoffentlige digitaliseringsstrategi bliver en stor del af den ældre befolkning udfordret i forhold til at kommunikere elektronisk med kommunen. For at skabe tryghed hos denne gruppe borgere, skal de 65+årige borgeres kendskab og adgang til ydelser og til kommunikation med Københavns Kommune øges.

Mad og måltider er også en væsentlig del af en kvalitetsfyldt pleje, omsorg og behandling. Kommunen har allerede i dag et højt serviceniveau på området gennem et varieret udbud i madmenu, leveringsformer og -tider. Med en ny mad- og kostpolitik sættes der øget fokus på ældre borgere med nedsat spiseevne, på de sociale rammer omkring måltidet og på økologisk madproduktion.

Foto: Woodleywonderwork

BUDGETTERINGSFORUDSÆTNINGER

BUDGETTERINGSFORUDSÆTNINGER

Budgetforslag 2013 bygger på en række forudsætninger angående udviklingen i priser og lønninger.

LØNFORUDSÆTNINGER

I budgetforslaget for 2013 er den samlede lønudvikling fra 2012 til 2013, i overensstemmelse med den økonomiske aftale mellem regeringen og kommunerne (KL), forudsat at være på 1,8 pct.

PRISFORUDSÆTNINGER

Der er i budgetforslaget forudsat en prisstigning fra 2012 til 2013 på 1,75 pct., baseret på den prisstigning, der indgår i den økonomiske aftale mellem regeringen og kommunerne (KL).

På baggrund af den økonomiske aftale mellem regeringen og kommunerne (KL) er satsreguleringsprocenten fastsat til 1,6 pct. Overslagsårene i budgetoverslagsårene er pris- og lønudviklingen fastsat til 1,8 pct.

Flerårsbudgettet hviler på en række forudsætninger om pris- og lønudviklingen, statens bloktilskud, renteniveauet samt indkomstskatter mv. Ændringer i disse forudsætninger vil have stor betydning for kommunens økonomiske balance i overslagsårene 2014-2016. Kommunen har kun i meget begrænset omfang mulighed for at påvirke disse forudsætninger, og prognosen for 2014-2016 er derfor forbundet med en vis usikkerhed.

Udvalgenes budgetbidrag er beregnet på baggrund af pris- og lønforudsætninger på hhv. 1,75 pct. og 1,8 pct.

Mio. kr. (2013-priser)	Budgetforslag 2013 Netto	Vedtaget Budget 2012 Netto
Revisionen	18	18
Borgerrådgiveren	9	9
Beredskabskommissionen	241	243
Økonomiudvalget	-34.004	-34.229
Kultur- og Fritidsudvalget	1.315	1.604
Børne- og Ungdomsudvalget	10.491	10.094
Sundheds- og Omsorgsudvalget	6.165	6.365
Socialudvalget	6.728	6.867
Teknik- og Miljøudvalget	2.263	2.237
Beskæftigelses- og Integrationsudvalget	6.774	6.791
Københavns Kommune	0	0

HOVEDOVERSIGT

FORSLAG TIL BUDGET 2013 SAMMENHOLDT MED VEDTAGET BUDGET 2012

Mio. kr. (2013-priser)	Budgetforslag 2013	Vedtaget budget 2012
Driftsvirksomhed i alt inkl. refusion	33.236	33.212
0. Byudvikling, bolig- og miljøforanstaltninger	981	998
1. Forsyningsvirksomheder m.v.	-2	-1
2. Transport og infrastruktur	194	233
3. Undervisning og kultur	4.214	4.097
4. Sundhedsområdet	2.552	2.582
5. Sociale opgaver og beskæftigelse	20.560	20.272
6. Fællesudgifter og administration m.v.	4.737	5.031
B. Anlægsvirksomhed i alt	4.687	4.412
0. Byudvikling, bolig- og miljøforanstaltninger	300	571
1. Forsyningsvirksomheder m.v.	2	0
2. Transport og infrastruktur	1.300	1.071
3. Undervisning og kultur	1.389	903
4. Sundhedsområdet	1	28
5. Sociale opgaver og beskæftigelse	965	1.311
6. Fællesudgifter og administration m.v.	730	527
Drifts- og anlægsvirksomhed i alt	37.923	37.624
Finansielle poster		
7. Renter	-172	-156
8. Afdrag på lån	202	205
8. Finansforskydninger	-2.409	-2.398
7. Tilskud og udligning	-9.045	-9.829
7. Skatter	-26.498	-25.435
Finansielle poster i alt	-37.923	-37.624
BALANCE	0	0

FLERÅRSOVERSIGT

FORSLAG TIL BUDGET 2013 SAMT BUDGETOVERSLAGSÅRENE 2014 TIL 2016

	2013			2014		
	Udgifter Mio. kr.	Indtægter Mio. kr.	Netto Mio. kr.	Udgifter Mio. kr.	Indtægter Mio. kr.	Netto Mio. kr.
A. Driftsvirksomhed i alt inkl. refusion	42.692	9.456	33.236	42.375	9.660	32.989
0. Byudvikling, bolig- og miljøforanstaltninger	1.467	486	981	1.456	496	960
1. Forsyningsvirksomheder m.v.	646	648	-2	641	662	-21
2. Transport og infrastruktur	869	675	194	863	690	173
3. Undervisning og kultur	4.427	213	4.214	4.394	218	4.176
4. Sundhedsområdet	2.565	13	2.552	2.546	13	2.533
5. Sociale opgaver og beskæftigelse	27.792	7.232	20.560	27.585	7.388	20.198
6. Fællesudgifter og administration m.v.	4.926	189	4.737	4.889	193	4.696
B. Anlægsvirksomhed i alt	5.152	465	4.687	1.478	133	1.345
0. Byudvikling, bolig- og miljøforanstaltninger	689	399	300	198	112	86
1. Forsyningsvirksomheder m.v.	5	3	2	1	1	1
2. Transport og infrastruktur	1.369	69	1.300	393	20	373
3. Undervisning og kultur	1.389	0	1.389	399	0	399
4. Sundhedsområdet	1	0	1	0	0	0
5. Sociale opgaver og beskæftigelse	965	0	965	277	0	277
6. Fællesudgifter og administration m.v.	734	4	730	211	1	209
Pris- og lønstigning vedr. hovedkonto 0-6	0	0	0	1.279	286	1.002
C. Renter (hovedkonto 7)	115	287	-172	113	285	-172
D. Finansforskydninger	-2.409	0	-2.409	496	0	496
E. Afdrag på lån	202	0	202	202	0	202
A + B + C + D + E + p/l i alt	45.752	10.208	35.544	45.943	10.364	35.861
F. Finansiering	1.532	37.076	-35.544	1.476	37.911	-36.435
8. Forskydninger i langfristet gæld (lånoptag)	0	0	0	0	0	0
7. Tilskud og udligning	961	10.007	-9.046	943	10.185	-9.243
7. Skatter	571	27.069	-26.498	534	27.726	-27.192
BALANCE	47.284	47.284	0	47.420	48.275	-573

FLERÅRSOVERSIGT

FORSLAG TIL BUDGET 2013 SAMT BUDGETOVERSLAGSÅRENE 2014 TIL 2016

	2015			2016		
	Udgifter Mio. kr.	Indtægter Mio. kr.	Netto Mio. kr.	Udgifter Mio. kr.	Indtægter Mio. kr.	Netto Mio. kr.
A. Driftsvirksomhed i alt inkl. refusion	42.756	9.470	33.286	43.142	9.556	33.586
0. Byudvikling, bolig- og miljøforanstaltninger	1.469	487	982	1.482	491	991
1. Forsyningsvirksomheder m.v.	647	649	-2	653	655	-2
2. Transport og infrastruktur	870	676	194	878	682	196
3. Undervisning og kultur	4.434	213	4.220	4.474	215	4.258
4. Sundhedsområdet	2.569	13	2.556	2.592	13	2.579
5. Sociale opgaver og beskæftigelse	27.834	7.243	20.591	28.085	7.308	20.777
6. Fællesudgifter og administration m.v.	4.933	189	4.744	4.978	191	4.787
B. Anlægsvirksomhed i alt	350	32	318	259	23	235
0. Byudvikling, bolig- og miljøforanstaltninger	47	26	20	35	20	15
1. Forsyningsvirksomheder m.v.	0	0	0	0	0	0
2. Transport og infrastruktur	93	5	88	69	3	65
3. Undervisning og kultur	94	0	94	70	0	70
4. Sundhedsområdet	0	0	0	0	0	0
5. Sociale opgaver og beskæftigelse	66	0	66	48	0	48
6. Fællesudgifter og administration m.v.	50	0	50	37	0	37
Pris- og lønstigning vedr. hovedkonto 0-6	1.940	428	1.512	2.641	583	2.058
C. Renter (hovedkonto 7)	114	342	-228	111	264	-153
D. Finansforskydninger	1.653	467	1.186	320	0	320
E. Afdrag på lån	202	0	202	202	0	202
A + B + C + D + E + p/l i alt	47.015	10.739	36.276	46.674	10.425	36.248
F. Finansiering	1.552	39.360	-37.808	1.631	40.711	-39.081
8. Forskydninger i langfristet gæld (lånoptag)	0	0	0	0	0	0
7. Tilskud og udligning	1.025	10.709	-9.683	1.071	11.224	-10.153
7. Skatter	527	28.651	-28.124	560	29.487	-28.928
BALANCE	48.567	50.099	-1.532	48.304	51.137	-2.832

REVISIONEN

Opgaver og bevillinger

REVISIONEN

REVISIONSUDVALGETS OPGAVER

Intern Revision er etableret med henblik på, at understøtte Borgerrepræsentationen i dennes tilsyn med forvaltningen af kommunens økonomiske midler. Desuden skal Intern Revision bistå kommunens eksterne revisor i dennes varetagelse af den lovpligtige revision.

REVISIONSUDVALGETS SAMLEDE UDGIFTER

Udvalget afholder udgifter til ekstern og intern revision samt udvidet revision.

Tabel 1. Revisionsudvalgets samlede udgifter

mio. kr. (løbende priser)	2013	2014
Serviceudgifter	18.201	18.510
- heraf demografiregulerede service	0	0
Anlæg	0	0
Overførsler mv.	0	0
I alt	18.201	18.510

ADMINISTRATIONSUDGIFTER

Revisionsudvalgets udgifter afholdes fuldt ud som administrationsudgifter på funktion 6.45.51.1.

Tabel 2. Administrationsudgifter 2011 til 2013

mio. kr. (løbende priser)	2011	2012
Administrationsudgifter	17.568	17.943

Note: Administrationsudgifter defineres som nettoudgifter på funktion 6.45.51.1

REVISIONSUDVALGETS UDFORDRINGER DE KOMMENDE ÅR

Forvaltningernes behov for rådgivning og assistance inden for økonomi- og risikostyring forventes øget de kommende år.

ANSATTE I REVISIONEN

Intern Revision er normeret til 12 årsværk inklusiv revisionschefen. Revisionsudvalget har ikke fastsat konkrete mål for integrationsindsatsen.

PRIORITERINGER I REVISIONSUDVALGETS BUDGET FOR 2013

I budgetforslaget for 2013 er der ikke i forhold til budget 2012 besluttet omprioriteringer.

Tabel 3. Ansatte i Intern Revision 2009 til 2011

	2009	2010	2011
Antal årsværk	7	12	12
Kønsfordeling m/k	4/3	6/6	6/6
Gennemsnitligt sygefravær (dage pr. ansat)	3,7	25,8	16,8
Medarbejdere med anden etnisk baggrund end dansk	0	0	0

REVISIONEN

Revisionens bevillinger

Bevilling	Nettoudgifter					Personaletal (årsværk)	
	2012 (1.000 kr.)	2013 (1.000 kr.)	2014 (1.000 kr.)	2015 (1.000 kr.)	2016 (1.000 kr.)	2013	2012
Alle beløb er i løbende priser							
Service							
Intern Revision	8.178	8.273	8.430	8.584	8.739	12	12
Ekstern Revision	8.225	8.369	8.499	8.652	8.807		
Pulje til udvidet forvaltningsrevision	1.540	1.559	1.581	1.609	1.638		
Service i alt	17.943	18.201	18.510	18.845	19.184	12	12
Anlæg i alt	0	0	0	0	0		
Overførsler mv. i alt	0	0	0	0	0		
Finansposter i alt	0	0	0	0	0		
Budget i alt	17.943	18.201	18.510	18.845	19.184	12	12

Note: Intern Revision er etableret med henblik på at understøtte Borgerrepræsentationens tilsyn med forvaltningen af kommunens økonomiske midler.

Intern Revision skal understøtte god og effektiv økonomistyring i kommunen ved at forsyne Borgerrepræsentationen, udvalgene og den administrative ledelse med objektive og uafhængige vurderinger af, om forvaltningen af kommunens økonomiske midler sker på en hensigtsmæssig måde, samt yde rekvireret rådgivning og assistance til kommunens forvaltninger inden for økonomistyring, risikostyring og intern kontrol.

Desuden skal Intern Revision bistå kommunens eksterne revisor i dennes varetagelse af den lovpligtige revision. Formålet hermed er at kunne forsyne Københavns Kommunes årsregnskab med en revisionspåtegning udformet i overensstemmelse med den til enhver tid gældende påtegningsbekendtgørelse om at årsregnskabet er aflagt i overensstemmelse med gældende love og vedtægter samt at revisionen af årsregnskabet er foretaget i overensstemmelse med god offentlig revisionskik.

REVISIONEN

BEVILLING: Intern revision (Service)

Alle beløb er i 2013 pris- og lønniveau	Budgetforslag 2013			Budget 2012	Regnskab 2011
Kontonummer og kontonavn	Udgifter 1.000 kr.	Indtægter 1.000 kr.	Netto 1.000 kr.	Netto 1.000 kr.	Netto 1.000 kr.
6.45.51.1 Sekretariat og forvaltninger	8.273	0	8.273	8.301	16.995
Bevilling i alt	8.273	0	8.273	8.301	16.995

BEVILLING: Pulje til udvidet revision (Service)

Alle beløb er i 2013 pris- og lønniveau	Budgetforslag 2013			Budget 2012	Regnskab 2011
Kontonummer og kontonavn	Udgifter 1.000 kr.	Indtægter 1.000 kr.	Netto 1.000 kr.	Netto 1.000 kr.	Netto 1.000 kr.
6.45.51.1 Sekretariat og forvaltninger	1.559	0	1.559	1.563	0
Bevilling i alt	1.559	0	1.559	1.563	0

BEVILLING: Ekstern revision (Service)

Alle beløb er i 2013 pris- og lønniveau	Budgetforslag 2013			Budget 2012	Regnskab 2011
Kontonummer og kontonavn	Udgifter 1.000 kr.	Indtægter 1.000 kr.	Netto 1.000 kr.	Netto 1.000 kr.	Netto 1.000 kr.
6.45.51.1 Sekretariat og forvaltninger	8.369	0	8.369	8.348	0
Bevilling i alt	8.369	0	8.369	8.348	0

BORGERRÅDGIVEREN

Opgaver og bevillinger

BORGERRÅDGIVEREN

BORGERRÅDGIVERUDVALGETS OPGAVER

Borgerrådgiveren er etableret af Borgerrepræsentationen for at gøre det lettere for borgere, brugere og erhvervsdrivende i kommunen at klage. Formålet er at styrke dialogen mellem borgerne og forvaltningerne og sikre, at klager bruges til at forbedre kommunens sagsbehandling og betjening.

Borgerrådgiveren tager imod henvendelser fra borgere, brugere og erhvervsdrivende, som ønsker at klage over kommunens sagsbehandling og betjening, personalets optræden eller udførelsen af praktiske opgaver. Borgerrådgiveren bistår desuden med vejledning om mulighederne for at klage over kommunens afgørelser mv.

Borgerrådgiveren kan udtale kritik og afgive henstillinger til forvaltningerne i konkrete klagesager og giver på baggrund heraf generelle anbefalinger til Borgerrepræsentationen i sin årlige beretning med henblik på, at klager bruges til at forbedre kommunens sagsbehandling og betjening.

Borgerrådgiveren har desuden adgang til at iværksætte undersøgelser og inspektioner på eget initiativ (egen driftsfunktion).

Borgerrådgiveren bidrager desuden til forvaltningernes arbejde med at forbedre kvaliteten af kommunens sagsbehandling og service gennem konsultative ydelser i form af undervisning,

konkret vejledning af medarbejdere og forvaltninger, deltagelse i udviklingsprojekter mv.

Borgerrådgiveren har en særlig opgave som kommunens diskriminationstilsyn med at vejlede borgere om klagemuligheder mv. i sager om diskrimination samt påse, at kommunen ikke udøver diskriminerende adfærd. Borgerrådgiveren har oprettet en særlig diskriminationshotline til formålet.

Borgerrådgiveren kan også mægle i sager om diskrimination og andre sager, hvor dette antages at kunne løse konflikter mellem forvaltning og borger.

Borgerrådgiveren er i styrelsesvedtægten sikret uafhængighed af kommunens udvalg, borgmestre og forvaltninger.

Borgerrådgiverens virksomhed følges af Borgerrådgiverudvalget, der er nedsat direkte under Borgerrepræsentationen og består af 7 medlemmer af forsamlingen, som ikke samtidig må være borgmestre.

BORGERRÅDGIVERUDVALGETS SAMLEDE UDGIFTER

Af Økonomiforvaltningens oversigt over Borgerrådgiverens budgetrammer for 2013-2016 fremgår, at merbevillingen til Borgerrådgiverens whistleblower-funktion udløber i 2016, hvor Borgerrådgiverens budget følgelig reduceres med 800 t.kr.

Table 1. Borgerrådgiverudvalgets samlede udgifter

mio. kr. (løbende priser)	2013	2014	2015	2016
Serviceudgifter	9 012	9 173	9 342	8 653
- heraf demografiregulerede service	-	-	-	-
Anlæg	-	-	-	-
Overførsler mv.	-	-	-	-
I alt	9.012	9.173	9.342	8.653

BORGERRÅDGIVEREN

ADMINISTRATIONSUDGIFTER

Stigningen i Borgerrådgiverens administrationsudgifter fra 2011 til 2012 skyldes hovedsageligt tilførslen af en whistleblower-ordning til institutionen.

Tabel 2. Administrationsudgifter 2011 til 2013

mio. kr. (løbende priser)	2011	2012	2013
Administrationsudgifter	6 849	7 985	7 947

Note: Administrationsudgifter defineres som nettoudgifter på funktion 6.45.51.1

BORGERRÅDGIVERUDVALGETS UDFORDRINGER DE KOMMENDE ÅR

Borgerrådgiveren modtager fortsat mange henvendelser fra borgerne. Igen i beretningsåret 2011 modtog Borgerrådgiveren flere henvendelser og klager end kontoret er normeret til (ca. 38 % flere skriftlige klager). Samtidig er der stort behov for, at Borgerrådgiveren bistår kommunens forvaltninger i arbejdet med at forbedre borgernes retssikkerhed.

Sammenfaldet af konkret borgerrelateret sagsbehandling og generelle udviklingsopgaver samt intern administration udfordrer Borgerrådgiverens evne til og mulighed for at løfte sine opgaver. Et stort sagspres indikerer stort behov for konstruktiv medvirken til forvaltningernes forbedring af retssikkerheden.

Borgerrådgiveren har løbende håndteret problemstillingen på forskellig vis blandt andet ved rationalisering af arbejds gange, ændret personalesammensætning reduktion af antallet af egen driftundersøgelser mv., men Borgerrådgiveren oplever en konstant balancegang i konkurrencen mellem den konkrete sagsdrift og de fremadrettede, konsultative ydelser til forvaltninger.

Det er udvalgets og Borgerrådgiverens vurdering, at dette vil kræve et vedvarende fokus, og at det store sagspres kræver løbende prioritering mellem opgaverne og vurdering af, hvordan Borgerrådgiveren bedst kan udnytte sine ressourcer.

ANSATTE UNDER BORGERRÅDGIVERUDVALGETS OMRÅDE

Tabel 4. Ansatte i Borgerrådgiveren

	2011	2012	2013
Antal årsværk	11	13	13
Kønsfordeling m/k	19%/81%	*23%/77%	*23%/77%
Gennemsnitligt sygefravær (dage pr. ansat)	**16,9	*13	*13
Medarbejdere med anden etnisk baggrund end dansk	0%	0%	0%

* Tallet beror på en prognose.

** Tallet hidrører fra Økonomiforvaltningens rapport om kommunens sygefravær fra marts 2012 og medregner også weekender, fridage samt søgnehellidage som fravær - uanset om der er tale om arbejdsdage eller ej - hvis første og sidste fraværsdag falder før og efter disse, jf. rapportens s. 29.

BORGERRÅDGIVEREN

Borgerrådgiverens bevillinger

Bevilling	Nettoudgifter					Personaletal (årsværk)	
	2012 (1.000 kr.)	2013 (1.000 kr.)	2014 (1.000 kr.)	2015 (1.000 kr.)	2016 (1.000 kr.)	2013	2012
Alle beløb er i løbende priser							
Service							
Borgerrådgivningen Service	9.089	9.012	9.173	9.342	8.653	13	13
Service i alt	9.089	9.012	9.173	9.342	8.653	13	13
- heraf demografiregulerede service	0	0	0	0	0		
Anlæg							
Anlæg i alt	0	0	0	0	0		
Overførsler mv.							
Overførsler mv. i alt	0	0	0	0	0		
Finansposter							
Finansposter i alt	0	0	0	0	0		
Budget i alt	9.089	9.012	9.173	9.342	8.653	13	13

BORGERRÅDGIVEREN**BEVILLING: Borgerrådgivningen Service**

Alle beløb er i 2013 pris- og lønniveau	Budgetforslag 2013			Budget 2012	Regnskab 2011
Kontonummer og kontonavn	Udgifter 1.000 kr.	Indtægter 1.000 kr.	Netto 1.000 kr.	Netto 1.000 kr.	Netto 1.000 kr.
6 45 50 1 Administrationsbygninger	1.150	0	1.150	1.121	875
6 45 51 1 Sekretariat og forvaltninger	7.862	0	7.862	8.105	7.105
Bevilling i alt	9.012	0	9.012	9.225	7.980

ØKONOMIUDVALGET

Udvalgets opgaver og bevillinger

ØKONOMIUDVALGET

ØKONOMIUDVALGETS OVERORDNEDE OPGAVER

Økonomiudvalget er det udvalg, som koordinerer og planlægger en samlet styring af Københavns Kommune. De grundlæggende ansvarsområder vedrører kommunens økonomiske og fysiske planlægning, styring af kommunens portefølje af aktiver og passiver, udvikling af kommunen som digital forvaltning, den fælles kommunikationsvirksomhed, den overordnede leder-, medarbejder- og lønudvikling samt Koncernservice og Københavns Borgerservice. Københavns Brandvæsen, som organisatorisk hører under Økonomiforvaltningen, beskrives under Beredskabskommissionens budgetbidrag.

Økonomiforvaltningen betjener Borgerrepræsentationen, Økonomiudvalget og Overborgmesteren med sekretariatsbetjening, rådgivning og faglig forberedelse af sager, der skal til politisk behandling. Herudover varetager Økonomiforvaltningen sekretariatsbetjeningen af Beredskabskommissionen.

Økonomiforvaltningen er organiseret med en direktion samt en række sekretariater, faglige centre og kontraktenheder:

Økonomiforvaltningens Rådhusdel:

- Direktionen
- Borgerrepræsentationens sekretariat
- Overborgmesterens sekretariat
- Sekretariatet for ledelse og kommunikation
- Center for Økonomi og HR
- Center for Byudvikling
- Center for Sikker By

Kontraktenheder:

- Københavns Koncernservice
- Københavns Brandvæsen
- Københavns Borgerservice

Økonomiforvaltningen varetager herudover serviceringen af de 12 lokaludvalg.

Økonomiudvalget har fastlagt følgende overskrifter for udvalgets arbejde:

- Københavns Kommune skal have en god økonomi, give bedre service og udvikle en attraktiv by
- Københavns Kommune skal være en attraktiv arbejdsplads
- Københavns Kommune skal være en digital forvaltning med et højt informationsniveau og en effektiv administration

- Københavns Kommune skal være en sikker og tryk by
- Københavns Kommune har fokus på grøn vækst og grønne løsninger, der genererer CO2-reduktion.

ADMINISTRATIONSUDGIFTER

Økonomiudvalget har i budget 2012 afsat større administrationsudgifter end i budget 2011. Dette skyldes primært, at de puljer, der ligger under Økonomiudvalget på bevillingen Fælles driftspuljer, er blevet væsentligt forøgede i budget 2012 i forhold til niveauet i budget 2011. Dette drejer sig blandt andre om Servicebufferpuljen, Puljen til afledte driftsmidler til anlæg under Kultur og Fritidsudvalget samt Puljen til uforudsete udgifter.

Dog falder forventningen til administrationsudgifter i 2013 sammenlignet med 2012, hvilket primært skyldes Københavns Erhvervscenters overgang fra Økonomiforvaltningen til Teknik- og Miljøforvaltningen¹, samt at flere puljer på bevillingen Fælles driftspuljer er væsentligt reducerede i 2013 i forhold til niveauet i 2012. Ser man bort fra puljer og omplaceringer af enheder mellem forvaltninger, falder administrationsudgifterne med 6,5 mio. kr. mellem 2012 og 2013.

¹ Københavns Erhvervscenters organisatoriske overgang fra Økonomiforvaltningen til Teknik- og Miljøforvaltningen blev vedtaget med budget 2012. Erhvervscenterets økonomi blev dog først omplaceret efterfølgende, hvilket er grunden til, at omplaceringen først slår igennem i Økonomiudvalgets budget mellem budgetårene 2012 og 2013.

Tabel 1. Administrationsudgifter under Økonomiudvalget 2011 til 2013

1.000 kr. (løbende priser)	2011	2012	2013
Administrationsudgifter	611.041	774.246	598.048

Note: Administrationsudgifter defineres som nettoudgifter på funktion 6.45.51.1. Fra 2012 til 2013 er der et fald i administrationsudgifter på 176,2 mio. kr. Af disse vedrører 23,8 mio. kr. flytning af Københavns Erhvervscenter til Teknik- og Miljøforvaltningen, 145,9 mio. kr. vedrører reduktion i diverse puljer, primært servicebufferpuljen og de resterende 6,5 mio. kr. vedrører en reduktion i mere gængse administrative udgifter.

ØKONOMIUDVALGETS UDFORDRINGER DE KOMMENDE ÅR

Økonomiudvalgets væsentligste udfordring i de kommende år er fortsat fokus på serviceforbedringer og effektiviseringer, ved bl.a. at opnå en stadigt bedre sammenhæng mellem kvalitet, brugertilfredshed, inddragelse af kommunens ledere og medarbejdere samt økonomisk effektivitet. Derudover er bevillingen Fælles tjenestemandspensioner, service, der i 2013 udgør 908 mio. kr., også et fokusområde for Økonomiforvaltningen, idet udbetalingen af tjenestemandspensioner er kendetegnet af en vis usikkerhed.

EFFEKTIVISERINGER OG BESPARELSER

For at frigøre ressourcer til nye prioriteringer i kommunen, skal der udarbejdes effektiviseringsforslag på de enkelte forvaltningers områder for samlet set 200 mio. kr. i 2013, hvoraf Økonomiudvalgets andel er 8,6 mio. kr.

Derudover skal Økonomiforvaltningen i 2013 finde finansiering til forvaltningens andel af merudgiften til praktikpladser, som for Økonomiforvaltningen udgør 0,7 mio. kr. i 2013 og 1,4 mio. kr. i 2014. Derudover kommer forslag fra Københavns Borgerservice. De enkelte effektiviseringsforslag mv. fremgår af nedenstående tabel.

Tabel 2. Økonomiudvalgets effektiviseringsforslag 2013

Effektiviseringsforslag	1.000 kr. 2013 p/1
Finansiering af måltal for forvaltningsspecifikke effektiviseringer	
Administrativ besparelse i ledelseslaget samt besparelse på administrative lønomkostninger på ØKF Rådhus	-2.330
Reduceret anvendelse af eksterne advokater	-981
Tilpasning af it-budget og elektroniske abonnementer	-827
Reduktion af udgifter til Kejd og KFF, samt øvrige huslejeudgifter	-617
Besparelse på fagbudgetter ifm. samling af ØKF's HR-udvikling	-600
Besparelse på administrative lønomkostninger internt i KS	-600
Bedre ressourceudnyttelse i Forretningscenter Koncernløsninger	-600
Administrativ besparelse på myndighedsområdet i ØKF	-566
Tilpasning af Havnebus som følge af etablering af broforbindelse	-400
Begrænsning af officielle modtagelser og besøg på Rådhuset	-300
Bedre compliance på indkøb for ØKF Rådhus	-250
Reduktion af budget til annoncering mv. ifm. rekruttering	-200
Reduktion af tilskud til Københavns Madhus	-122
Opsigelse af Magasinet Kommunen	-115
Besparelse sfa. afskaffelse af krav om indberetning	-41
Beløb i alt, forvaltningsspecifikke effektiviseringer	-8.549
Finansiering af merudgift til praktikpladser	
Besparelse på administrative lønomkostninger på ØKF Rådhus	-171
Besparelse på administrative lønomkostninger for Koncernservice	-171
Besparelse på administrative lønomkostninger for Københavns Borgerservice	-171
Besparelse på administrative lønomkostninger for Københavns Brandvæsen	-171
Beløb i alt til finansiering af merudgift til praktikpladser	-685
Københavns Borgerservices forslag	
Forslag vedr. de tre borgerservicecentre	-1.250
Færre interne omstillinger i Kontaktcenteret	-1.115
KBS forslag i alt	-2.365
Total	-11.599

OMPRIORITERINGER I ØKONOMIUDVALGETS BUDGET FOR 2013

I budgetforslaget for 2013 er der i forhold til forrige år foretaget følgende omprioriteringer for økonomiforvaltningen:

ØKONOMIUDVALGET

Tabel 3. Omprioriteringer i Økonomiudvalgets budget

Omprioriteringer	1.000 kr. 2013 p/l
Økonomiforvaltningens andel af effektiviseringer	
Indkøb	-616
Administrativ effektivisering, færre ledere	-773
Fælles elevadministrationssystem	-527
HR-forslag	-185
Doc2Mail	-26
Betere anvendelse af IT	-135
Stillingsannonceudgifter	-90
Effektivisering af print og kopi	-144
Hjemtagelse af dagpengerefusioner	-338
Effektivisering Køncernservice, sænkning af priserne på it- og økonomiydelse	-430
Implementering af ESDH - stigende profil på effektiviseringsstrategi 2012	-324
Energireoveringer	-115
Økonomiforvaltningens andel af effektiviseringer i alt	-3.718
Finansieringsforslag	
Ledelse og intern administration samt kompetenceudvikling	623
Løn	1.559
Sekretariatsbetjening	60
Inventory og kontorhold	313
Rekruttering	93
IT herunder PC'ere, eDoc, kopi og scan	925
Reservationsleje	19
Øvrige finansieringsforslag	113
Finansieringsforslag i alt	3.718
I alt	0

OVERORDNET OPGAVEBESKRIVELSE FOR KØBENHAVNS BORGERSERVICE

Københavns Borgerservice er stedet, hvor borgerne i København henvender sig og kan få løst stadig flere opgaver. Borgerservice møder i stigende grad borgerne på nettet, og ambitionen er, at borgeren skal have betjening af høj kvalitet, uanset om det er på nettet, over telefonen eller om de møder personligt op i et af de tre Borgerservicecentre eller de fem Borgerservice KVIK. Samtidig bestræber Københavns Borgerservice sig på at sikre, at den enkelte borgers problemer bliver løst dér, hvor det er bedst og billigst.

Københavns Borgerservice iværksætter i 2013 en række nye initiativer, hvor hensynet til den tværgående digitalisering på det borgerrettede område i kommunen varetages. Blandt initiativerne er bl.a. udmøntningen af to af de nye fællesoffentlige initiativer: Digital post og Obligatorisk selvbetjening. Disse initiativer handler i høj grad om at få borgerne over på den digitale kanal.

ADMINISTRATIONSUDGIFTER

Københavns Borgerservice har i budget 2012 afsat større administrationsudgifter end i budget 2011. Tilsvarende er der i

budgetforslag 2013 afsat større administrationsudgifter end i budget 2012. De øgede administrationsudgifter fra 2012 til 2013 skyldes, at Københavns Borgerservice har modtaget budgettet til betaling af ATP for opgaverne i Udbetaling Danmark for hele Københavns Kommune. Betalingen udgør i

2013 ca. 76 mio. kr. Samtidig har Københavns Borgerservice dog afleveret budget til afholdelse af udgifterne til pensionsudbetaling og betaling af bolig- og børneydelse, hvilket betyder en reduktion af de administrative udgifter i Københavns Borgerservice.

Tabel 4. Administrationsudgifter i Københavns Borgerservice 2011 til 2013

1.000 kr. (løbende priser)	2011	2012	2013
Administrationsudgifter	239.000	247.000	279.000

Note: Administrationsudgifter defineres som nettoudgifter på funktion 6.45.51.1

KØBENHAVNS BORGERSERVICENS UDFORDRINGER DE KOMMENDE ÅR

Københavns Borgerservice er sammensat af enheder fra fire forskellige forvaltninger. Integration af alle enheder i en samlet effektiv organisation står stadig højt på dagsordenen i 2013. Det er tillige en løbende udfordring at sikre, at tidligere vedtagne effektiviseringer realiseres samtidigt med, at der opretholdes et højt serviceniveau overfor borgerne.

I 2012 begynder overflytningen af de opgaver, der vedrører den objektive sagsbehandling af pension, børneydelser og boligstøtte overdrages til Udbetaling Danmark, som er en ny landsdækkende enhed, administreret af ATP. I 2013 skal den sidste del af opgaveløsningen overføres og aktiviteterne i Københavns Borgerservice afvikles. Det bliver derfor en udfordring for Københavns Borgerservice at sørge for en sikker overdragelse af personale såvel som opgaver til Udbetaling Danmark, samtidig med at de tilbageværende opgaver på pensionsområdet organiseres på ny.

Desuden er en af udfordringerne for Københavns Borgerservice i 2013 at hjælpe endnu flere borgere over på den digitale kanal og gøre det så hurtigt og bekvemt som muligt at bruge kommunens digitale selvbetjeningsløsninger.

Endelig er det Københavns Borgerservice der er ansvarlig for afholdelse af kommunalvalget i 2013. Det er målet at sikre, at alle københavnske borgere har nem adgang til at afgive deres stemme, hvilket bl.a. sker ved at opstille valgsteder centrale steder i byen – eksempelvis på Hovedbanegården – hvor borgerne kan afgive deres brevstemmer nemt, hurtigt og bekvemt.

KØBENHAVNS BORGERSERVICENS OVERORDNEDE OMPRIORITERINGER

I budgetforslaget for 2013 er der i forhold til forrige år foretaget følgende omprioriteringer for Københavns Borgerservice:

Table 5. Omprioriteringer i Københavns Borgerservices budget

Omprioriteringer	1.000 kr. (2013 p/l)
Københavns Borgerservices andel af effektiviseringer	
Administrativ effektivisering, færre ledere	-837
HR-forslag	-184
Doc2Mail	-132
Betere anvendelse af it	-162
Hjemtagelse af dagpengerefusioner	-167
Øvrige effektiviseringer	-239
Københavns Borgerservices andel af effektiviseringer i alt	-1.721
Finansieringsforslag	
Reduktion af chef lønrammen	837
Effektivisering af HR's lønbudget	184
Effektivisering af Doc2Mail budgetterne	132
Reduktion af PC-budgettet	162
Reduktion af lønbudgetter	167
Øvrig reduktion af budget på Ledelse og intern administration	239
Finansieringsforslag i alt	1.721
I alt	0

OVERORDNET OPGAVEBESKRIVELSE FOR KONCERNSERVICE:

Koncernservice har til formål at samle, standardisere, digitalisere og effektivisere løsningen af en række administrative opgaver i en fælles kommunal enhed under økonomiforvaltningen.

Som Københavns Kommunes fælles administration, er Koncernservices opgaver:

- På vegne af hele Københavns Kommune at udvikle det administrative område, så kommunens administrative processer og organisation til enhver tid bedst muligt understøtter kommunens politiske mål og visioner. Opgaverne omfatter forsikringsområdet, Lønkontraktsekretariatet (løn- og vagtplanssystemet), it-fællesordninger og -systemer (IBM-driftsaftalen, eDoc mm), Københavns Kommunes it-strategiske interesser, statistik, ledelsesinformation, Københavns Kommunes

økonomisystem (KØR), samlingen af de it-sikkerhedsansvarlige og refusion og barsel.

- At sælge administrative services til Københavns Kommunes forvaltninger, særligt it- og økonomiydelser, som afspejler forvaltningernes efterspørgselsadfærd.

ADMINISTRATIONSUDGIFTER

Koncernservices administrationsudgifter vil i 2013 være ca. 57 mio. kr. højere end i 2012. Budgetforøgelsen skyldes primært, at Borgerrepræsentationen den 20. juni har besluttet at samle regnskabsområdet og løn- og personaleområdet i Koncernservice.

Stigningen i Koncernservice administrationsudgifter fra 2011 til 2012 skyldes primært, at Koncernservice i 2012 har fået en bevilling til dækning af en del af udgifterne til pc-ydelsen. I 2011 var pc-ydelsen alene finansieret via indtægter fra forvaltningerne.

Tabel 6. Administrationsudgifter 2011 til 2013

1.000 kr. (løbende priser)	2011	2012	2013
Administrationsudgifter	-68.141	-11.216	45.930

Note: Administrationsudgifter defineres som nettoudgifter på funktion 6.45.51.1

KONCERNSERVICES UDFORDRINGER DE KOMMENDE ÅR

Koncernservice arbejder efter en tre-årig strategi. Strategien samler Koncernservices eksterne og interne udviklingsbestrebelse på at blive en stadigt bedre koncernadministration med fokus på at effektivisere, standardisere og digitalisere kommunens administrative ydelser og samlede administrative end-to-end processer.

Strategien fremlægges årligt til godkendelse i Økonomiudvalget sammen med årsregnskabet og priskataloget for det følgende år.

Koncernservices strategi fra 2011 til 2013 skal sikre, at Koncernservice leverer ydelser og aktivt medvirker til at skabe fælles løsninger på tværs af kommunen, der gør den samlede administration i Københavns Kommune til en af de bedste og mest effektive i Danmark.

Strategien kan opsummeres i følgende fem fokuspunkter:

- Koncernservice skal levere sikker og effektiv drift.
- Koncernservice skal være kommunens indgang til administrativ service.
- Koncernservice skal være udviklings- og implementeringspartner.
- Koncernservice skal bidrage til en fælles samarbejds- og beslutningsmodel i Københavns Kommune på det administrative område.

- Koncernservice skal bidrage til en fælles administrativ platform i Københavns Kommune.

Koncernservice har i 2013 særligt fokus på at sikre implementering af Borgerrepræsentationens beslutning den 20. juni 2012, om at samle opgaver på regnskabsområdet og løn- og personaleområdet i Koncernservice, ud fra ønsket om at opgaverne fremadrettet løses mere effektivt og i en højere kvalitet. Beslutningen betyder, at ca. 370 medarbejdere overflyttes fra forvaltningerne til Koncernservice i periode 2013-2015.

Det er Koncernservice ambition, at overflytningen kommer til at foregå på en måde, som er til mindst mulig gene for opgaveudførelsen på de overførte områder og for de medarbejdere, som skal overflyttes. Koncernservice vil derfor i samarbejde med de enkelte forvaltninger foretage en mere detaljeret planlægning af medarbejderoverflytningen, herunder eventuelt en justering af tidspunktet. I planlægningen vil der blive taget hensyn til opgavemæssige højsæsoner, overflytning af store og små institutioner og indfasningen af de effektiviseringsmæssige gevinster mv.

KØBENHAVNS KONCERNSERVICES OVERORDNEDE OMPRIORITERING

I budgetforslaget for 2013 er der i forhold til forrige år foretaget følgende omprioriteringer for Københavns Koncernservice:

Tablet 7. Omprioriteringer i Københavns Koncernservices budget

Omprioriteringer	1000 (2013 n/l)
Effektiviseringer i budget 2013	
Klimarenovering	-25
Reduktion af bilparken	-96
Standardisering af KØR-snitflader	-146
Bedre anvendelse af IT	-419
Effektivisering af print og kopi	-500
Energirenovering	-37
Effektivisering vedr. tværgående HR- og organisationsudvikling	-101
Hjemtagelse af dagpengerefusioner	-314
Fælles elevadministrationssystem	-4
Effektiviseringer i budget 2013 i alt	-1.642
Finansieringsforslag	
Færre udgifter til tjenestebiler	96
Besparelse ved omlægning af KØR-snitflader	146
Besparelse på indkøb af print- og kopimaskiner	500
Energibesparelse ved renovering	62
Besparelser på HR-området	101
Besparelse på IT	419
Øgede indtægter på dagpengerefusion	314
Øgede indtægter på elevområdet	4
Finansieringsforslag i alt	1.642
I alt	0

ØKONOMIUDVALGETS SAMLEDE UDGIFTER

Serviceammen i Økonomiudvalget er i 2013 på i alt 2.615 mio. kr., anlægsrammen er på i alt 918 mio. kr., og de efterspørgselsstyrede overførsler er på i alt 756 mio. kr.

Tabel 8. Økonomiudvalgets samlede udgifter

1000. kr. (løbende priser)	2013	2014	2015	2016
Serviceudgifter	2.614.573	2.624.948	2.669.078	2.720.105
- heraf demografireguleret service	0	0	0	0
Aniæg	918.358	-71.228	-34.044	-39.656
Overførsler mv.	756.151	896.328	1.096.079	1.288.686
I alt	4.289.081	3.450.048	3.731.112	3.969.134

ANSATTE I ØKONOMIUDVALGET

Antal årsværk

Opgørelsen over årsværk er baseret på normeringerne i hhv. Økonomiforvaltningens centralforvaltning, Københavns Borgerservice og Koncernservice. Antallet af ansatte i 2013 er baseret på skøn.

Nedenstående tabel 9 viser en nedgang i antal årsværk under Økonomiudvalget fra 2011 til 2012, hvilket primært skyldes Københavns Erhvervscenters overgang fra Økonomiforvaltningen til Teknik- og Miljøforvaltningen. Nedgangen i antal årsværk mellem 2012 og 2013 skyldes overgangen af HR-personale fra Københavns Rådhus til Koncernservice.

Nedgangen i antal årsværk i Københavns Borgerservice fra 2012 til 2013 skyldes primært overdragelse af personale til Udbetaling Danmark samt en personaletilpasning med afvikling af ca. 20 årsværk i 2013.

Opnormeringen af antal årsværk i Koncernservice fra 2011 til 2012 skyldes primært oprettelsen af en samlet refusionsenhed i Koncernservice samt mindre tilpasninger af årsværk i forskellige enheder. Stigningen i antal medarbejdere fra 2012 til 2013 skyldes Borgerrepræsentationens beslutning om at samle de administrative opgaver på regnskabsområdet samt løn- og personaleområdet i Koncernservice.

Sygefravær

Økonomiforvaltningens gennemsnitlige sygefravær pr. medarbejder i 2011 var 11,1 dage, hvilket var et bedre resultat end forvaltningens måltal på 11,2 dage. Dette er et fald på 2 dage pr. medarbejder i forhold til 2010. Økonomiforvaltningen forventer i 2012 at nå det politisk besluttede måltal på 10,2 dage pr. medarbejder. Økonomiforvaltningen vil i 2013 fortsat arbejde med at nedbringe sygefraværet.

Medarbejdere med anden etnisk baggrund end dansk

Medarbejdere med anden etnisk baggrund end dansk defineres her som medarbejdere med en baggrund fra ikkevestlige lande. Andelen af disse medarbejdere var i 2011 5,5 pct. Tæller man medarbejdere med, hvis baggrund er vestlig, er tallet 6,6 pct.

Økonomiudvalgets bevillinger

Bevilling	Nettoudgifter					Personaletal (årsværk)	
	2012 (1.000 kr.)	2013 (1.000 kr.)	2014 (1.000 kr.)	2015 (1.000 kr.)	2016 (1.000 kr.)	2013	2012
Alle beløb er i løbende priser							
Service							
Fælles driftspuljer	370.777	381.439	299.079	299.079	299.079		
Fælles rammepuljer	236.367	5.192	-10.207	-9.436	-9.360		
Økonomisk forvaltning, service	799.251	779.401	827.943	829.017	835.414	210	225
Fælles forsikringer, service	-47.878	-47.825	-43.816	-39.272	-39.102		
Fælles arbejdsskadepulje, service	0	0	0	0	0		
Fælles tjenestemandspensioner	857.467	886.896	918.788	951.827	986.053		
Lokaludvalg	32.928	23.967	24.519	24.961	25.410		
Københavns Brandvæsen, service	0	685	1.578	1.544	1.572	710	710
Københavns Borgerservice, service	285.876	334.369	332.490	329.084	335.654	330	470
Koncernservice, service	63.982	137.158	127.660	130.149	132.013	860	507
Fælles lønkontraktsekretariat, service	-6.738	-5.109	579	2.945	1.357		
Fællessystemer og driftsaftaler, service	-3.249	-31.601	-6.196	-6.157	-6.117		
Barselsfonden	0	150.000	152.531	155.336	158.132		
Service i alt	2.588.783	2.614.573	2.624.948	2.669.078	2.720.105		
- heraf demografiregulerede service	38.045		-	-	-		
Anlæg							
Fælles forsikringer, anlæg	41.847	49.051	19.774	10.018	10.178		
Salg af rettigheder mv.	-95.534	-116.255	-130.775	-132.867	-134.993		
Fælles anlægspuljer	283.233	848.870	68.633	68.727	65.940		
Økonomisk forvaltning, anlæg	54.436	48.775	-29.697	19.521	18.756		
Københavns Brandvæsen, anlæg	18.018	17.925	0	0	0		
Københavns Borgerservice, anlæg	26.424	9.788	478	14	-268		
Koncernservice, anlæg	100.837	60.204	358	542	730		
Anlæg i alt	429.261	918.358	-71.228	-34.044	-39.656		
Overførsler mv.							
Københavns Borgerservice, efterspørgselsstyrede overførsler	481.634	488.927	500.961	510.197	519.447		
Fælles efterspørgselsstyrede overførsler	3.555	65.109	193.486	384.258	567.895		
Forsyningsvirksomheder	196.778	198.503	198.212	197.896	197.557		
Skorstensfejere i København	0	0	0	0	0		
Koncernservice, efterspørgselsstyrede overførsler	0	3.612	3.670	3.728	3.788		

ØKONOMIUDVALGET

Bevilling	Nettoudgifter					Personaletal (årsværk)	
	2012 (1.000 kr.)	2013 (1.000 kr.)	2014 (1.000 kr.)	2015 (1.000 kr.)	2016 (1.000 kr.)	2013	2012
Alle beløb er i løbende priser							
Overførsler mv. i alt	681.967	756.151	896.328	1.096.079	1.288.686		
Finansposter							
Finansposter	-37.421.573	-38.293.160	-36.289.288	-36.978.069	-39.052.052		
Finansposter i alt	-37.421.573	-38.293.160	-36.289.288	-36.978.069	-39.052.052		
Budget i alt	-33.721.562	-34.004.079	-32.839.240	-33.246.957	-35.082.918	2.110	1.912

BEVILLING: Økonomisk forvaltning, service (Service)

Alle beløb er i 2013 pris- og lønniveau	Budgetforslag 2013			Budget 2012	Regnskab 2011
	Udgifter 1.000 kr.	Indtægter 1.000 kr.	Netto 1.000 kr.	Netto 1.000 kr.	Netto 1.000 kr.
0.22.05.1 Ubestemte formål	10.088	0	10.088	11.372	3.410
0.32.35.1 Andre fritidsfaciliteter	116	0	116	116	-46
0.58.95.1 Redningsberedskab	8.025	0	8.025	10.520	8.602
1.22.02.1 El-forsyning	0	0	0	0	6.541
2.22.05.1 Driftsbygninger og -pladser	0	0	0	0	16
2.32.31.1 Busdrift	326.639	0	326.639	328.268	352.517
3.35.62.1 Teatre	48.414	0	48.414	48.295	48.314
6.42.41.1 Kommunalbestyrelsesmedlemmer	32.267	0	32.267	32.655	28.787
6.45.50.1 Administrationsbygninger	44.455	0	44.455	45.053	48.824
6.45.51.1 Sekretariat og forvaltninger	304.644	-3.018	301.626	327.932	301.617
6.48.62.1 Turisme	205	0	205	1.929	0
6.48.66.1 Innovation og ny teknologi	5.458	-286	5.172	5.516	5.917
6.48.67.1 Erhvervsservice og iværksætter	141	0	141	141	109
6.52.70.1 Løn- og barselspuljer	2.253	0	2.253	-556	0
6.52.72.1 Tjenestemandspension	0	0	0	0	0
Bevilling i alt	782.705	-3.304	779.401	811.240	804.608

Note: Bevillingen bruges bl.a. til dækning af Økonomiforvaltningens udgifter til internationale udgifter, herunder til 1. og 2. formændenes rejseaktiviteter.

Kommentarer: 0.22.05.1 Ubestemte formål: Bevillingen indeholder midler til dækning af reservationsleje.

2.32.31.1 Trafik (busser): Bevillingen indeholder busbudgettet til Movia

6.45.50.1 Administrationsbygninger: Bevillingen indeholder midler til husleje på såvel Københavns Rådhus som lokaludvalgslokaler.

6.45.51.1 Sekretariat og forvaltning: Bevillingen indeholder lønudgifter til Økonomiforvaltningens centralforvaltning samt Borgerrepræsentationens medlemmer.

6.52.70.1 Lønpuljer: Bevillingen dækker etablering af seniorordninger, som udmøntes til forvaltningerne.

BEVILLING: Fælles rammepulje (Service)

Alle beløb er i 2013 pris- og lønniveau	Budgetforslag 2013			Budget 2012	Regnskab 2011
	Udgifter 1.000 kr.	Indtægter 1.000 kr.	Netto 1.000 kr.	Netto 1.000 kr.	Netto 1.000 kr.
0.25.10.1 Fælles formål	0	0	0	0	58
0.25.11.1 Beboelse	0	0	0	0	177
0.25.15.1 Byfornyelse	0	0	0	0	144
0.28.20.1 Grønne områder og naturpladser	0	0	0	0	540

FØRSLAG TIL BUDGET 2013

ØKONOMIUDVALGET

Alle beløb er i 2013 pris- og lønniveau	Budgetforslag 2013			Budget 2012	Regnskab 2011
	Udgifter 1.000 kr.	Indtægter 1.000 kr.	Netto 1.000 kr.	Netto 1.000 kr.	Netto 1.000 kr.
0.32.31.1 Stadion og idrætsanlæg	0	0	0	0	95
0.32.35.1 Andre fritidsfaciliteter	0	0	0	0	196
0.52.80.1 Fælles formål	0	0	0	0	32
0.52.87.1 Miljøtilsyn-virksomheder	0	0	0	0	94
0.58.95.1 Redningsberedskab	0	0	0	0	264
2.22.07.1 Parkering	0	0	0	0	5
2.28.11.1 Vejvedligeholdelse m.v.	0	0	0	0	0
2.32.31.1 Busdrift	0	0	0	0	0
3.22.01.1 Folkeskoler	0	0	0	0	21.824
3.22.02.1 Fællesudgifter for kommunens samlede skolevæsen	0	0	0	0	742
3.22.05.1 Skolefritidsordninger	0	0	0	0	975
3.22.08.1 Kommunale specialskoler, jf. folkeskolelovens § 20, stk. 2 og stk. 5	0	0	0	0	3.081
3.22.14.1 Ungdommens Uddannelsesvejledning	0	0	0	0	287
3.22.17.1 Specialpædagogisk bistand til voksne	0	0	0	0	741
3.30.46.1 Ungdomsuddannelse for unge med særlige behov	0	0	0	0	328
3.32.50.1 Folkebiblioteker	0	0	0	0	106
3.35.60.1 Museer	0	0	0	0	262
3.35.62.1 Teatre	0	0	0	0	0
3.35.63.1 Musikarrangementer	0	0	0	0	2
3.38.70.1 Fælles formål	0	0	0	0	39
3.38.76.1 Ungdomsskolevirksomhed	0	0	0	0	367
4.62.82.1 Kommunal genoptræning og vedligeholdelsestræning	0	0	0	0	2.562
4.62.85.1 Kommunal tandpleje	0	0	0	0	1.976
4.62.89.1 Kommunal sundhedstjeneste	0	0	0	0	461
5.25.11.1 Dagpleje	0	0	0	0	417
5.25.12.1 Vuggestuer	0	0	0	0	6.990
5.25.13.1 Børnehaver	0	0	0	0	5.648
5.25.14.1 Integrerede daginstitutioner	0	0	0	0	23.531
5.25.15.1 Fritidshjem	0	0	0	0	1.717
5.25.16.1 Klubber og andre socialpædagogiske fritidstilbud	0	0	0	0	496
5.25.17.1 Særlige dagtilbud og særlige klubber	0	0	0	0	2.154
5.28.21.1 Forebyggende foranstaltninger for børn og unge	0	0	0	0	720

Alle beløb er i 2013 pris- og lønniveau	Budgetforslag 2013			Budget 2012	Regnskab 2011
	Udgifter 1.000 kr.	Indtægter 1.000 kr.	Netto 1.000 kr.	Netto 1.000 kr.	Netto 1.000 kr.
5.28.23.1 Døgninstitutioner for børn og unge	0	0	0	0	3.630
5.28.24.1 Sikrede døgninstitutioner m.v. for børn og unge	0	0	0	0	251
5.32.32.1 Pleje og omsorg mv. af ældre og handicappede	0	0	0	0	19.825
5.35.40.1 Rådgivning og rådgivningsinstitutioner	0	0	0	0	1.219
5.38.42.1 Botilbud for personer med særlige sociale problemer (§§ 109-110)	0	0	0	0	1.150
5.38.44.1 Alkoholbehandling og behandlingshjem for alkoholskadede (sundhedslovens § 141)	0	0	0	0	477
5.38.45.1 Behandling af stofmisbrugere (servicelovens § 101 og sundhedslovens § 142)	0	0	0	0	1.272
5.38.50.1 Botilbud til længerevarende ophold (§ 108)	0	0	0	0	8.989
5.38.52.1 Botilbud til midlertidigt ophold (§ 107)	0	0	0	0	1.406
5.38.53.1 Kontaktperson- og ledsageordninger (§§ 45, 97-99)	0	0	0	0	56
5.38.58.1 Beskyttet beskæftigelse (§ 103)	0	0	0	0	5
5.38.59.1 Aktivitets- og samværstilbud (§ 104)	0	0	0	0	918
5.58.80.1 Revalidering	0	0	0	0	430
5.68.90.1 Driftsudgifter til den kommunale beskæftigelsesindsats	0	0	0	0	1.397
5.68.98.1 Beskæftigelsesordninger	0	0	0	0	52
6.45.50.1 Administrationsbygninger	187	0	187	-227	448
6.45.51.1 Sekretariat og forvaltninger	5.005	0	5.005	48.157	40.999
6.45.53.1 Administration vedrørende jobcentre og pilotjobcentre	0	0	0	0	2.892
6.48.67.1 Erhvervsservice og iværksætter	0	0	0	0	0
6.52.70.1 Løn- og barselspuljer	0	0	0	191.973	-2.752
Bevilling i alt	5.192	0	5.192	239.913	159.695

Kommentar: 6.45.51.1 Sekretariat og forvaltning: Bevillingen indeholder i 2013 primært puljer til afledte driftsomkostninger på anlægsprojekter.

BEVILLING: Københavns Brandvæsen, service (Service)

Alle beløb er i 2013 pris- og lønniveau	Budgetforslag 2013			Budget 2012	Regnskab 2011
Kontonummer og kontonavn	Udgifter 1.000 kr.	Indtægter 1.000 kr.	Netto 1.000 kr.	Netto 1.000 kr.	Netto 1.000 kr.
0.58.95.1 Redningsberedskab	138.195	-137.509	686	0	-1
Bevilling i alt	138.195	-137.509	686	0	-1

Note: Nettobudgettet på bevillingen vil blive overført til Beredskabskommissionen i sagen om tekniske ændringsforslag før budgetvedtagelsen.

Kommentarer: Bevillingen indeholder også Beredskabskommissionens betaling til Københavns Brandvæsen.

BEVILLING: Koncernservice, service (Service)

Alle beløb er i 2013 pris- og lønniveau	Budgetforslag 2013			Budget 2012	Regnskab 2011
Kontonummer og kontonavn	Udgifter 1.000 kr.	Indtægter 1.000 kr.	Netto 1.000 kr.	Netto 1.000 kr.	Netto 1.000 kr.
6.45.50.1 Administrationsbygninger	17.766	0	17.766	17.593	16.472
6.45.51.1 Sekretariat og forvaltninger	119.392	0	119.392	47.349	-47.221
Bevilling i alt	137.158	0	137.158	64.942	-30.749

Kommentar: Bevillingen finansierer opgaver på regnskabsområdet og løn- og personaleområdet samt en del af pc-udrustningen.

BEVILLING: Københavns Borgerservice, service (Service)

Alle beløb er i 2013 pris- og lønniveau	Budgetforslag 2013			Budget 2012	Regnskab 2011
Kontonummer og kontonavn	Udgifter 1.000 kr.	Indtægter 1.000 kr.	Netto 1.000 kr.	Netto 1.000 kr.	Netto 1.000 kr.
2.22.07.1 Parkering	3.259	0	3.259	0	0
3.35.64.1 Andre kulturelle opgaver	82	0	82	82	83
5.72.99.1 Øvrige sociale formål	2.065	0	2.065	2.465	2.194
6.42.40.1 Fælles formål	1.224	0	1.224	1.475	1.475
6.42.42.1 Kommissioner, råd og nævn	10.336	0	10.336	11.110	10.723
6.42.43.1 Valg m.v.	17.340	0	17.340	363	17.100
6.45.50.1 Administrationsbygninger	21.000	0	21.000	23.489	23.049
6.45.51.1 Sekretariat og forvaltninger	279.063	0	279.063	251.179	240.109
Bevilling i alt	334.369	0	334.369	290.164	294.734

BEVILLING: Fælles servicepulje (Service)

Alle beløb er i 2013 pris- og lønniveau	Budgetforslag 2013			Budget 2012	Regnskab 2011
Kontonummer og kontonavn	Udgifter 1.000 kr.	Indtægter 1.000 kr.	Netto 1.000 kr.	Netto 1.000 kr.	Netto 1.000 kr.
2.32.31.1 Busdrift	4.000	0	4.000	0	0
6.45.51.1 Sekretariat og forvaltninger	377.438	0	377.438	376.339	19.919
Bevilling i alt	381.438	0	381.438	376.339	19.919

Note: Bevillingen anvendes bl.a. til dækning af Økonomiforvaltningens udgifter i forbindelse med krisesituationer, hvor Københavns Kommunes kriseberedskab er aktiveret. I tilfælde af en krise kan Beredskabschefen i henhold til almindelig stillingsfuldmagt træffe økonomiske beslutninger for det operative beredskab indenfor eget budget. Økonomiske beslutninger herunder skal afklares med lederen af støttefunktionen eller dennes stedfortræder.

Kommentar: 6.45.51.1 Sekretariat og forvaltning: Bevillingen indeholder i 2013 servicebufferpuljen og Puljen til uforudsete udgifter samt tværkommunale puljer til afholdelse af KL-kontingent og Investeringspuljen på service.

BEVILLING: Fælles forsikringer, service (Service)

Alle beløb er i 2013 pris- og lønniveau	Budgetforslag 2013			Budget 2012	Regnskab 2011
Kontonummer og kontonavn	Udgifter 1.000 kr.	Indtægter 1.000 kr.	Netto 1.000 kr.	Netto 1.000 kr.	Netto 1.000 kr.
6.45.51.1 Sekretariat og forvaltninger	0	0	0	-48.596	3.914
6.52.74.1 Interne forsikringspuljer	-47.825	0	-47.825	0	-39.050
Bevilling i alt	-47.825	0	-47.825	-48.596	-35.136

Kommentarer: Indtægterne overstiger udgifterne på bevillingen, da alle indtægter vedr. forsikringer bogføres på driftsbevillingen. Den resterende del af udgifterne vedr. forsikring bogføres på anlægsbevillingen Fælles forsikringer, anlæg.

BEVILLING: Fælles arbejdsskadepulje, service (Service)

Alle beløb er i 2013 pris- og lønniveau	Budgetforslag 2013			Budget 2012	Regnskab 2011
Kontonummer og kontonavn	Udgifter 1.000 kr.	Indtægter 1.000 kr.	Netto 1.000 kr.	Netto 1.000 kr.	Netto 1.000 kr.
6.45.51.1 Sekretariat og forvaltninger	0	0	0	0	8.135
6.52.74.1 Interne forsikringspuljer	0	0	0	0	-22.045
Bevilling i alt	0	0	0	0	-13.910

Kommentar: Præmieoverførslerne fra forvaltningerne modsvarer udgifterne til arbejdsskade.

BEVILLING: Lokaludvalg (Service)

Alle beløb er i 2013 pris- og lønniveau	Budgetforslag 2013			Budget 2012	Regnskab 2011
	Udgifter 1.000 kr.	Indtægter 1.000 kr.	Netto 1.000 kr.	Netto 1.000 kr.	Netto 1.000 kr.
6 45 51.1 Sekretariat og forvaltninger	23.967	0	23.967	33.422	32.820
Bevilling i alt	23.967	0	23.967	33.422	32.820

Kommentar: 6.45.51.1 Sekretariat og forvaltning: Bevillingen indeholder lokaludvalgenes puljemidler.

BEVILLING: Fælles lønkontraktsekretariat, service (Service)

Alle beløb er i 2013 pris- og lønniveau	Budgetforslag 2013			Budget 2012	Regnskab 2011
	Udgifter 1.000 kr.	Indtægter 1.000 kr.	Netto 1.000 kr.	Netto 1.000 kr.	Netto 1.000 kr.
6 45 51.1 Sekretariat og forvaltninger	-5.109	0	-5.109	-6.839	-13.334
Bevilling i alt	-5.109	0	-5.109	-6.839	-13.334

Kommentar: Bevillingen finansierer kommunens udgifter til lønkontrakten. Bevillingen er negativ, da Koncernservice afdrager på lån vedr. lønkontrakten.

BEVILLING: Fællessystemer og driftsaftaler, service (Service)

Alle beløb er i 2013 pris- og lønniveau	Budgetforslag 2013			Budget 2012	Regnskab 2011
	Udgifter 1.000 kr.	Indtægter 1.000 kr.	Netto 1.000 kr.	Netto 1.000 kr.	Netto 1.000 kr.
6 45 51.1 Sekretariat og forvaltninger	-31.601	0	-31.601	-3.298	-5.320
Bevilling i alt	-31.601	0	-31.601	-3.298	-5.320

Kommentarer: Bevillingen finansierer kommunens drift af fællessystemer og driftsaftaler som f.eks. KKnet og Edoc. Bevillingen er negativ, da Koncernservice afdrager på lån vedr. driftsaftaler.

BEVILLING: Barselsfonden (Service)

Alle beløb er i 2013 pris- og lønniveau	Budgetforslag 2013			Budget 2012	Regnskab 2011
	Udgifter 1.000 kr.	Indtægter 1.000 kr.	Netto 1.000 kr.	Netto 1.000 kr.	Netto 1.000 kr.
6 52.70.1 Løn- og barselspuljer	150.000	0	150.000	0	0
Bevilling i alt	150.000	0	150.000	0	0

Kommentar: Bevillingen finansierer kommunens samlede udgifter til afholdelse af barsel.

BEVILLING: Fælles tjenestemandspensioner (Service)

Alle beløb er i 2013 pris- og lønniveau	Budgetforslag 2013			Budget 2012	Regnskab 2011
	Udgifter 1.000 kr.	Indtægter 1.000 kr.	Netto 1.000 kr.	Netto 1.000 kr.	Netto 1.000 kr.
6 52.72.1 Tjenestemandspension	886.897	0	886.897	870.329	1.057.469
Bevilling i alt	886.897	0	886.897	870.329	1.057.469

BEVILLING: Salg af rettigheder m.v. (Anlæg)

Alle beløb er i 2013 pris- og lønniveau	Budgetforslag 2013			Budget 2012	Regnskab 2011
	Udgifter 1.000 kr.	Indtægter 1.000 kr.	Netto 1.000 kr.	Netto 1.000 kr.	Netto 1.000 kr.
Kontonummer og kontonavn					
0 22 05 3 Ubestemte formål	0	-83.149	-83.149	-67.822	3.069
0 25.10.3 Fælles formål	16.536	-66.007	-49.471	-38.780	-153.197
0 25 11 3 Beboelse	0	0	0	0	-30.083
0 25 12 3 Erhvervsjendomme	0	0	0	0	-22.406
0 25 13 3 Andre faste ejendomme	0	0	0	0	0
0 52 81.3 Jordforurening	16.365	0	16.365	9.635	3.193
2 28 23 3 Standardforbedringer af færdselsarealer	0	0	0	0	-868
Bevilling i alt	32.901	-149.156	-116.255	-96.967	-200.292

Note: * angiver, at der ønskes stjernemarkering med det oplyste beløb (anlægsbevillinger, der gives som rammebevilling)

BEVILLING: Fælles anlægspuljer (Anlæg)

Alle beløb er i 2013 pris- og lønniveau	Budgetforslag 2013			Budget 2012	Regnskab 2011
	Udgifter 1.000 kr.	Indtægter 1.000 kr.	Netto 1.000 kr.	Netto 1.000 kr.	Netto 1.000 kr.
Kontonummer og kontonavn					
3 22 01 3 Folkeskoler	234.903	0	234.903	0	0
6 45 51 3 Sekretariat og forvaltninger	615.698	-1.731	613.967	287.481	110
Bevilling i alt	850.601	-1.731	848.870	287.481	110

Note: Bevillingen anvendes bl.a. til dækning af Økonomiforvaltningens udgifter i forbindelse med krisituationer, hvor Københavns Kommunes kriseberedskab er aktiveret. I tilfælde af en krise kan Beredskabschefen i henhold til almindelig stillingsfuldmagt træffe økonomiske beslutninger for det operative beredskab indenfor eget budget. Økonomiske beslutninger herunder skal afklares med lederen af støttefunktionen eller dennes stedfortræder.

Kommentar: 6.45.51.3 Sekretariat og forvaltning: Bevillingen indeholder i 2013 blandt andet Puljen til uforudsete udgifter samt Investeringspuljen på anlæg.

BEVILLING: Fælles forsikringer, anlæg (Anlæg)

Alle beløb er i 2013 pris- og lønniveau	Budgetforslag 2013			Budget 2012	Regnskab 2011
	Udgifter 1.000 kr.	Indtægter 1.000 kr.	Netto 1.000 kr.	Netto 1.000 kr.	Netto 1.000 kr.
Kontonummer og kontonavn					
3.22.01.3 Folkeskoler	26.928	0	26.928	0	3.007
6.45.50.3 Administrationsbygninger	1.732	0	1.732	0	0
6.45.51.3 Sekretariat og forvaltninger	20.391	0	20.391	42.475	2.208
6.52.74.3 Interne forsikringspuljer	0	0	0	0	10.393
Bevilling i alt	49.051	0	49.051	42.475	15.608

Note: * angiver, at der ønskes stjernemarkering med det oplyste beløb (anlægsbevillinger, der gives som rammebevilling)

Kommentarer: Bevillingen finansierer bygningsforbedringer i forbindelse med udbedring af skader. Indtægterne vedr. forsikring bogføres på driftsbevillingen Forsikringer.

BEVILLING: Økonomisk Forvaltning, anlæg (Anlæg)

Alle beløb er i 2013 pris- og lønniveau	Budgetforslag 2013			Budget 2012	Regnskab 2011
	Udgifter 1.000 kr.	Indtægter 1.000 kr.	Netto 1.000 kr.	Netto 1.000 kr.	Netto 1.000 kr.
Kontonummer og kontonavn					
0.22.05.3 Ubestemte formål	0	0	0	-19	0
0.25.10.3 Fælles formål	0	0	0	0	4.636
0.32.31.3 Stadion og idrætsanlæg	14.721	0	14.721	1.015	0
0.52.81.3 Jordforurening	0	0	0	-48	0
2.28.22.3 Vejanlæg	0	-4.186	-4.186	3.262	-1.275
2.28.23.3 Standardforbedringer af færdselsarealer	25.539	0	25.539	37.639	-202
2.32.31.3 Busdrift	2.814	0	2.814	0	238
2.32.34.3 Lufthavne	0	0	0	2.129	0
6.45.51.3 Sekretariat og forvaltninger	9.439	-2.092	7.347	8.736	4.853
6.48.66.3 Innovation og ny teknologi	2.540	0	2.540	2.538	0
Bevilling i alt	55.053	-6.278	48.775	55.253	8.310

BEVILLING: Københavns Brandvæsen, anlæg (Anlæg)

Alle beløb er i 2013 pris- og lønniveau	Budgetforslag 2013			Budget 2012	Regnskab 2011
	Udgifter 1.000 kr.	Indtægter 1.000 kr.	Netto 1.000 kr.	Netto 1.000 kr.	Netto 1.000 kr.
Kontonummer og kontonavn					
0.58.95.3 Redningsberedskab	17.924	0	17.924	18.288	14.669
Bevilling i alt	17.924	0	17.924	18.288	14.669

BEVILLING: Københavns Borgerservice, anlæg (Anlæg)

Alle beløb er i 2013 pris- og lønniveau	Budgetforslag 2013			Budget 2012	Regnskab 2011
	Udgifter 1.000 kr.	Indtægter 1.000 kr.	Netto 1.000 kr.	Netto 1.000 kr.	Netto 1.000 kr.
Kontonummer og kontonavn					
6.45.50.3 Administrationsbygninger	0	0	0	0	3.657
6.45.51.3 Sekretariat og forvaltninger	9.788	0	9.788	26.820	24.347
Bevilling i alt	9.788	0	9.788	26.820	28.004

BEVILLING: Koncernservice, anlæg (Anlæg)

Alle beløb er i 2013 pris- og lønniveau	Budgetforslag 2013			Budget 2012	Regnskab 2011
	Udgifter 1.000 kr.	Indtægter 1.000 kr.	Netto 1.000 kr.	Netto 1.000 kr.	Netto 1.000 kr.
Kontonummer og kontonavn					
6.45.51.3 Sekretariat og forvaltninger	60.204	0	60.204	102.350	33.442
Bevilling i alt	60.204	0	60.204	102.350	33.442

Kommentarer: I budget 2013 er der bl.a. bevilliget midler implementering af samling af administrative opgaver i Københavns Kommune.

BEVILLING: Skorstensfejterne i København (Overførsler mv.)

Alle beløb er i 2013 pris- og lønniveau	Budgetforslag 2013			Budget 2012	Regnskab 2011
Kontonummer og kontonavn	Udgifter 1.000 kr.	Indtægter 1.000 kr.	Netto 1.000 kr.	Netto 1.000 kr.	Netto 1.000 kr.
1.22.06.1 Andre forsyningsvirksomheder	10.543	-10.543	0	0	-616
Bevilling i alt	10.543	-10.543	0	0	-616

BEVILLING:

Københavns Borgerservice, Efterspørgselsstyrelse overførsler (Overførsler mv.)

Alle beløb er i 2013 pris- og lønniveau	Budgetforslag 2013			Budget 2012	Regnskab 2011
Kontonummer og kontonavn	Udgifter 1.000 kr.	Indtægter 1.000 kr.	Netto 1.000 kr.	Netto 1.000 kr.	Netto 1.000 kr.
5.48.67.1 Personlige tillæg m.v.	112.961	0	112.961	112.992	113.508
5.48.67.2 Personlige tillæg m.v.	0	-58.620	-58.620	-58.566	-58.156
5.48.68.1 Førtilspension med 50 pct. refusion	110	0	110	111	0
5.48.68.2 Førtilspension med 50 pct. refusion	0	-55	-55	-56	0
5.48.69.1 Førtilspension med 35 pct. refusion-tilkendt efter regler gældende før 1. januar 2003	231	0	231	231	0
5.48.69.2 Førtilspension med 35 pct. refusion-tilkendt efter regler gældende før 1. januar 2003	0	-80	-80	-81	0
5.48.70.1 Førtilspension med 35 pct. refusion-tilkendt efter regler gældende fra 1. januar 2003	301	0	301	301	0
5.48.70.2 Førtilspension med 35 pct. refusion-tilkendt efter regler gældende fra 1. januar 2003	0	-105	-105	-106	0
5.57.76.1 Boligydelse til pensionister	830.000	0	830.000	851.644	826.635
5.57.76.2 Boligydelse til pensionister	0	-622.400	-622.400	-622.391	-598.248
5.57.77.1 Boligsikring	433.334	0	433.334	411.499	429.325
5.57.77.2 Boligsikring	0	-206.750	-206.750	-206.721	-203.767
Bevilling i alt	1.376.937	-888.010	488.927	488.859	509.297

BEVILLING: Fælles efterspørgselsstyrede overførsler (Overførsler mv.)

Alle beløb er i 2013 pris- og lønniveau	Budgetforslag 2013			Budget 2012	Regnskab 2011	
	Kontonummer og kontonavn	Udgifter 1.000 kr.	Indtægter 1.000 kr.	Netto 1.000 kr.	Netto 1.000 kr.	
	5.68.90.1 Driftsudgifter til den kommunale beskæftigelsesindsats	0	0	0	3.608	0
	5.68.98.1 Beskæftigelsesordninger	65.109	0	65.109	0	0
	Bevilling i alt	65.109	0	65.109	3.608	0

Kommentarer: 5.68.98 Beskæftigelsesordninger: Bevillingen dækker den fælleskommunale pulje til efterspørgselsstyrede overførsler.

BEVILLING: Koncernservice, Efterspørgselsstyrede overførsler (Overførsler mv.)

Alle beløb er i 2013 pris- og lønniveau	Budgetforslag 2013			Budget 2012	Regnskab 2011	
	Kontonummer og kontonavn	Udgifter 1.000 kr.	Indtægter 1.000 kr.	Netto 1.000 kr.	Netto 1.000 kr.	
	6.45.51.1 Sekretariat og forvaltninger	3.612	0	3.612	0	0
	Bevilling i alt	3.612	0	3.612	0	0

Kommentar: Bevillingen vedrører pc-support til kommunens aktiveringsindsats.

BEVILLING: Forsyningsvirksomheder (Overførsler mv.)

Alle beløb er i 2013 pris- og lønniveau	Budgetforslag 2013			Budget 2012	Regnskab 2011	
	Kontonummer og kontonavn	Udgifter 1.000 kr.	Indtægter 1.000 kr.	Netto 1.000 kr.	Netto 1.000 kr.	
	6.52.72.1 Tjenestemandspension	198.503	0	198.503	199.730	0
	Bevilling i alt	198.503	0	198.503	199.730	0

BEVILLING: Finansposter

Alle beløb er i 2013 pris- og lønniveau	Budgetforslag 2013			Budget 2012	Regnskab 2011
	Udgifter 1.000 kr.	Indtægter 1.000 kr.	Netto 1.000 kr.	Netto 1.000 kr.	Netto 1.000 kr.
7.22.05.4 Indskud i pengeinstitutter m.v.	0	0	0	0	-10.257
7.22.07.4 Investerings- og placeringsforeninger	0	-157.000	-157.000	-101.500	-202.934
7.22.08.4 Realkreditobligationer	0	-10.000	-10.000	-18.270	-26.796
7.22.09.4 Kommunekreditobligationer	0	-29.000	-29.000	-40.600	-44.729
7.28.14.4 Tilgodehavender i betalingskontrol	0	-9.000	-9.000	-10.150	-12.840
7.32.20.4 Pantebreve	0	0	0	0	-80
7.32.21.4 Aktier og andelsbeviser m.v.	0	0	0	0	-144.196
7.32.23.4 Udlån til beboerindskud	0	-400	-400	-406	-313
7.32.25.4 Andre langfristede udlån og tilgodehavender	0	-14.500	-14.500	-30.044	-15.698
7.32.27.4 Deponerede beløb for lån m.v.	0	-48.000	-48.000	-35.260	-105.068
7.35.35.4 Andre forsyningsvirksomheder	0	0	0	0	-67
7.50.50.4 Kassekreditter og byggelån	5.000	0	5.000	8.120	0
7.52.56.4 Anden kortfristet gæld med indenlandsk betalingsmodtager	40.000	0	40.000	15.225	29.095
7.55.68.4 Realkredit	0	0	0	0	809
7.55.70.4 Kommunekredit	61.000	0	61.000	83.230	103.657
7.58.77.4 Kurstab i forbindelse med lånoptagelse	0	0	0	0	-58.464
7.58.78.4 Kurstab og kursgevinster i øvrigt	0	0	0	0	119.855
7.58.79.4 Garantiprovision	0	-17.000	-17.000	0	0
7.62.80.7 Udligning og generelle tilskud	432.516	-7.303.128	-6.870.612	-7.578.372	-7.133.951
7.62.81.7 Udligning og tilskud vedrørende udlændinge	373.320	-748.932	-375.612	-384.937	-380.260
7.62.82.7 Kommunale bidrag til regionerne	69.762	0	69.762	68.704	67.406
7.62.86.7 Særlige tilskud	78.864	-1.955.280	-1.876.416	-1.959.579	-2.065.039
7.65.87.7 Refusion af købsmoms	6.870	0	6.870	24.734	0
7.68.90.7 Kommunal og indkomstskat	0	-21.159.220	-21.159.220	-20.180.283	-20.030.575
7.68.92.7 Selskabsskat	0	-1.326.018	-1.326.018	-1.024.445	-942.429
7.68.93.7 Anden skat på lignet visse indkomster	0	-59.500	-59.500	-57.855	-115.091
7.68.94.7 Grundskyld	50.000	-3.175.000	-3.125.000	25.375	47.545
7.68.95.7 Anden skat på fast ejendom	150.000	-1.305.000	-1.155.000	-1.322.545	-1.499.431
8.22.01.5 Kontante beholdninger	0	0	0	0	-46
8.22.05.5 Indskud i pengeinstitutter m.v.	-2.534.032	0	-2.534.032	-2.509.095	-37.511.010
8.22.07.5 Placerings- og investeringsforeninger	0	0	0	0	1.378.464
8.22.08.5 Realkreditobligationer	0	0	0	0	176.060
8.22.09.5 Kommunekreditobligationer	0	0	0	0	-191.109

Alle beløb er i 2013 pris- og lønniveau	Budgetforslag 2013			Budget 2012	Regnskab 2011
	Udgifter 1.000 kr.	Indtægter 1.000 kr.	Netto 1.000 kr.	Netto 1.000 kr.	Netto 1.000 kr.
8 25 12 5 Refusionstilgodehavender	0	0	0	0	6.584
8 25 13 5 Andre tilgodehavender	0	0	0	0	-50.160
8 28 14 5 Tilgodehavender i betalingskontrol	0	0	0	0	-6.361
8 28 17 5 Mellemregninger med foregående og følgende regnskabsår	0	0	0	0	284.164
8 32 20 5 Partebreve	0	0	0	0	-108
8 32 21 5 Aktier og andelsbeviser m.v.	58.000	0	58.000	94.903	-5.096
8 32 23 5 Udlån til beboerindskud	3.500	0	3.500	3.045	679
8 32 25 5 Andre langfristede udlån og tilgodehavender	45.000	0	45.000	55.825	118.067
8 32 27 5 Deponerede beløb for lån m.v.	0	0	0	-253.750	-997.533
8 38 37 5 Staten	0	0	0	0	298.294
8 42 42 5 Legater	0	0	0	0	-328
8 45 46 5 Legater	0	0	0	0	328
8 45 47 5 Deposita	0	0	0	0	0
8 48 49 5 Staten	0	0	0	0	-298.294
8 51 52 5 Anden gæld	0	0	0	0	35.123
8 52 54 5 Andre kommuner og regioner	0	0	0	0	0
8 52 55 5 Skyldige feriepenge (frivillig)	0	0	0	0	-427
8 52 56 5 Anden kortfristet gæld med indenlandsk betalingsmodtager	0	0	0	0	16.165
8 52 59 5 Mellemregningskonto	0	0	0	0	2.031
8 55 64 6 Stat og hypotekbank	0	0	0	0	0
8 55 68 6 Realkredit	0	0	0	0	1.432
8 55 68 7 Realkredit	0	0	0	0	0
8 55 70 6 Kommunekredit	184.018	0	184.018	187.433	1.549.069
Bevilling i alt	-976.182	-37.316.978	-38.293.160	-3.956.320	202.819

KULTUR- OG FRITIDSUDVALGET

Udvalgets opgaver og bevillinger

KULTUR- OG FITIDSUDVALGET

KULTUR- OG FRITIDSUDVALGETS OPGAVER

Den kultur- og fritidspolitiske indsats er en integreret del af Københavns ambition om at være en international metropol for livskvalitet og vækst.

Kultur- og fritidslivet knytter københavnernes sammen og er med til at gøre byen til et godt sted at bo og leve. Kultur- og fritidslivet er samtidig scene for københavnernes aktive og kreative udfoldelse. Derfor får begreber som 'livskvalitet', 'kreativ vækst', 'innovation', 'fordybelse' og 'viden' mening og indhold, når de kobles til kultur- og fritidspolitiske initiativer.

Kultur- og Fritidslivet skabes *for, med og af* københavnernes. København er præget af velfungerende museer, et stort antal biblioteker og et rigt idræts- og foreningsliv. Hertil kommer de frivillige, foreningerne, ildsjælene og de professionelle kulturaktører, der alle er centrale medspillere i udviklingen af en levende by.

Sammen udgør de et kultur- og fritidsliv, der skal give livskvalitet ved at glæde og udfordre københavnernes og byens gæster. Og hvor frivillige initiativer og kreative idéer skal have gode muligheder for vækst.

Kunsten, kulturen og idrætten har en værdi i sig selv, udtrykt i lysten til oplevelse, udfoldelse og fordybelse. Kultur- og fritidslivet virker imidlertid kun, når vi holder fast i, at lysten er afsættet for engagementet. Når tilbuddene er mere end underholdning og har en kvalitet, som både glæder og udfordrer københavnernes og byens gæster. Når vi sikrer demokratisk forankring og retten til kulturel ytringsfrihed. Og når vi har mod på forandring.

Når der holdes fast i dette udgangspunkt, rummer området samtidig muligheder for at bidrage til at løse udfordringer uden for sin egen ramme. Kultur- og fritidslivet er bl.a. en vigtig medspiller i løsningen af udfordringer på sundheds-, social- og inklusionsområdet. Derfor skal der med kultur- og fritidsfaciliteter også tænkes på tværs af forvaltningerne. Det er oplagt, at idræt og sundhedshuse samarbejder. Det giver mulighed for at synliggøre værdien af et fysisk aktivt liv og forebygge livsstilssygdomme. Sammenlagte folke- og skolebiblioteker samt skoleidrætshaller er andre oplagte muligheder.

Kultur- og Fritidsforvaltningen har de senere år gennemført en organisationsændring, hvor de decentrale institutioner samles i større enheder på tværs af kulturhuse, biblioteker og

idrætsanlæg. Formålet er at skabe handlekraftige institutioner, der bliver samlingspunkter for kultur- og fritidslivet i lokalområdet. Større og stærkere enheder vil have ressourcer til at række ud mod omgivelserne og kunne rumme både de store aktiviteter og de særlige målgrupper.

KØBENHAVNS EJENDOMME

Københavns Ejendomme er, i kraft af rollen som Københavns Kommunes tværgående ejendomsenhed, med til at koordinere og udvikle ejendomsporteføljen på tværs af kommunens forvaltninger, fremme effektive løsninger på ejendomsområdet og sikre, at de fysiske rammer for Københavns Kommunes kerneaktiviteter fungerer.

Københavns Ejendomme udarbejder analyser og udvikler ideer til sine kunder til gavn for Københavns Kommune og dens borgere.

Københavns Ejendommens hovedopgaver består af:

- Udlejning af kommunens ejendomme samt indgåelse af lejemål i private ejendomme til kommunale aktiviteter
- Ejendomsadministration
- Ejendomsdrift
- Bygherrefunktion ved anlægs- og genopretningsopgaver
- Udvendig vedligeholdelse og vedligeholdelse af bygningernes basisinstallationer
- Rengøringservice
- Drift af Kødbyen
- Rådhuservice og Facility Management

Københavns Ejendomme og driver bygninger på i alt ca. 2,2 mio. m² og lejer 300.000 m² i private lejemål. Med så omfattende en portefølje, er der et potentiale i at kunne tænke i helheder og udnytte arealer på tværs af funktioner og aktiviteter. Med udgangspunkt i Københavns Kommunes porteføljestrategi udvikles porteføljen, så den passer til kundernes behov og skaber gode rammer for kommunens aktiviteter. Københavns Ejendomme vil i 2013 øge effektivitet og forretningsmuligheder, både som bygningsejer og bygherre. Københavns Ejendomme skal endvidere løbende sikre overblik over Københavns Kommunes ejendomsportefølje og lokaliseringsmuligheder samt bidrage til kommunens optimering af lokaleforbruget.

Københavns Ejendomme får anlægsbevillinger for betragtelige beløb hvert år. Målet er at skabe effektivt byggeri til tiden og af høj kvalitet. Porteføljen genoprettes og fornyes ved at etablere

KULTUR- OG FITIDSUDVALGET

holdbare og energirigtige bygninger, der er rare at opholde sig i, svarer til kundens forventninger, understøtter de aktiviteter, der udøves i dem, og er billige og totaløkonomisk effektive at drive. Der arbejdes fortsat med at optimere byggeprocessen samt med koblingen mellem det nye, der bygges og tilbygges, og den efterfølgende drift.

Der vil fortsat være fokus på kunder i 2013. Københavns Ejendomme vil hæve og ensarte serviceniveau samt sikre valide informationer som grundlag for omkostningsbevidst og miljørigtig adfærd hos kunderne samt veldokumenterede beslutningsgrundlag generelt på ejendomsområdet.

Københavns Ejendomme har fortsat fokus på forretningsudvikling og indtægter. Ejendomsenheden drives efter forretningsorienterede principper, og kundernes ejendoms- og forbrugsudgifter skal synliggøres i videst mulige omfang, så omkostningsbevidstheden øges. Københavns

Ejendomme fortsætter professionaliseringen i 2013, så kompetencer øges og målrettes, og sygefravær nedbringes.

KULTUR- OG FRITIDSUDVALGETS SAMLEDE UDGIFTER

Kultur- og Fritidsudvalgets budget er fordelt på to bevillinger; Kultur og Fritid og Københavns Ejendomme.

Budgettet på bevilling Kultur og Fritid ligger stabilt på ca. 1.100 mio. kr.

Københavns Ejendomes budget på -142,7 mio. kr. er sammensat af et negativt servicebudget på -905,5 mio. kr., som følge af huslejeindtægter fra hele kommunen, og et anlægsbudget på 430 mio. kr. Det faldende anlægsbudget i årene efter 2013 skyldes, at der på nuværende tidspunkt endnu ikke er vedtaget mange anlægsprojekter i 2014.

Bevilling Kultur- og Fritids samlede udgifter

mio. kr. (løbende priser)	2013	2014	2015	2016
Serviceudgifter	1.083,4	1.087,0	1.091,5	1.104,0
- heraf demografiregulerede service	0,0	0,0	0,0	0,0
Anlæg	25,9	0,0	0,0	0,0
Overførsler mv.	21,3	21,7	12,6	12,9
I alt	1.130,6	1.108,7	1.104,1	1.116,9

Bevilling Københavns Ejendomes samlede udgifter

mio. kr. (løbende priser)	2013	2014	2015	2016
Serviceudgifter	-505,5	-915,2	-928,5	-944,5
- heraf demografiregulerede service	0,0	0,0	0,0	0,0
Anlæg	765,3	244,7	28,5	1,1
Overførsler mv.	-2,5	-2,6	-2,6	-2,6
I alt	-142,7	-673,1	-902,6	-946,0

ADMINISTRATIONSUDGIFTER

Kultur- og Fritidsudvalgets administrationsudgifter har overordnet set været stabile i perioden 2011-2013. Bevilling Kultur og Fritid har i perioden haft faldende

administrationsudgifter. Bevilling Københavns Ejendomme har oplevet en væsentlig forøgelse af primært anlægsbudgettet, hvilket naturligvis afspejles i let stigende administrationsudgifter.

KULTUR- OG FITIDSUDVALGET

Administrationsudgifter 2011 til 2013

mio. kr. (løbende priser)	2011	2012	2013
Administrationsudgifter	206	212	207

Note: Administrationsudgifter defineres som nettoudgifter på funktion 6.45.51.1

KULTUR- OG FRITIDSUDVALGETS UDFORDRINGER DE KOMMENDE ÅR

Kultur- og fritidsområdet er et af de få områder, hvor kommunerne ikke er underlagt detaljestyling, og hvor kvalitetsniveauet ikke entydigt fastsættes fra statslig side. Det giver København mulighed for at skabe det kultur- og fritidsliv, som københavnere og byens gæster fortjener.

Den vision udfordres af den politiske, økonomiske og demografiske udvikling som f.eks. de seneste års økonomiske krise, regeringens krav om overholdelse af såkaldte servicemåltal, en forventet befolkningstilvækst på op mod 100.000 nye københavnere og udfordringer med at finde større ledige arealer i en allerede udbygget by.

For at kunne forløse sine potentialer skal kultur- og fritidslivet indgå i udviklingen af København. Der skal bl.a. afsættes plads og ressourcer til at sikre tidssvarende kultur- og fritidsfaciliteter i nye byområder.

Samtidig skal København have mest muligt ud af de eksisterende kultur- og fritidsfaciliteter. Derfor skal der skabes flere integrerede kultur- og fritidsfaciliteter på tværs af biblioteks-, kultur- og idrætsfunktioner. Målet er bl.a. længere åbningstider, såvel bemandede som ubemandede.

Endelig stiller det krav om, at der i højere grad tænkes på tværs, og at byens arealer udnyttes. Det nye og overraskende i byens rum skal udvikles som en særlig kvalitet ved kultur- og fritidslivet i København.

RENOVERINGSEFTERSLÆB

Der er et massivt renoveringsefterslæb på Københavns kulturhuse, biblioteker og museer, der ofte står i vejen for at udnytte faciliteternes fulde potentialer. Det skal ses i lyset af, at flere års massiv satsning på renovering af Københavns idrætsanlæg har båret frugt. F.eks. er brugertilfredsheden på disse anlæg steget med 10 procentpoint.

Det er derfor vigtigt at fortsætte renoveringsindsatsen.

Kultur- og Fritidsforvaltningen har en lang række større og mindre anlæg. De fleste er anlagt i løbet af de sidste 100 år i takt med, at København har udviklet sig. Det er derfor vigtigt, at genopretning ikke blot genskaber anlæggene, som de så ud i sin tid. I stedet skal der prioriteres. Der skal ses på mulighederne for at sammenlægge udvalgte institutioner, så der skabes mere ressourcestærke og tidssvarende institutioner.

PRIORITERINGER I KULTUR- OG FRITIDSUDVALGETS BUDGET FOR 2013

I budgetforslaget for 2013 er der i forhold til forrige år foretaget følgende prioriteringer:

Omprioriteringer

	mio. kr. (2013 p/l)
Følgende områder har fået et større budget:	
De Små Storbyteatre	4,3
Midler til Kultur- og Fritidsudvalgets senere prioritering	1,5
Følgende områder har fået et mindre budget:	
p/l fremskrivning af tilskud	-5,8
I alt	0

KULTUR- OG FRIIDSDVALGET

OMPRIORITERING INDEN FOR EGEN RAMME

For at imødegå en reduktion i statstilskuddet på teaterområdet, har Kultur og Fritidsudvalget foretaget en omprioritering inden for egen ramme. Der er desuden frigjort midler til Kultur- og Fritidsudvalgets prioritering af IM-konto 3.35.64.1 – Andre kulturelle opgaver.

Ansatte i Kultur- og Fritidsudvalget

	2009	2010	2011
Antal årsværk	1 819	1 776	1 731
Kønsfordeling m/k	45/55	47/53	48/52
Gennemsnitligt sygefravær (dage pr. ansat)	14,2	13,2	12,4
Medarbejdere med anden etnisk baggrund end dansk	15,2 %	14,7 %	15,4 %

Kultur- og fritidsudvalgets bevillinger

Bevilling	Nettoudgifter					Personaletal (årsværk)	
	2012 (1.000 kr.)	2013 (1.000 kr.)	2014 (1.000 kr.)	2015 (1.000 kr.)	2016 (1.000 kr.)	2013	2012
Ale beløb er i løbende priser							
Service							
Kultur og Fritid	1.073.710	1.083.446	1.087.011	1.091.477	1.103.990	1.214	1.227
Københavns Ejendomme	-852.307	-905.474	-915.199	-928.518	-944.519	530	527
Service i alt	221.403	177.972	171.811	162.959	159.471	1.744	1.754
- heraf demografiregulerede service							
Anlæg							
Kultur og Fritid	120.052	25.881	0	0	0		
Københavns Ejendomme	1.105.791	765.277	244.679	28.498	1.098		
Anlæg i alt	1.225.843	791.159	244.679	28.498	1.098		
Overførsler mv.							
Kultur og Fritid	21.013	21.349	21.691	12.649	12.851		
Københavns Ejendomme	-2.381	-2.511	-2.551	-2.592	-2.634		
Overførsler mv. i alt	18.632	18.838	19.140	10.057	10.218		
Finansposter							
Kultur og Fritid	113.624	327.179	268.982	276.846	305.243		
Københavns Ejendomme	0	0	0	0	0		
Finansposter i alt	113.624	327.179	268.982	276.846	305.243		
Budget i alt	1.579.502	1.315.148	704.611	478.360	476.030	1.744	1.754

BEVILLING: Københavns Ejendomme (Service)

Alle beløb er i 2013 pris- og lønniveau	Budgetforslag 2013			Budget 2012	Regnskab 2011
	Udgifter 1.000 kr.	Indtægter 1.000 kr.	Netto 1.000 kr.	Netto 1.000 kr.	Netto 1.000 kr.
0 22.05.1 Ubestemte formål	15 248	-17.199	-1 951	-2 044	-2 951
0 25 11.1 Beboelse	5 717	-5 158	559	-728	184
0 25 12.1 Erhvervsjendomme	49 808	-102 765	-52 957	-44 650	-44 335
0 25 13.1 Andre faste ejendomme	-4 073	-635	-4 708	1 983	-2 178
0 28 20.1 Grønne områder og naturpladser	29	0	29	0	7
0 32 31.1 Stadion og idrætsanlæg	-76 250	-282	-76 532	-62 585	-65 393
0 32 35.1 Andre fritidsfaciliteter	-41 992	-2 086	-44 078	-38 826	-51 119
0 58 95.1 Redningsberedskab	-4 945	-905	-5 850	-10 058	-12 575
2 22 05.1 Driftsbygninger og -pladser	-2 829	0	-2 829	-2 614	-2 754
3 22 01.1 Folkeskoler	-314 538	-4 020	-318 558	-304 757	-317 334
3 22 04.1 Pædagogisk psykologisk rådgivning m.v.	-540	0	-540	-1 487	-290
3 22 07.1 Specialundervisning i regionale tilbud	-7 369	-56	-7 425	-6 754	-7 310
3 22 08.1 Kommunale specialskoler, jf. folkeskolelovens § 20, stk. 2 og stk. 5	-1 445	0	-1 445	-1 850	-1 381
3 22 16.1 Specialpædagogisk bistand til børn i førskolealderen	-2 083	-25	-2 108	-3 122	-3 693
3 30 46.1 Ungdomsuddannelse for unge med særlige behov	-3 184	-698	-3 882	-3 733	-3 826
3 32 50.1 Folkebiblioteker	-10 712	-208	-10 920	-14 044	-15 246
3 35 60.1 Museer	-4 207	0	-4 207	-3 646	-2 915
3 38 76.1 Ungdomsskolevirksomhed	-2 537	1 207	-1 330	-1 204	-1 308
5 25 11.1 Dagpleje	-1 161	0	-1 161	-884	-950
5 25 12.1 Vuggestuer	-23 877	-5	-23 882	-22 376	-24 117
5 25 13.1 Børnehaver	-22 067	1 365	-20 702	-21 015	-19 497
5 25 14.1 Integrerede daginstitutioner	-94 775	1 389	-93 386	-78 464	-90 740
5 25 15.1 Fritidshjem	-8 411	-1 095	-9 506	-7 521	-7 033
5 25 16.1 Klubber og andre socialpædagogiske fritidstilbud	-3 791	-2 487	-6 278	-5 748	-6 174
5 25 17.1 Særlige dagtilbud og særlige klubber	-2 502	0	-2 502	-2 230	-2 476
5 28 23.1 Døgninstitutioner for børn og unge	-12 149	-568	-12 717	-12 444	-11 254
5 32 30.1 Ældreboliger	0	0	0	0	-89
5 32 32.1 Pleje og omsorg mv. af ældre og handicappede	710	0	710	141	439
5 32 34.1 Plejehjem og beskyttede boliger	-78 979	-6 250	-85 229	-77 321	-81 660
5 35 40.1 Rådgivning og rådgivningsinstitutioner	0	0	0	0	123
5 38 45.1 Behandling af stofmisbrugere (servicelovens § 101 og sundhedslovens § 142)	248	-7	241	-589	123

FORSLAG TIL BUDGET 2013

KULTUR- OG FRITIDSUDVALGET

Alle beløb er i 2013 pris- og lønniveau	Budgetforslag 2013			Budget 2012	Regnskab 2011
	Udgifter 1.000 kr.	Indtægter 1.000 kr.	Netto 1.000 kr.	Netto 1.000 kr.	Netto 1.000 kr.
5 38 50.1 Botilbud til længerevarende ophold (§ 108)	-1.543	0	-1.543	-1.741	-2.044
5 38 52.1 Botilbud til midlertidigt ophold (§ 107)	-50.585	-2.783	-53.368	-60.137	-59.892
5 38 58.1 Beskyttet beskæftigelse (§ 103)	47	0	47	0	37
5 38 59.1 Aktivitets- og sarriværstilbud (§ 104)	-565	0	-565	-535	-842
5 72 99.1 Øvrige sociale formål	0	0	0	0	1
6 45 50.1 Administrationsbygninger	-119.514	-21.294	-140.808	-133.061	-137.161
6 45 51.1 Sekretariat og forvaltninger	89.380	-5.473	83.907	59.449	72.127
Bevilling i alt	-735.436	-170.038	-905.474	-865.092	-905.496

BEVILLING: Københavns Ejendomme (Anlæg)

Alle beløb er i 2013 pris- og lønniveau	Budgetforslag 2013			Budget 2012	Regnskab 2011
	Udgifter 1.000 kr.	Indtægter 1.000 kr.	Netto 1.000 kr.	Netto 1.000 kr.	Netto 1.000 kr.
0 25.10.3 Fælles formål	36.024	0	36.024	45.722	862
0 25.11.3 Beboelse	0	0	0	7.790	0
0 25.12.3 Erhvervsjendomme	0	0	0	0	3.638
0 25.13.3 Andre faste ejendomme	0	0	0	0	8.203
0 28.20.3 Grønne områder og naturpladser	0	0	0	0	49
0 32.31.3 Stadion og idrætsanlæg	130.987	0	130.987	125.763	190.913
0 32.35.3 Andre fritidsfaciliteter	0	0	0	15.995	13.703
0 58.95.3 Redningsberedskab	0	0	0	0	4.090
2 28.23.3 Standardforbedringer af færdselsarealer	0	0	0	0	-1.706
3 22.01.3 Folkeskoler	422.462	0	422.462	596.622	510.747
3 22.05.3 Skolefritidsordninger	44.700	0	44.700	40.572	53.223
3 22.07.3 Specialundervisning i regionale tilbud	0	0	0	0	676
3 22.08.3 Kommunale specialskoler, jf. folkeskolelovens § 20, stk. 2 og stk. 5	0	0	0	0	-4.093
3.32.50.3 Folkebiblioteker	0	0	0	7.318	20.778
3 35.64.3 Andre kulturelle opgaver	0	0	0	0	46.629
3 38.70.3 Fælles formål	4.120	0	4.120	0	0
4 62.82.3 Kommunal genoptræning og vedligeholdelsestræning	0	0	0	0	89
4 62.89.3 Kommunal sundhedstjeneste	0	0	0	0	19.527

KULTUR- OG FRITIDSUDVALGET

Alle beløb er i 2013 pris- og lønniveau	Budgetforslag 2013			Budget 2012	Regnskab 2011
	Udgifter 1.000 kr.	Indtægter 1.000 kr.	Netto 1.000 kr.	Netto 1.000 kr.	Netto 1.000 kr.
5 25 10 3 Fælles formål	0	0	0	4.745	0
5 25 12 3 Vuggestuer	0	0	0	0	91
5 25 13 3 Børnehaver	0	0	0	0	-1.076
5 25 14 3 Integrerede daginstitutioner	103.500	0	103.500	196.413	367.478
5 25 15 3 Fritidshjem	0	0	0	13.068	11.616
5 25 16 3 Klubber og andre socialpædagogiske fritidstilbud	0	0	0	1.255	13.650
5 28 21 3 Forebyggende foranstaltninger for børn og unge	0	0	0	0	27
5 28 23 3 Døgninstitutioner for børn og unge	0	0	0	0	13.466
5 32 32 3 Pleje og omsorg mv. af ældre og handicappede	0	0	0	13.279	9.051
5 32 34 3 Plejehjem og beskyttede boliger	0	0	0	0	1.266
5 38 42 3 Botilbud for personer med særlige sociale problemer (§§ 109-110)	0	0	0	0	7.417
5 38 44 3 Alkoholbehandling og behandlingshjem for alkoholskadede (sundhedslovens § 141)	0	0	0	0	1.306
5 38 45 3 Behandling af stofmisbrugere (servicelovens § 101 og sundhedslovens § 142)	15.600	0	15.600	0	63
5 38 50 3 Botilbud til længerevarende ophold (§ 108)	1.055	0	1.055	10.504	75.416
5 38 52 3 Botilbud til midlertidigt ophold (§ 107)	0	0	0	17.352	5.132
5 38 59 3 Aktivitets- og samværstilbud (§ 104)	0	0	0	0	1.570
6 45 50 3 Administrationsbygninger	0	0	0	25.980	5.870
6 45 51 3 Sekretariat og forvaltninger	6.830	0	6.830	0	11.586
Bevilling i alt	765.278	0	765.278	1.122.378	1.391.257
Udmøntet rådighedsbeløb i alt	144.833	0	144.833		
Anlægsbevillinger i alt	613.153	0	613.153		
Stjernemarkerede projekter i alt	7.291	0	7.291		
Anlæg i alt	765.278	0	765.278		

BEVILLING: Københavns Ejendomme (Overførsler mv.)

Alle beløb er i 2013 pris- og lønniveau	Budgetforslag 2013			Budget 2012	Regnskab 2011
	Udgifter 1.000 kr.	Indtægter 1.000 kr.	Netto 1.000 kr.	Netto 1.000 kr.	Netto 1.000 kr.
5 32 30.1 Ældreboliger	23	-115	-92	0	0
5 58 80.1 Revalidering	2 415	0	2 415	2 413	1 193
5 68 98.1 Beskæftigelsesordninger	-4 834	0	-4 834	-4 829	-2 386
Bevilling i alt	-2.396	-115	-2.511	-2.417	-1.193

BEVILLING: Kultur og Fritid (Service)

Alle beløb er i 2013 pris- og lønniveau	Budgetforslag 2013			Budget 2012	Regnskab 2011
	Udgifter 1.000 kr.	Indtægter 1.000 kr.	Netto 1.000 kr.	Netto 1.000 kr.	Netto 1.000 kr.
0 32 31.1 Stadion og idrætsanlæg	371 965	-63 925	308 040	311 178	300.253
0 32 35.1 Andre fritidsfaciliteter	141 837	-52 742	89 095	93 307	87 287
3 32 50.1 Folkebiblioteker	238 964	-20 006	218 958	218 441	226.377
3 35 60.1 Museer	71 322	-10 577	60 745	63 318	65 055
3 35 60.2 Museer	0	-1 782	-1 782	-1 779	-1 762
3 35 62.1 Teatre	52 243	0	52 243	49 854	50 615
3 35 62.2 Teatre	0	-17 807	-17 807	-18 257	-19 336
3 35 63.1 Musikarrangementer	14 719	0	14 719	16 336	16 526
3 35 64.1 Andre kulturelle opgaver	59 429	0	59 429	54 341	41 768
3 38 70.1 Fælles formål	13 143	-70	13 073	14 637	14 922
3 38 72.1 Folkeoplysende voksenundervisning	59 298	-9 184	50 114	51 378	54 126
3 38 73.1 Frivilligt folkeoplysende foreningsarbejde	27 281	0	27 281	27 970	26 732
3 38 74.1 Lokaletilskud	65 875	0	65 875	67 539	67 588
3.38.75.1 Fritidsaktiviteter uden for folkeoplysningsloven	0	0	0	0	470
5.68.96.2 Servicejob	0	0	0	0	-135
6 42 41.1 Kommunalbestyrelsesmedlemmer	719	0	719	716	751
6 42 42.1 Kommissioner, råd og nævn	197	0	197	198	159
6 45 50.1 Administrationsbygninger	18 493	0	18 493	23 675	23 421
6.45.51.1 Sekretariat og forvaltninger	124 077	-23	124 054	116 964	140 581
Bevilling i alt	1.259.562	-176.116	1.083.446	1.089.816	1.095.398

KULTUR- OG FRITIDSUDVALGET

BEVILLING: Kultur og Fritid (Anlæg)

Alle beløb er i 2013 pris- og lønniveau	Budgetforslag 2013			Budget 2012	Regnskab 2011
	Udgifter 1.000 kr.	Indtægter 1.000 kr.	Netto 1.000 kr.	Netto 1.000 kr.	Netto 1.000 kr.
0 32 31 3 Stadion og idrætsanlæg	16.850	0	16.850	87.899	1.254
0 32 35 3 Andre fritidsfaciliteter	0	0	0	8.120	0
3 32 50 3 Følkebiblioteker	7.112	0	7.112	23.409	13.798
3 35 60 3 Museer	1.778	0	1.778	1.776	-4.345
3 35 63 3 Musikarrangementer	0	0	0	0	630
3 35 64 3 Andre kulturelle opgaver	0	0	0	508	0
6 45 51 3 Sekretariat og forvaltninger	141	0	141	141	0
Bevilling i alt	25.882	0	25.882	121.853	11.337
Udmøntet rådighedsbeløb i alt	16.729	0	16.729		
Anlægsbevillinger i alt	0	0	0		
Stjernemarkerede projekter i alt	9.153	0	9.153		
Anlæg i alt	25.882	0	25.882		

BEVILLING: Kultur og Fritid (Overførsler mv.)

Alle beløb er i 2013 pris- og lønniveau	Budgetforslag 2013			Budget 2012	Regnskab 2011
	Udgifter 1.000 kr.	Indtægter 1.000 kr.	Netto 1.000 kr.	Netto 1.000 kr.	Netto 1.000 kr.
3 38 77 1 Daghøjskoler	21.349	0	21.349	21.328	21.182
Bevilling i alt	21.349	0	21.349	21.328	21.182

BEVILLING: Finansposter

Alle beløb er i 2013 pris- og lønniveau	Budgetforslag 2013			Budget 2012	Regnskab 2011
	Udgifter 1.000 kr.	Indtægter 1.000 kr.	Netto 1.000 kr.	Netto 1.000 kr.	Netto 1.000 kr.
7 22 05 4 Indskud pengeinstitutter m.v.	0	0	0	0	6
7 55 75 4 Anden langfristet gæld med indenlandsk kreditor	184	0	184	218	254
7 68 92 7 Selskabsskat	371.147	-44.719	326.428	117.511	191.195
8 22 01 5 Kontante beholdninger	0	0	0	0	-64
8 28 14 5 Tilgodehavender i betalingskontrol	0	0	0	0	4.591
8 28 15 5 Andre tilgodehavender	0	0	0	-2.946	0
8 28 17 5 Mellemregninger med foregående og følgende regnskabsår	0	0	0	0	12.633
8 32 21 5 Aktier og andelsbeviser m.v.	0	0	0	0	-4.650
8 32 25 5 Andre langfristede udlån og tilgodehavender	0	0	0	0	-28
8 45 47 5 Deposita	0	0	0	0	28
8 48 49 5 Staten	0	0	0	0	-407
8 52 53 5 Kirkelige skatter og afgifter	0	0	0	0	776
8 52 55 5 Skyldige feriepenge (frivillig)	0	0	0	0	-2.182
8 52 56 5 Anden kortfristet gæld med indenlandsk betalingsmodtager	0	0	0	0	-386.376
8 52 59 5 Mellemregningskonto	0	0	0	0	-7.609
8 55 75 6 Anden langfristet gæld med indenlandsk kreditor	567	0	567	544	391
Bevilling i alt	371.898	-44.719	327.179	115.327	-723.587

BØRNE- OG UNGDOMSUDVALGET

Udvalgets opgaver og bevillinger

BØRNE- OG UNGDOMSUDVALGET

OVERORDNET OPGAVERESKRIVELSE FOR UDVALGET

Børne- og Ungdomsudvalget har ansvaret for de børne- og ungdomsrelaterede opgaver for børn og unge i alderen 0-18 år. Tilbuddene omfatter ydelser som dagpasningstilbud for børn mellem 0-6 år, fritidshjem og klubtilbud samt undervisningstilbud til børn i skolealderen. Udvalgets ressortområde omfatter ligeledes ydelser til børn og unge inden for specialområdet samt tilbud inden for sundhedstjenesten.

De største opgaver er dagtilbud til børn og unge, samt undervisning af børn og unge. Udvalget har dermed ansvaret for kerneopgaver indenfor alle udviklings- og læretrin og skal sikre, at der i samarbejde med børn og forældre arbejdes på at imødekomme alle de behov, som børn og unge har.

På børne- og ungdomsområdet er der ca. 70.000 brugere fordelt med ca. 32.000 børn i den almene folkeskole, 57.000 børn i pasningstilbud (heraf er ca. 25.000 i både skole og pasning), ca. 2.300 børn i specialundervisning og ca. 6.500 yderligere brugere af ungdomsskoler og uddannelsesvejledning. Børne- og Ungdomsforvaltningen er med knap 17.000 medarbejdere kommunens største forvaltning.

Samlet set er der i forvaltningen ansat 4.633 pædagoger, 3.119 pædagogmedhjælpere og 3.222 lærere/børnehaveklasseledere til at varetage pasning og undervisning af børn og i forvaltningen.

På dagtilbudsområdet løses opgaven af henholdsvis 78 kommunale klynger og 3 selvejende klynger. Derudover er der 245 selvejende institutioner og 42 kommunale institutioner udenfor klyngerne til at varetage pasningen af børn og unge. På Skoleområdet varetages undervisningen af 58 skoler og 13 specialskoler. Derudover eksisterer 8 bydækkende tilbud.

Langt de fleste af medarbejderne er ansat i byens kommunale og selvejende tilbud inden for:

- dagtilbud til børn og unge
- folkeskoler
- specialinstitutioner
- specialskoler
- fritids- og klubtilbud
- sundhedspleje og kommunelæge
- børnetandpleje
- børneklinikken
- Pædagogisk Psykologisk rådgivning
- ungdommens uddannelsesvejledning

- specialundervisning for voksne
- ungdomsskoler
- musikskolen
- billedskolen

København har som Danmarks største by nogle særlige vilkår for arbejdet med børn og unge. I skoler og daginstitutioner møder børn andre børn og voksne med meget forskellige baggrunde. Daginstitutioner, skoler og fritidshjem skal være gearret til at håndtere denne forskellighed – en forskellighed som skal betragtes som en styrke.

Tilbuddene til børn og unge spiller en afgørende rolle i kampen mod fattigdom og negativ social arv. Udvalget arbejder derfor for at sikre, at alle børn og unge får gode muligheder og succesoplevelser, så den sociale sammenhængskraft i København kan fastholdes og øges.

Børne- og Ungdomsudvalget lægger vægt på faglige resultater, der bygger på:

- En tæt sammenhæng mellem leg, læring og udvikling, som tilsammen giver børn og unge bedre livskvalitet, livsglæde og mulighed for at klare sig senere i livet.
- Sammenhæng i kommunens tilbud til børn og unge. Forvaltning, skoler og institutioner skal se børn og unges udvikling som et fælles ansvar.
- Fælles mål for arbejdet med børn og unge på tværs af aldersgrænser og faggrænser.
- God økonomisk styring, der understøtter faglig udvikling og effektiv drift.
- Langsigtet planlægning og gennemsigtige politiske beslutninger, der sikrer ro i hverdagen og fokus på faglighed og engagement.

BØRNE- OG UNGDOMSUDVALGET ØKONOMISKE SITUATION

Børne- og Ungdomsudvalget har lagt vægt på at finde langsigtede løsninger på de økonomiske og kapacitetsmæssige udfordringer, som Børne- og Ungdomsområdet står overfor med et stigende børnetal gennem de senere år – en stigning, der ser ud til at fortsætte også i de kommende år. Frem mod

BØRNE- OG UNGDOMSUDVALGET

2020 forventes antallet af børn op til 5 år at vokse med ca. 12 pct. og antallet af børn og unge mellem 6-17 år med ca. 13 pct.

- Med vedtagelsen af budget 2011 og budget 2012 blev der fundet en flerårig løsning på en række af disse udfordringer: Ny struktur på institutionsområdet, besparelser og effektiviseringer med stigende profiler samt en flerårig anlægsplan var nogle af hovedelementerne.
- I 2013 er der stadig udfordringer på Børne- og Ungdomsområdet. Det forvaltningsspecifikke effektiviseringskrav er netto 19,2 mio. kr. og hertil kommer et yderligere finansierings-/omstillingsbehov på 13,9 mio. kr. I alt 33,1 mio. kr.

I tabel 1 er angivet udvalgets samlede udgifter i perioden 2013-2016.

I tabel 2 ses udviklingen i administrationsudgifterne fra 2011 til 2013.

Fra budget 2010 til budget 2011 er der indarbejdet besparelser i administrationsrammen på 26,6 mio. kr., svarende til 7,8 pct. af administrationsbudgettet. Heraf vedrører 11,4 mio. kr. stigende profiler fra besparelser besluttet i budget 2010. 6,3 mio. kr. vedrører forvaltningsspecifikke besparelser og 8,9 mio. kr. vedrører tværgående besparelser indarbejdet i budgetforslag 2011.

Fra budget 2011 til budget 2012 skyldes ændringen i administrationsudgifterne, at der er indarbejdet besparelser på

i alt 28,2 mio. kr., svarende til 7,3 pct. af administrationsbudgettet. Af de 28,2 mio. kr. vedrører 4,5 mio. kr. forvaltningsspecifikke besparelser i 2012 herunder generelle IT-effektiviseringer og tilpasning af den administrative struktur m.v. 7,9 mio. kr. vedrører tværgående besparelser i 2012 herunder hjemtagelse af dagpengerefusioner, bedre anvendelse af IT og effektivisering af print og kopi opgaver. Desuden er indarbejdet stigende profiler af besparelser fra budget 2010 og 2011 på i alt 14,2 mio. kr., herunder bl.a. samling af regnskabsopgaven, ændret kanalstrategi ved borgerhenvendelser, overgang til behovsrengøring og fælles e-rekruttering. Resten af faldet i administrationsudgifterne skyldes omplaceringer mellem bevillingsområder.

Fra budget 2012 til budgetforslag 2013 skyldes ændringen i administrationsudgifterne, at der er indarbejdet besparelser på i alt 10,9 mio. kr. svarende til 3,3 pct. af administrationsbudgettet. Af de 10,9 mio. kr. vedrører 7,9 mio. kr. stigende profiler fra besparelser i budget 2010, 2011 og 2012. 3,0 mio. kr. vedrører en ny besparelse på puljer på administrationen i 2013. Besparelser i form af nye tværgående effektiviseringer forventes indarbejdet i budgettet i løbet af juni 2012 og indgår således ikke i budgetforslaget. Øvrige ændringer i budgettet skyldes omplaceringer m.v.

Der tages forbehold for yderligere administrative besparelser som følge af fremtidige beslutninger jf. arbejdet med administrationsplanen frem mod budget 2015.

Tabel 1. Børne- og Ungdomsudvalgets samlede udgifter

mio. kr. (løbende priser)	2013	2014	2015	2016
Serviceudgifter	9.208.920	9.503.888	9.823.726	10.103.545
- heraf demografiregulerede service	8.841.994	9.134.870	9.441.419	9.719.001
Anlæg	1.276.250	376.623	46.169	1
Overførsler mv.	5.196	4.681	4.756	4.832
I alt	10.490.366	9.885.192	9.874.651	10.108.378

Tabel 2. Administrationsudgifter 2011 til 2013

mio. kr. (løbende priser)	VB2011	VB2012	BF2013
Administrationsudgifter	385.111	329.820	326.334

Note: Administrationsudgifter defineres som nettoudgifter på funktion 6.45.51.1

BØRNE- OG UNGDOMSUDVALGET

BØRNE- OG UNGDOMSUDVALGETS UDFORDRINGER DE KOMMENDE ÅR

I forbindelse med opgørelse af finansieringsbehovet i 2013 er identificeret et samlet behov på 33,1 mio. kr. jf. nedenstående tabel 3.

Jf. tabel 3 udgør Børne- og Ungdomsforvaltningens andel af Københavns Kommunes samlede forvaltningsspecifikke effektiviseringer på i alt 200 mio. kr., 80,1 mio. kr. svarende til ca. 40 pct. En stor del af de 80,1 mio. kr. er allerede fundet som følge af stigende profiler på baggrund af beslutninger fra budget 2011 og 2012. Jf. indkaldescirkulæret som blev behandlet af ØU den 1. februar nedskrives måltallet med 58,9 mio. kr. som følge af de stigende profiler, hvilket også fremgår af tabel 1. I 2013 modregnes yderligere forventede besparelser fra energirenoveringer jf. beslutning i ØU den 10. januar (ØU 2011/164677) på 2,0 mio. kr. Samlet set skal Børne- og Ungdomsforvaltningen finde 19,2 mio. kr. i forvaltningsspecifikke effektiviseringer.

Yderligere er identificeret et finansieringsbehov på yderligere 13,9 mio. kr. hvoraf 2,5 mio. kr. er som følge af manglende implementering af energirenoveringer i budget 2012, som konsekvens af, at de forudsatte energirenoveringer i 2012 er forsinket. Finansieringsbehovet forøges med yderligere 2,9 mio. kr. som følge af udgifter til ekstra praktikpladser, etårige udgifter til ændring af skolestrukturen på Nørrebro på 7,8 mio. kr., samt 0,7 mio. kr. til fortsættelse af ISA fra 2013 og frem. Børne- og Ungdomsudvalget skal således samlet finde finansiering til 33,1 mio. kr. i 2013.

En del af finansieringen er fundet. Jf. tabel 4 modregnes der 3,5 mio. kr. vedrørende afståelse af bygninger jf. udmøntningssagen vedr. budget 2012, samt 2,7 mio. kr. vedrørende en forventet tilbageførsel af midler fra barselsfonden i 2013. Netto udgør det samlede finansieringsbehov i budget 2013 således 27,0 mio. kr.

Tabel 3: Samlet finansieringsbehov i 2013

Forvaltningsspecifikke effektiviseringer	2013	2014	2015	2016
BLJU's andel af måltallet på 200 mio. kr.	80,1	80,1	80,1	80,1
Nye energirenoveringer jf. ØU-sag 10/1-2012	-2,0	-0,8	0,0	0,0
Stigende profil i 2013 fra effektiviseringerne i 2011 inkl. ny institutionsstruktur	-33,4	0,0	0,0	0,0
Stigende profil i 2013 fra effektiviseringer i 2012 inkl. Lærernes arbejdstid	-25,4	0,0	0,0	0,0
Forvaltningsspecifikke effektiviseringer netto, i alt	19,2	79,3	80,1	80,1
Nye finansieringsbehov				
Manglende implementering af energirenoveringer i 2012	2,5	0	0	0
Ekstra praktikpladser	2,9	7,4	0	0
Ny Skolestruktur på Nørrebro	7,8	-7,8	0	0
ISA (Idræt og Samvær)	0,7	0	0	0
Nye finansieringsbehov i alt	13,9	-0,4	0	0
Samlet finansieringsbehov	33,1	78,9	80,1	80,1

Tabel 4: Finansiering som er fundet

Finansiering som er fundet	2013	2014	2015	2016
Afståelse af bygninger - fra udmøntningssagen 2012	-3,5	0,0	0,0	0,0
Tilbageførsel af midler fra barselsfonden i 2013	-2,7	0	0	0
Konkret anlægsprojekt finansieret i B2012 der giver billigere pladser	0,0	-0,4	-2,7	0,0
Samlet resterende finansieringsbehov (Samlet finansieringsbehov jf. tabel 1 - minus - finansierings som er fundet jf. tabel 2)	27,0	78,5	77,4	80,1

Finansieringsbehovet dækkes via de finansieringsforslag, som fremgår af tabel 5.

En beskrivelse af de enkelte forslag følger efter tabellen.

Table 5. Finansieringsløsninger

Løsninger - Forvaltningsspecifikke	2013	2014	2015	2016
Befordring - fase II	0,5	0-2	0	0
Lavere driftspriser på nye anlagte institutioner og skoler	5	1-2	0	0
Budgetmodel for Rengøring/Gårdmænd	8,3	0	0	0
Effektivisering af Tandplejen	1,5	1,5	0	0
Digitaliseringsstrategi BUF	0	0-2	0	0
Tilpasning af puljer	4,7	0-3	0	0
Moms i frokosttakst	1,5	1-2	0	0
Skolestruktur	0	9,2	-0,3	0
Indkøbsaftaler	1,2	2-6	0	0
PISA-København	0,7	0	0	0
Administrative effektiviseringer/besparelser	3	2	3	0
Løsninger - Forvaltningsspecifikke - i alt	27,0	16,7-29,7	2,7	0

BEFORDRING – FASE II

På baggrund af det tidligere gennemførte udbud af specialkørsel i 2011 og 2012 anses der at være et yderligere potentiale på befordring.

Besparelspotentialet ligger i udbud af befordringen i de resterende specialinstitutioner, som ikke var med i fase I, hvor alle specialskolerne og en del af specialinstitutionerne var med. Yderligere er forvaltningen i gang med et fagligt pædagogisk projekt med egenbefordring, samt et fælles kommunalt udbud, som vil sænke udgifterne til "ad-hoc" taxakørsel. Forvaltningen forsætter desuden med at undersøge mulighederne for at effektivisere og udbyde kørsel på de resterende dele af kommunens kørselstilbud.

LAVERE DRIFTSPRISER PÅ NYE ANLAGTE INSTITUTIONER OG SKOLER.

Der kan ved den løbende fremlæggelse af anlægssager konstateres, at nybyggerier er billigere i drift end gennemsnitsprisen for de eksisterende byggerier.

Gennemsnitsprisen er udtryk for den gennemsnitlige pris for den samlede nuværende kapacitet, hvor der indgår mindre og gamle institutioner som har en højere driftspris. Gennemsnitsprisen vil derfor falde i takt med billigere nybyggerier. I forbindelse med budget 2012 er dagtilbudsrammen blevet reduceret med 1 mio. kr., stigende til

3. mio. kr. i 2013 af samme årsag. Reduktionen blev foretaget med udgangspunkt i en beregning af driftsudgift for anlægssager med forventet ibrugtagning i 2012.

Forvaltningen har beregnet, at der er yderligere potentiale, hvis der tages udgangspunkt i de driftsberegninger, som er foretaget for anlægssager, der forventes ibrugtaget i 2013.

BUDGETMODEL FOR RENGØRING/GÅRDMAND

Børne- og Ungdomsforvaltningen har undersøgt muligheden for at indføre en ny model for tildeling af rengøring og gårdmandsressourcer til institutioner med henblik på at skabe en model, som er gennemskuelig og hvor budgettet tildeles efter ensartede principper. En ny model som omfordeler ressourcerne på institutionsområdet, således at der samtidigt opnås et besparelspotentiale på henholdsvis på rengøringsområdet og på gårdmandsområdet.

EFFEKTIVISERING AF TANDPLEJEN

Intern Revision har gennemført en budgetanalyse af Børne- og Ungdomstandplejen, hvor der peges på forskellige mulige effektiviseringspotentialer. På den baggrund reduceres tandplejens budget med 1,5 mio. kr.

BØRNE- OG UNGDOMSUDVALGET

TILPASNING AF PULJER

På baggrund af forvaltningens gennemgang af puljer og budgetposter er der blevet identificeret et varigt mindreforbrug på 4,7 mio. kr.

MOMS I FROKOST

Den nuværende forældrebetalingstakst for frokostordningen i København Kommune er beregnet på baggrund af udgifterne til ordningen uden moms. Efter frokostvalget i 2010 udsendte KL imidlertid en budgetvejledning, der fastlægger at frokosttaksterne skal beregnes på grundlag af udgifterne med moms på catering og fødevarer. Momsen indregnes derfor, når taksterne skal genberegnes forud for næste valgperiode for frokostordningen.

INDKØBSAFTALER

Børne- og Ungdomsforvaltningen er i færd med at indgå indkøbsaftaler på en række områder. Det er på nuværende tidspunkt en forventning om, at der kan opnås potentielle besparelser indenfor områder som bleer, legetøj, beskæftigelsesmaterialer og institutionsmøbler.

PISA KØBENHAVN

På baggrund af et medlemsforslag fremsat på Børne- og ungdomsudvalgets møde den 21. marts 2012 ophøres med at gennemføre de særlige PISA-København undersøgelser hvert tredje år fra 2013 og frem.

ADMINISTRATIVE EFFEKTIVISERINGER/BESPARELSER

Det forventes, at der på administrationsområdet kan hjemtages yderligere effektiviseringer i BUF på puljer på administrationsrammen udover de besparelser og effektiviseringer som er placeret i administrationsplans regi

I tabel 6 er finansieringsløsningerne fordelt mellem forvaltningsspecifikke effektiviseringer og intern omstilling.

Finansieringsforslagene som dækker den interne omstilling er indarbejdet i budgetforslagets bevillingsoversigt. I forbindelse med afleveringen af budgetforslaget skal der afleveres konkrete forvaltningsspecifikke effektiviseringsforslag på netop 19,2 mio. kr.

Tabel 6 vises den fordeling, som er indarbejdet i budgetforslaget.

Tabel 6: Fordeling af finansieringsløsninger på forvaltningsspecifikke effektiviseringer og intern omstilling.

Løsninger – Forvaltningsspecifikke effektiviseringer	Forvaltningsspecifikke Effektiviseringer	Internt omstillingsbidrag
Befordring – fase II	0,5	
Lavere driftspriser på nye anlagte institutioner	3,5	1,5
Budgetmodel for Rengøring/Gårdmænd	8,3	
Effektivisering af Tandplejen		1,5
Digitaliseringsstrategi BUF		0,0
Tilpasning af puljer	4,7	
Moms i frokosttakst	1,5	
Indkøbsaftaler		1,8
Besparelser på puljer på administrationen		3,0
Bortfald af midler til Pisa København	0,7	
Skolestruktur		0,0
Afståelse af bygninger (3.mands lejemål)		3,5
Tilbageførsel af midler fra barselsfonden.		2,7
SUM	19,2*	13,9*

* Afrundet til t. kr.

BØRNE- OG UNGDOMSUDVALGET

PRIORITERINGER I BØRNE- OG UNGDOMSUDVALGETS BUDGET FOR 2013

I budgetforslaget for 2013 er der i forhold til forrige år foretaget følgende prioriteringer:

Tabel 7. Omprioriteringer

	mio. kr. (2013 p/l)
Følgende områder har fået et større budget	
Manglende implementering af energirenoveringer i 2012	2,5
Ekstra praktikpladser	2,9
Ny Skolestruktur på Nørrebro	7,8
ISA (Idræt og Samvær)	0,7
Følgende områder har fået et mindre budget	
Lavere driftspriser på nye anlagte institutioner	
Effektivisering af Tandplejen	-1,5
Indkøbsaftaler	-1,8
Besparelser på administrationen	-3,0
Afståelse af bygninger (3. mands lejemål)	-3,5
Tilbageførsel af midler fra barselsfonden	-2,7
I alt	0

MERBEHOVET DÆKKER OVER FØLGENDE POSTER:

Manglende implementering af energirenoveringer

Merudgifterne på 2,5 mio. kr. er en direkte konsekvens af, at de forudsatte energirenoveringer i 2012 er forsinket. En udgift som forvaltningen skal finansiere indenfor egen ramme.

Ekstra praktikpladser

Jf. indstillingen om 151 ekstra praktikpladser i Københavns

kommune, som blev behandlet af Økonomiudvalget den 28. februar 2012 pålægges Børne- og Ungdomsforvaltningen merudgifter på ca. 2,9 mio. kr.

Ny skolestruktur

Ændringen af skolestrukturen på Nørrebro medfører etårige merudgifter på 7,8 mio. kr.

ISA

En fortsættelse af projektet ISA – Idræt og Samvær medfører merudgifter på 0,7 mio. kr.

ANSATTE I BØRNE- OG UNGDOMSFORVALTNINGEN

Tabel 8. Ansatte i Børne- og Ungdomsforvaltningen.

	2009	2010	2011
Antal årsværk	16.444	16.516	16.276
Kønsfordeling m/k	26,06/73,94 %	26,50/73,5 %	26,70/73,30
Gennemsnitligt sygefravær (dage pr. ansat)	19,2	18,3	17,4
Medarbejdere med anden etnisk baggrund end dansk	2.468	2.549	2.474

Børne- og ungdomsudvalgets bevillinger

Bevilling	Nettoudgifter					Personaletal (årsværk)	
	2012 (1.000 kr.)	2013 (1.000 kr.)	2014 (1.000 kr.)	2015 (1.000 kr.)	2016 (1.000 kr.)	2013	2012
Alle beløb er i løbende priser							
Service, drift							
Dagtilbud	4.475	4.551	4.622	4.705	4.790		4
Dagtilbud, special	3.212	3.249	3.320	3.379	3.440	14	13
Undervisning	23.870	24.288	24.664	21.131	16.693		
Administration	329.820	334.838	336.412	353.092	359.621	384	358
Dagtilbud -demo	4.138.469	4.270.945	4.399.346	4.533.913	4.659.996	10.377	10.600
Dagtilbud, special, demo	289.494	316.789	328.209	339.595	350.861	653	578
Undervisning, demo	2.992.670	3.040.885	3.148.933	3.263.553	3.359.184	4.095	4.240
Specialundervisning, demo	811.679	948.742	984.890	1.021.668	1.056.500	1.119	1.219
Sundhed, demo	258.075	264.633	273.492	282.690	292.460	453	444
Service i alt	8.851.764	9.208.920	9.503.888	9.823.726	10.103.545	17.095	17.456
- heraf demografiregulerede serviceudgifter	8.490.387	8.841.994	9.134.870	9.441.419	9.719.001	16.711	17.098
Anlæg							
Anlæg	1.085.773	1.276.250	376.623	46.169	1		
Anlæg i alt	1.085.773	1.276.250	376.623	46.169	1		
Overførsler mv.							
Efterspørgselsstyrede overførsler	5.175	5.196	4.681	4.756	4.832	17	11
Overførsler mv. i alt	5.175	5.196	4.681	4.756	4.832	17	11
Finansposter							
Finansposter	2.117	540	540	540	540		
Finansposter i alt	2.117	2.626	540	540	540		
Budget i alt	9.944.829	10.492.992	9.885.732	9.875.191	10.108.918	17.112	17.467

BEVILLING: Dagtilbud (Service)

Alle beløb er i 2013 pris- og lønniveau	Budgetforslag 2013			Budget 2012	Regnskab 2011
	Udgifter 1.000 kr.	Indtægter 1.000 kr.	Netto 1.000 kr.	Netto 1.000 kr.	Netto 1.000 kr.
0 25 13 1 Andre faste ejendomme	4.965	-414	4.551	4.542	4.356
Bevilling i alt	4.965	-414	4.551	4.542	4.356

BEVILLING: Administration (Service)

Alle beløb er i 2013 pris- og lønniveau	Budgetforslag 2013			Budget 2012	Regnskab 2011
	Udgifter 1.000 kr.	Indtægter 1.000 kr.	Netto 1.000 kr.	Netto 1.000 kr.	Netto 1.000 kr.
6 42 41 1 Kommunalbestyrelsesmedlemmer	1.616	0	1.616	1.612	547
6 42 42 1 Kommissioner, råd og nævn	336	0	336	335	0
6 45 50 1 Administrationsbygninger	24.974	0	24.974	24.912	36.910
6 45 51 1 Sekretariat og forvaltninger	310.962	-3.050	307.912	307.908	294.637
Bevilling i alt	337.888	-3.050	334.838	334.767	332.095

BEVILLING: Dagtilbud - Demografireguleret (Service)

Alle beløb er i 2013 pris- og lønniveau	Budgetforslag 2013			Budget 2012	Regnskab 2011
	Udgifter 1.000 kr.	Indtægter 1.000 kr.	Netto 1.000 kr.	Netto 1.000 kr.	Netto 1.000 kr.
3 22 05 1 Skolefritidsordninger	106.227	-31.917	74.310	73.895	83.664
3 22 10 1 Bidrag til statslige og private skoler	38.297	0	38.297	36.162	32.123
5 25 10 1 Fælles formål	295.398	-93.819	201.579	220.183	182.454
5 25 11 1 Dagpleje	165.682	-37.594	128.088	137.804	137.118
5 25 12 1 Vuggestuer	753.665	-240.527	513.138	588.697	496.882
5 25 13 1 Børnehaver	715.971	-204.973	510.998	484.384	472.697
5 25 14 1 Integreerede daginstitutioner	3.120.571	-717.634	2.402.937	2.323.457	2.379.281
5 25 15 1 Fritidshjem	250.622	-50.221	200.401	177.361	184.635
5 25 16 1 Klubber og andre socialpædagogiske fritidstilbud	140.554	-16.720	123.834	122.099	135.063
5 25 19 1 Tilskud til privatinstitutioner, privat dagpleje, private fritidshjem, private klubber og puljeordninger	77.363	0	77.363	36.503	42.867
Bevilling i alt	5.664.350	-1.393.405	4.270.945	4.200.546	4.146.783

BEVILLING: Undervisning - Demografireguleret (Service)

Alle beløb er i 2013 pris- og lønniveau	Budgetforslag 2013			Budget 2012	Regnskab 2011
	Udgifter 1.000 kr.	Indtægter 1.000 kr.	Netto 1.000 kr.	Netto 1.000 kr.	Netto 1.000 kr.
3 22 01.1 Folkeskoler	2 457 718	-61 248	2 396 470	2 354 546	2 337 729
3 22 02.1 Fællesudgifter for kommunens samlede skolevæsen	48 838	-538	48 300	48 258	47 397
3 22 03.1 Syge- og hjemmeundervisning	11 225	-9 060	2 165	-759	3 473
3 22.06.1 Befordring af elever i grundskolen	9 254	0	9 254	17 453	14 909
3 22 08.1 Kommunielle specialskoler, jf. folkeskolelovens § 20, stk. 2 og stk. 5	34	0	34	41 524	0
3 22 10.1 Bidrag til statslige og private skoler	411 018	0	411 018	396 165	393 357
3 22 12.1 Efterskoler og ungdomskostskoler	32 738	0	32 738	32 658	33 425
3 22 14.1 Ungdommens Uddannelsesvejledning	63 998	0	63 998	71 325	72 511
3 35 63.1 Musikarrangementer	20 848	-3 031	17 817	17 832	12 205
3 35 63.2 Musikarrangementer	0	-5 688	-5 688	-5 674	0
3 38 76.1 Ungdomsskolevirksomhed	64 779	0	64 779	64 233	64 187
Bevilling i alt	3.120.450	-79.565	3.040.885	3.037.560	2.979.194

BEVILLING: Sundhed - Demografireguleret (Service)

Alle beløb er i 2013 pris- og lønniveau	Budgetforslag 2013			Budget 2012	Regnskab 2011
	Udgifter 1.000 kr.	Indtægter 1.000 kr.	Netto 1.000 kr.	Netto 1.000 kr.	Netto 1.000 kr.
4 62 85.1 Kommunal tandpleje	164 828	-74	164 754	161 720	159 536
4 62 89.1 Kommunal sundhedstjeneste	99 879	0	99 879	100 226	95 575
Bevilling i alt	264.707	-74	264.633	0	255.111

BEVILLING: Dagtilbud special - Demografireguleret (Service)

Alle beløb er i 2013 pris- og lønniveau	Budgetforslag 2013			Budget 2012	Regnskab 2011
	Udgifter 1.000 kr.	Indtægter 1.000 kr.	Netto 1.000 kr.	Netto 1.000 kr.	Netto 1.000 kr.
5 25.17.1 Særlige dagtilbud og særlige klubber	350 506	-33 717	316 789	293 836	261 568
5 25 17.2 Særlige dagtilbud og særlige klubber	0	0	0	0	-935
Bevilling i alt	350.506	-33.717	316.789	0	260.634

BEVILLING: Specialundervisning - Demografireguleret (Service)

Alle beløb er i 2013 pris- og lønniveau	Budgetforslag 2013			Budget 2012	Regnskab 2011
	Udgifter 1.000 kr.	Indtægter 1.000 kr.	Netto 1.000 kr.	Netto 1.000 kr.	Netto 1.000 kr.
3 22 01 1 Folkeskoler	108 253	0	108 253	50 615	0
3.22 04 1 Pædagogisk psykologisk rådgivning m.v.	51 099	0	51 099	51 445	58 388
3.22 06.1 Befordring af elever i grundskolen	13 533	0	13 533	0	42 510
3 22 07 1 Specialundervisning i regionale tilbud	26 169	-26 155	14	7 903	11 948
3 22 08 1 Kommunale specialskoler, jf. folkeskolelovens § 20, stk. 2 og stk. 5	414 948	-10 716	404 232	347 000	333 909
3 22 16 1 Specialpædagogisk bistand til børn i førskolealderen	448	0	448	448	28
3 22 17.1 Specialpædagogisk bistand til voksne	45 543	-841	44 702	44 086	42 611
3 30 46 1 Ungdomsuddannelse for unge med særlige behov	127 984	0	127 984	125 997	120 886
4 62 89 1 Kommunal sundhedstjeneste	33 295	0	33 295	32 319	32 608
5 28 20 1 Plejefamilier og opholdssteder mv. for børn og unge	19 436	0	19 436	19 389	21 546
5 28 21 1 Forebyggende foranstaltninger for børn og unge	76 159	0	76 159	75 972	87 231
5 28 23 1 Døgninstitutioner for børn og unge	79 991	-10 404	69 587	68 682	73 022
Bevilling i alt	996.858	-48.116	948.742	823.854	824.689

BEVILLING: Undervisning RS (Service)

Alle beløb er i 2013 pris- og lønniveau	Budgetforslag 2013			Budget 2012	Regnskab 2011
	Udgifter 1.000 kr.	Indtægter 1.000 kr.	Netto 1.000 kr.	Netto 1.000 kr.	Netto 1.000 kr.
3 30 44 1 Produktionsskoler	24 288	0	24 288	24 228	20 031
Bevilling i alt	24.288	0	24.288	24.228	20.031

BEVILLING: Dagtilbud special (Service)

Alle beløb er i 2013 pris- og lønniveau	Budgetforslag 2013			Budget 2012	Regnskab 2011
	Udgifter 1.000 kr.	Indtægter 1.000 kr.	Netto 1.000 kr.	Netto 1.000 kr.	Netto 1.000 kr.
5 35.40.1 Rådgivning og rådgivningsinstitutioner	13 968	-10 719	3 249	3 260	3 847
Bevilling i alt	13.968	-10.719	3.249	3.260	3.847

BEVILLING: Anlæg (Anlæg)

Alle beløb er i 2013 pris- og lønniveau	Budgetforslag 2013			Budget 2012	Regnskab 2011
	Udgifter 1.000 kr.	Indtægter 1.000 kr.	Netto 1.000 kr.	Netto 1.000 kr.	Netto 1.000 kr.
3 22 01 3 Folkeskoler	559 381	0	559 381	221 632	69 936
3 22 05 3 Skolefritidsordninger	44 188	0	44 188	-14 474	1 014
3 22 07 3 Specialundervisning i regionale tilbud	0	0	0	33 346	0
3 22 08 3 Kommunale specialskoler, if. folkeskolelovens § 20, stk. 2 og stk. 5	38 188	0	38 188	-8 590	3 952
5 25 13 3 Børnehaver	0	0	0	0	101
5 25 14 3 Integrerede daginstitutioner	613 287	0	613 287	760 515	58 137
5 25 15 3 Fritidshjem	13 175	0	13 175	78 018	1 490
5 25 16 3 Klubber og andre socialpædagogiske fritidstilbud	8 031	0	8 031	31 612	165
Bevilling i alt	1.276.250	0	1.276.250	1.102.060	134.795
Udmøntet rådighedsbeløb i alt	1 145 456	0	1 145 456		
Anlægsbevillinger i alt	124 061	0	124 061		
Stjernemarkerede projekter i alt	6 733	0	6 733		
Anlæg i alt	1.276.250	0	1.276.250		

BEVILLING: Efterspørgselsstyrede overførsler (Overførsler mv.)

Alle beløb er i 2013 pris- og lønniveau	Budgetforslag 2013			Budget 2012	Regnskab 2011
	Udgifter 1.000 kr.	Indtægter 1.000 kr.	Netto 1.000 kr.	Netto 1.000 kr.	Netto 1.000 kr.
3 30 45.1 Erhvervsgrunduddannelser	14.931	-731	14.200	14.248	15.364
5 22 07 2 Indtægter fra den centrale refusionsordning	0	-9.004	-9.004	-8.995	0
Bevilling i alt	14.931	-9.735	5.196	5.253	15.364

BEVILLING: Finansposter

Alle beløb er i 2013 pris- og lønniveau	Budgetforslag 2013			Budget 2012	Regnskab 2011
	Udgifter 1.000 kr.	Indtægter 1.000 kr.	Netto 1.000 kr.	Netto 1.000 kr.	Netto 1.000 kr.
7 22 05 4 Indskud i pengeinstitutter m.v.	0	0	0	0	165
7 28 15 4 Andre tilgodehavender vedrørende hovedkonto 0-8	0	-422	-422	-428	0
7 28 18 4 Finansielle aktiver tilhørende selvejende institutioner med overenskomst	0	-327	-327	-332	-172
7 52 61 4 Selvejende institutioner med overenskomst	466	0	466	473	97
7 55 63 4 Selvejende institutioner med overenskomst	123	0	123	1.546	543
8 22 01 5 Kontante beholdninger	0	0	0	0	-1.483
8 28 14 5 Tilgodehavender i betalingskontrol	0	0	0	0	-3.869
8 28 17 5 Mellemlregninger med foregående og følgende regnskabsår	0	0	0	0	-1.264
8 28 18 5 Finansielle aktiver tilhørende selvejende institutioner med overenskomst	0	0	0	0	19.645
8 28 19 5 Tilgodehavender hos andre kommuner og regioner	0	0	0	0	-18.663
8 45 46 5 Legater	0	0	0	0	-198
8 45 47 5 Deposita	0	0	0	0	-311
8 52 56 5 Anden kortfristet gæld med indenlandsk betalingsmodtager	0	0	0	0	12.565
8 52 59 5 Mellemlregningskonto	0	0	0	0	-24
8 52 61 5 Selvejende institutioner med overenskomst	0	0	0	0	-8.198
8 55 63 6 Selvejende institutioner med overenskomst	700	0	700	1.407	4.737
Bevilling i alt	1.289	-749	540	2.665	1.255.952

SUNDHEDS- OG OMSORGSUDVALGET

Udvalgets opgaver og bevillinger

SUNDHEDS- OG OMSORGSUDVALGET

SUNDHEDS- OG OMSORGSUDVALGETS OPGAVER

Sundheds- og Omsorgsudvalget har det overordnede ansvar for sundheds- og omsorgsmæssige opgaver i forhold til kommunens ældre borgere. Ansvar omfatter så forskellige opgaver som træning, hjemmepleje, sygepleje, pleje- og ældreboliger, hjælpemidler, madservice, tandpleje og aktivitetstilbud.

Sundheds- og Omsorgsudvalget har endvidere ansvar for en række opgaver i forhold til samtlige københavnere. Det gælder sundhedsfremme og forebyggelse, rehabilitering, genoptræning efter sundhedsloven, vederlagsfri fysioterapi samt samarbejde med regionen omkring udmøntning af sundhedsaftaler, herunder tilrettelæggelsen af indlæggelser og udskrivninger samt medfinansiering af sygehusbehandling og sygesikring. Ligeledes hører Arbejdsmiljø København og Københavns Kommunes elevadministration under udvalget.

Sundheds- og Omsorgsudvalgets primære fokusområder er forankret i sundhedspolitikken "Længe Leve København" samt reformprogrammet "Aktiv og Tryk Hele Livet" for ældrepleje og sundhed i Københavns Kommune.

Sundheds- og Omsorgsforvaltningen er udvalgets administrative organisation, der sikrer, at udvalgets ansvarsområder og opgaver varetages.

MISSION

Sundheds- og Omsorgsforvaltningen skal skabe vilkår for et godt, sundt og langt liv for københavnere.

VISION

- **Borgerne som ressource** - de er en del af løsningen. Vi skal understøtte sammenhængende forløb for borgerne, og stå for integration af sundhedsfremme og forebyggelse i opgaveløsningen.
- **Gennemsigtighed** - tydelige afgørelser, serviceniveau og kvalitet. Al visitationspraksis skal hvile på et ensartet grundlag, så der sikres entydig vurdering af borgerne og målrettede tilbud i bæredygtige lokalområder.
- **Faglighed** - den bedste viden, læring og kunnen omsat til handling. Fagligheden skal udvikles og styrkes både i bredden og i dybden. For at understøtte dette, skal der skabes et fælles fagligt grundlag i organisationen gennem en stærkere faglig styring og praksisnær udvikling.

SUNDHEDS- OG OMSORGSUDVALGETS SAMLEDE UDGIFTER

Tabel 1. Sundheds- og Omsorgsudvalgets samlede udgifter

mio. kr. (løbende priser)	2013	2014	2015	2016
Serviceudgifter	4 330,8	4 383,1	4 417,4	4 475,0
- heraf demografiregulerede service	3 573,8	3 612,5	3 698,5	3 749,0
Anlæg	56,8	43,5	13,0	12,0
Overførsler mv.	1 749,0	1 770,3	1 791,8	1 813,7
Finansposter	28,6	72,7	34,0	15,9
I alt	9.739,0	9.883,1	9.954,7	10.065,6

ADMINISTRATIONSUDGIFTER

Sundheds- og Omsorgsudvalgets administrationsudgifter er blevet reduceret med ca. 75 mio. kr. fra 2011 til 2012, hvilket primært skyldes overførslen af pensionsområdet fra Sundheds- og

Omsorgsudvalget til Københavns Borgerservice. Fra 2012 til 2013 reduceres administrationsudgifterne med 132,8 mio. kr. som følge af krav om omkontering af det administrative overhead vedr. mellemkommunal afregning på plejehjemsområdet fra funktion 6.45.51.1 til funktion 5.32.32.1.

SUNDHEDS- OG OMSORGSUDVALGET

Tabel 2. Administrationsudgifter 2011 til 2013

mio. kr. (løbende priser)	2011	2012	2013
Administrationsudgifter	342,7	267,4	132,0

Note: Administrationsudgifter defineres som nettoudgifter på funktion 6.45.51.1

SUNDHEDS- OG OMSORGSUDVALGETS UDFORDRINGER DE KOMMENDE ÅR

Sundheds- og Omsorgsudvalget står over for en række udfordringer i 2012 og fremover:

OMSTILLING FRA PASSIV TIL AKTIV HJÆLP

Aktiv og tryk hele livet er et politisk program, der skal reformere indsatsen for ældre og syge københavnere i de kommende år. Reformprogrammet skal sikre, at københavnere får den bedst mulige og mest effektive hjælp, hvis de bliver svækket af alder eller sygdom. Det er reformprogrammets samlede mål at løfte københavnernes livskvalitet og helbred frem mod 2015. Men nytænkningen skal også føre til billigere, smartere og fagligt bedre løsninger, fordi det de næste mange år er nødvendigt at prioritere ressourcerne.

Et vigtigt fokus er at sikre et fortsat aktivt liv for de ældre. Der er evidens for, at deltagelse i aktiviteter forbedrer ældre menneskers selvvaluerede helbred og dermed forebygger udvikling af sygdom, forbedrer det sociale netværk og kan fremme livskvalitet, glæde, selvtilid og selvværd. Et fortsat aktivt liv for de ældre understøttes via fokus på samarbejdet med frivillige organisationer, aktivitetstilbud samt inddragelse af borgerens ressourcer i pleje- og omsorgsydelser og omlægning af praktisk hjælp og personlig pleje fra passiv og kompenserende til mere borgerinddragende og støttende med fokus på at gøre borgeren aktiv og selvhjulpne. Der investeres samtidig i hverdagsrehabilitering, herunder vejledning og træning, og i teknologiske løsninger som fx plejetoiletter, spisehjælpemidler og baderumsløsninger, der hjælper ældre med at mestre eget liv.

De ældre, som har mulighed for at blive selvhjulpne, støttes på denne måde til at kunne klare sig selv mest muligt, mens der frigøres ressourcer til, at de ældre, som har et stort plejeb behov, får mere, bedre og højt professionaliseret hjælp.

KOST TIL ÆLDRE

Sundheds- og Omsorgsudvalget står foran vedtagelse af en ny Mad- og måltidspolitik i 2012. Mad og måltider er en væsentlig del af en kvalitetsfyldt pleje, omsorg og behandling, som det er ambitionen at yde til de københavnske ældre.

Sundheds- og Omsorgsudvalget har fokus på at udvikle kosttilbuddene til kommunens ældre borgere med henblik på at sikre en fælles høj standard af velsmagende, økologisk mad af høj kulinarisk kvalitet til de ældre, der modtager et tilbud om mad. Fokus er også på den største faglige udfordring inden for kostområdet til ældre, som er underernæring. Der arbejdes målrettet med ernæringsvurdering, ernæringsterapi og de bedst mulige rammer for måltidet på plejehjem. I hjemmeplejen tilbydes ernæringsterapi til ca. 800 borgere i hjemmeplejen om året. Der er viden om, at problemer med at tygge og synke er en af de største årsag til underernæring hos ældre, derfor skal næste ernæringsindsats rettes mod denne problemstilling.

DET NYE BORGERNÆRE SUNDHEDSVÆSEN

Kommunerne er en central aktør i det nye borgernære sundhedsvæsen. Som følge af blandt andet det stigende antal kronikere vil der være et stigende pres på udgifterne til sundhedsvæsenet og et behov for at udvikle sundhedsvæsenet, så opgaverne løses på det lavest mulige omkostningsniveau. Samtidig er Sundheds- og Omsorgsudvalgets eksisterende opgavesæt udfordret af, at hospitalerne udvikler sig i retning mod en mere specialiseret og effektiv opgaveløsning, hvor stadig kortere indlæggelsestid påvirker opgaverne i kommunen.

De nye og ændrede sundhedsopgaver betyder, at kommunen skal have fokus på udvikling og tilrettelæggelse af det samlede opgavesæt på hele sundhedsområdet, herunder både på forebyggelse, tidlig opsporing og rehabilitering. Udviklingen af tilbud og ydelser skal afspejle viden om sundhedstilstand og livsstil hos borgerne samt viden om effekten af indsatser.

SUNDHEDS- OG OMSORGSUDVALGET

Kommunens rolle i patientforløbet

Sundheds- og Omsorgsudvalget forfølger i lyset af ovennævnte paradigmeskifte sin udarbejdede strategi for det nye borgernære sundhedsvæsen. Strategien skal understøtte, at den kommunale sundhedsindsats afspejles i hele borgerforløbet fra tidlig opsporing, forebyggelse af indlæggelser, hjemtagning af færdigbehandlede borgere, opfølgning efter indlæggelse, rehabilitering og palliation. Der igangsættes en række nye tiltag i 2012, herunder pilotforsøg på 5 plejehjem i forhold til forebyggelse af indlæggelser og etablering af en tværfaglig udredningsenhed i samarbejde med Bispebjerg Hospital, som har til formål at sikre hurtig udredning, vurdering og igangsætning af behandling af sårbare ældre med henblik på at forebygge indlæggelser.

Sundhedshuse som infrastruktur i det borgernære sundhedsvæsen

I København er sundhedshusene rammen om en række sundhedstilbud til borgerne og i sundhedspolitikken *Længe Leve København* er sundhedshusene tiltænkt en central rolle i at nå målene om sundere borgere i København. Evalueringen af sundhedshusene fra foråret 2011 viser, at de udgør den rigtige driftsunderstøttende struktur for en effektiv sundhedsindsats.

Den politisk besluttede fem-struktur for sundhedshuse vil være fuldt implementeret primo 2014, hvor sundhedshuset for Indre By/Østerbro står klar. Som aftalt i budgetaftale 2012 drøftes finansiering til videreførelse af sundhedshusene i forbindelse med budget 2013. Sundheds- og Omsorgsudvalget har til brug for drøftelserne udarbejdet forslag til fremadrettet finansiering af driftsopgaven på sundhedsområdet, som er delvist finansieret ved midlertidig kommunal bevilling, der ophører i 2014.

FOREBYGGELSE, SUNDHEDSFREMME OG FOLKESUNDHED

Sundheds- og Omsorgsudvalget har ansvar for både at skabe rammer for en sund levevis og etablere forebyggende og sundhedsfremmende tilbud til borgerne. En væsentlig del af københavnernes er inaktive, ryger, har et risikabelt alkoholforbrug eller spiser usundt, og er dermed i risiko for at forringet deres sundhedstilstand. Der er således fortsat et stort potentiale i at styrke forebyggelses- og sundhedsfremmeindsatsen med henblik på at mindske risikoen for kronisk sygdom, øge middellevetiden og øge antallet af gode leveår.

Der er derfor udviklet en række nye effektive forebyggelses- og sundhedsfremmeindsatser målrettet fysisk aktivitet, rygning, kost og alkohol og fra 2012 er tilbuddene gjort bydækkende. Der indhentes samtidig erfaringer om effekten af indsatser og hvordan de bedst gennemføres, så sundhedsindsatsen kan målrettes, der hvor den har størst effekt. Fokus på etableringen af sundhedsfremmende rammer på tværs af kommunens forvaltninger indgår i Københavns Kommunes sundhedspolitik "*Længe Leve København*".

DEMOGRAFISK UDVIKLING OG MODERNISERING AF PLEJEBOLIGER

Antallet af københavnere er steget og samtidig er befolkningssammensætningen ændret med flere yngre og færre ældre borgere. Fra og med 2008 er kurven dog vendt, således at det samlede antal ældre borgere nu stiger. De ældste årgange bliver dog fortsat mindre.

Den demografiske udvikling er en styringsmæssig udfordring for Sundheds- og Omsorgsudvalget. På den ene side har der over en årrække været behov for færre *almene* plejeboliger og ældreboliger og på den anden side er der et stigende behov for nye og *mere specialiserede* tilbud i tiden fremover.

Udviklingen håndteres ved at etablere nye botilbud til borgere med særlige pleje- og omsorgsbehov og ved at sætte fokus på at udvikle fremtidens plejehjem i det igangværende arbejde med velfærdsteknologisk modelplejehjem. Samtidig afvikles overskydende plejeboliger som led i en omfattende modernisering af Sundheds- og Omsorgsudvalgets utidssvarende plejeboliger. Med budget 2011 blev der afsat midler til at fortsætte moderniseringsplanen, således at hele plejeboligmassen vil fremstå moderne og attraktiv i 2022.

KOMPETENCE- OG KVALITETSUDVIKLING

Kompetenceudvikling af Sundheds- og Omsorgsforvaltningens medarbejdere er en vedvarende udfordring. Det nye borgernære sundhedsvæsen har medført, at såvel sygeplejersker som øvrigt plejepersonale skal varetage pleje og omsorg for borgere, der blive udskrevet fra hospital fortsat tidligere i deres patientforløb. De mere pleje- og behandlingskrævende borgere samt forvaltningens særlige fokus på blandt andet pleje og omsorg til borgere med demens, omstillingen fra passiv til aktiv hjælp og faglig kvalitet i hjemme-

SUNDHEDS- OG OMSORGSUDVALGET

og sygeplejen, stiller nye krav til kompetencer hos medarbejderne.

Der blev i 2011 optaget 1.387 sosu-elever i praktik i Sundheds- og Omsorgsforvaltningen.

Sundheds- og Omsorgsudvalget løfter også en stor del af Københavns Kommunes lovpligtige uddannelse af sosu-elever.

ANSATTE I SUNDHEDS- OG OMSORGSUDVALGET

Tabel 3. Ansatte under Sundheds- og Omsorgsudvalget

	2009	2010	2011
Antal årsværk	8.567	8.733	8.391
Kønsfordeling m/k	15 % / 85 %	16 % / 84 %	15,5 % / 84,5 %
Gennemsnitligt sygefravær (dage pr. ansat)	20,6	19,0	18,0
Medarbejdere med anden etnisk baggrund end dansk	18,7 %	21 %	22 %

Kilde: Opus (årsværk og kønsfordeling), Rubin (sygefravær), Rubin og Danmarks Statistik (medarbejdere med anden etnisk baggrund – ikke-vestlig oprindelse)

Note: I opgørelsen af medarbejdere med anden etnisk baggrund end dansk defineres personer med dansk oprindelse som personer – uanset fødested – der har mindst én forælder, der både er dansk statsborger og født i Danmark. Gruppen af vestlige lande defineres som: Alle EU-lande, Island, Norge, Andorra, Liechtenstein, Monaco, San Marino, Schweiz, Vatikanstaten, New Zealand, Canada, USA og Australien. Gruppen af ikke-vestlige lande defineres som alle andre lande end de førnævnte og Danmark.

Sundheds- og Omsorgsudvalget bevillinger

Bevilling	Nettoudgifter					Personale (årsværk)	
	2012 (1.000 kr.)	2013 (1.000 kr.)	2014 (1.000 kr.)	2015 (1.000 kr.)	2016 (1.000 kr.)	2013	2012
Alle beløb er i løbende priser							
Service							
Sundhed	304.163	285.412	290.455	300.957	301.020	355	355
Pleje, service og boliger for ældre	408.197	301.465	306.549	243.543	247.408	231	231
Pleje, service og boliger for ældre, Demografireguleret	3.482.491	3.573.790	3.613.545	3.698.529	3.749.033	7.746	7.796
Administration	155.662	170.163	172.506	174.385	177.463	200	200
Service i alt	4.350.513	4.330.830	4.383.055	4.417.414	4.474.924	8.532	8.582
- heraf demografiregulerede service	3.482.491	3.573.790	3.613.545	3.698.529	3.749.033		
Anlæg							
Pleje, service og boliger for ældre, Anlæg	100.989	56.797	43.521	13.033	11.963		
Anlæg i alt	100.989	56.797	43.521	13.033	11.963		
Overførsler mv.							
Aktivitetsbestemt medfinansiering af sundhedsvæsenet	1.721.354	1.705.692	1.726.309	1.747.168	1.768.278		
Særligt dyre enkeltsager	-11.115	-11.293	-11.474	-11.657	-11.844		
Ældreboliger		54.563	55.436	56.323	57.224		
Overførsler mv. i alt	1.710.239	1.748.962	1.770.271	1.791.834	1.813.658		
Finansposter							
Finansposter	109.031	28.551	72.708	33.946	15.897		
Finansposter i alt	109.031	28.551	72.708	33.946	15.897		
Budget i alt	6.270.772	6.165.140	6.269.555	6.256.227	6.316.442	8.532	8.582

SUNDHEDS- OG OMSORGSUDVALGET

BEVILLING: Pleje, service og boliger for ældre (Service)

Alle beløb er i 2013 pris- og lønniveau	Budgetforslag 2013			Budget 2012	Regnskab 2011
	Udgifter 1.000 kr.	Indtægter 1.000 kr.	Netto 1.000 kr.	Netto 1.000 kr.	Netto 1.000 kr.
0 25 18 1 Driftsikring af boligbyggeri	0	0	0	0	2 778
4 62 82 1 Kommunal genoptræning og vedligeholdelsestræning	1.018	0	1 018	1 083	1 760
5 32 30 1 Ældreboliger	0	0	0	56 334	51 123
5 32 32 1 Pleje og omsorg mv. af ældre og handicappede	299 030	-25 800	273 230	260 556	284 167
5 32 33 1 Forebyggende indsats for ældre og handicappede	2 558	0	2 558	6 106	4 499
5 32 34 1 Plejehjem og beskyttede boliger	0	0	0	0	916
5 32 35 1 Hjælpe midler, forbrugsgoder, boligindretning og befordring	0	0	0	47 173	35 758
5 35 40 1 Rådgivning og rådgivningsinstitutioner	293	0	293	13 892	25 524
5 38 53 1 Kontaktperson- og ledsageordninger (§§ 45, 97-99)	24 365	0	24 365	26 735	18 017
6 42 43 1 Valg m.v.	1	0	1	2 441	0
6 45 51 1 Sekretariat og forvaltninger	0	0	0	0	-2 714
Bevilling i alt	327.265	-25.800	301.465	414.320	421.829

BEVILLING: Sundhed (Service)

Alle beløb er i 2013 pris- og lønniveau	Budgetforslag 2013			Budget 2012	Regnskab 2011
	Udgifter 1.000 kr.	Indtægter 1.000 kr.	Netto 1.000 kr.	Netto 1.000 kr.	Netto 1.000 kr.
4 62 81 1 Aktivitetsbestemt medfinansiering af sundhedsvæsenet	0	0	0	0	1 019 631
4 62 82 1 Kommunal genoptræning og vedligeholdelsestræning	15 577	-1 421	14 156	30 441	28 503
4 62 84 1 Vederlagsfri behandling hos en fysioterapeut	58 234	0	58 234	57 165	52 729
4 62 85 1 Kommunal tandpleje	22 673	-1 924	20 749	21 528	21 422
4 62 88 1 Sundhedsfremme og forebyggelse	152 054	-9 530	142 524	143 944	136 028
4 62 90 1 Andre sundhedsudgifter	40 218	0	40 218	44 837	42 317
5 35 40 1 Rådgivning og rådgivningsinstitutioner	2 186	0	2 186	2 189	1 950
5 68 96 2 Servicejob	0	0	0	0	-104
6 45 51 1 Sekretariat og forvaltninger	7 345	0	7 345	8 621	8 439
Bevilling i alt	298.287	-12.875	285.412	308.725	1.310.917

BEVILLING: Administration (Service)

Alle beløb er i 2013 pris- og lønniveau	Budgetforslag 2013			Budget 2012	Regnskab 2011
Kontonummer og kontonavn	Udgifter 1.000 kr.	Indtægter 1.000 kr.	Netto 1.000 kr.	Netto 1.000 kr.	Netto 1.000 kr.
6 42 41 1 Kommunalbestyrelsesmedlemmer	496	0	496	495	402
6 45 50 1 Administrationsbygninger	10.724	0	10.724	8.799	12.382
6 45 51 1 Sekretariat og forvaltninger	158.943	0	158.943	148.703	154.211
Bevilling i alt	170.163	0	170.163	157.997	166.995

BEVILLING: Pleje, service og boliger for ældre, demografireguleret (Service)

Alle beløb er i 2013 pris- og lønniveau	Budgetforslag 2013			Budget 2012	Regnskab 2011
Kontonummer og kontonavn	Udgifter 1.000 kr.	Indtægter 1.000 kr.	Netto 1.000 kr.	Netto 1.000 kr.	Netto 1.000 kr.
4 62 82 1 Kommunal genoptræning og vedligeholdelsestræning	103.670	0	103.670	87.808	78.936
4 62 90 1 Andre sundhedsudgifter	4.205	0	4.205	0	0
5 32 32 1 Pleje og omsorg mv. af ældre og handicappede	3.410.693	-368.303	3.042.390	2.990.097	3.086.567
5 32 32 2 Pleje og omsorg mv. af ældre og handicappede	0	-1.767	-1.767	-1.763	-5.927
5 32 33 1 Forebyggende indsats for ældre og handicappede	103.426	-8.121	95.305	68.692	70.756
5 32 34 1 Plejehjem og beskyttede boliger	252.123	-86.881	165.242	165.421	204.216
5 32 35 1 Hjælpermidler, forbrugsgoder, boligindretning og befordring	128.549	0	128.549	66.407	88.418
5 32 37 1 Plejevederlag og hjælp til sygeartikler o lign. ved pasning af døende i eget hjem	10.547	0	10.547	10.546	10.949
5 35 40 1 Rådgivning og rådgivningsinstitutioner	33.493	-37	33.456	13.625	16.015
5 68 96 2 Servicejob	0	0	0	0	-528
6 45 50 1 Administrationsbygninger	21.219	0	21.219	19.842	19.969
6 45 51 1 Sekretariat og forvaltninger	-29.026	0	-29.026	114.054	-17.377
Bevilling i alt	4.038.899	-465.109	3.573.790	3.534.728	3.551.994

BEVILLING: Pleje, service og boliger for ældre (Anlæg)

Alle beløb er i 2013 pris- og lønniveau	Budgetforslag 2013			Budget 2012	Regnskab 2011
	Udgifter 1.000 kr.	Indtægter 1.000 kr.	Netto 1.000 kr.	Netto 1.000 kr.	Netto 1.000 kr.
0 25 18 3 Driftsikring af boligbyggeri	32.899	0	32.899	34.902	19.468
4 62 82 3 Kommunal genoptræning og vedligeholdelsestræning	0	0	0	3.248	0
4 62 88 3 Sundhedsfremme og forebyggelse	610	0	610	25.379	15.709
5 32 32 3 Pleje og omsorg mv. af ældre og handicappede	23.147	0	23.147	38.783	21.456
6 45 51 3 Sekretariat og forvaltninger	141	0	141	192	23
Bevilling i alt	56.797	0	56.797	102.504	56.657
Udmøntet rådighedsbeløb i alt	56.797	0	56.797		
Anlægsbevillinger i alt	0	0	0		
Stjernemarkerede projekter i alt	0	0	0		
Anlæg i alt	56.797	0	56.797		

BEVILLING: Aktivitetsbestemt medfinansiering af sundhedsvæsenet (Overførsler mv.)

Alle beløb er i 2013 pris- og lønniveau	Budgetforslag 2013			Budget 2012	Regnskab 2011
	Udgifter 1.000 kr.	Indtægter 1.000 kr.	Netto 1.000 kr.	Netto 1.000 kr.	Netto 1.000 kr.
4.52.81.1 Aktivitetsbestemt medfinansiering af sundhedsvæsenet	1.705.692	0	1.705.692	1.747.174	0
Bevilling i alt	1.705.692	0	1.705.692	1.747.174	0

BEVILLING: Særligt dyre enkeltsager (Overførsler mv.)

Alle beløb er i 2013 pris- og lønniveau	Budgetforslag 2013			Budget 2012	Regnskab 2011
	Udgifter 1.000 kr.	Indtægter 1.000 kr.	Netto 1.000 kr.	Netto 1.000 kr.	Netto 1.000 kr.
5.22.07.2 Indtægter fra den centrale refusionsordning	0	-11.293	-11.293	-11.282	0
Bevilling i alt	0	-11.293	-11.293	-11.282	0

BEVILLING: Ældreboliger (Overførsler mv.)

Alle beløb er i 2013 pris- og lønniveau	Budgetforslag 2013			Budget 2012	Regnskab 2011
	Udgifter 1.000 kr.	Indtægter 1.000 kr.	Netto 1.000 kr.	Netto 1.000 kr.	Netto 1.000 kr.
5.32.30.1 Ældreboliger	54.563	0	54.563	0	0
Bevilling i alt	54.563	0	54.563	0	0

BEVILLING: Finansposter

Alle beløb er i 2013 pris- og lønniveau	Budgetforslag 2013			Budget 2012	Regnskab 2011
	Udgifter 1.000 kr.	Indtægter 1.000 kr.	Netto 1.000 kr.	Netto 1.000 kr.	Netto 1.000 kr.
7 22 05 4 Indskud i pengeinstitutter m.v.	0	0	0	0	13
7 28 18 4 Finansielle aktiver tilhørende selvejende institutioner med overenskomst	0	0	0	0	-12
7 52 56 4 Anden kortfristet gæld med indenlandsk betalingsmodtager	0	0	0	0	6
7 55 63 4 Selvejende institutioner med overenskomst	1.800	0	1.800	4.060	3.380
7 55 68 4 Realkredit	1.000	0	1.000	0	385
7 55 70 4 Kommunekredit	0	0	0	1.117	0
7 58 77 4 Kurstab i forbindelse med lånoptagelse	0	0	0	0	1.198
7 62 82 7 Kommunale bidrag til regionerne	0	0	0	0	676.248
8 22 01 5 Kontante beholdninger	0	0	0	0	-181
8 25 12 5 Refusionstilgodehavender	0	0	0	0	-6.186
8 25 13 5 Andre tilgodehavender	0	0	0	0	-1.763
8 28 14 5 Tilgodehavender i betalingskontrol	0	0	0	0	8.458
8 28.17.5 Mellemlægninger med foregående og følgende regnskabsår	0	0	0	0	-361.808
8 28 18 5 Finansielle aktiver tilhørende selvejende institutioner med overenskomst	0	0	0	0	-10.384
8 28 19 5 Tilgodehavender hos andre kommuner og regioner	0	0	0	0	-81
8 32 23 5 Udlån til beboerindskud	0	0	0	0	158
8 32 24 5 Indskud i landsbyggefonden m.v.	13.251	0	13.251	90.265	35.476
8 32 25 5 Andre langfristede udlån og tilgodehavender	0	0	0	0	-3.304
8 42 42 5 Legater	0	0	0	0	9
8 45 46 5 Legater	0	0	0	0	-199
8 45 47 5 Deposita	0	0	0	0	3.353
8 51 52 5 Anden gæld	0	0	0	2.030	0
8 52 56 5 Anden kortfristet gæld med indenlandsk betalingsmodtager	0	0	0	0	56.815
8 52 59 5 Mellemlægningskonto	0	0	0	0	-169
8 52 61 5 Selvejende institutioner med overenskomst	0	0	0	0	-1.428
8 55 63 6 Selvejende institutioner med overenskomst	11.500	0	11.500	12.180	6.412
8 55 68 6 Realkredit	1.000	0	1.000	0	791
8 55 70 6 Kommunekredit	0	0	0	1.015	0
8 55 77 6 Langfristet gæld vedr. ældreboliger	0	0	0	0	1.242
Bevilling i alt	28.551	0	28.551	110.666	1.143.318